

העולם הזה

הנבחרת במוסקבה

מס' 978
ד' באב תשמ"ז
12. 7. 56
האחיד 400 פרי
שנה 19

העולם הזה

תערוך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכי-משנה:
דוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
סילבי קשת

הכתב הראשי:
שרנא הרניל

הברי המערכת:
ישראל ביכר, ניצה נבי, איתן גבירול, זילי גיללי, דודי הורוביץ, רותי ורר, רוני זוהר, אברהם חרוטין, אוקסר סאביר, משה לשם, אביבה סטן, עמוס קינן, שלמה קרו, אלי תבור.

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טל 26785
ת.ד. 136. מען למברקים: "עולמפרט"
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239.

המערכת איננה אחראית עבור תוכן הן סדרות, כולל מודעות המתפרסמות תחת הכותרת "ד"ח לצרכן", "ד"ח לנוסע" וכו' המוכנות ונערכות על ידי המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2,678,136

שי. כנאה למחנה הריכוז, נעשה הכל כדי למנוע מן האסירים לדעת מה מדובר עליהם הם בחוץ. הרגשת הבידוד היא תנאי מיקדם להשלטת אחיזה של כניעה וחוסר-אונים. מקרית-שמונה עצמה בא התאור האבי כתוב בידי אחד התושבים:

"כבר יום לפני שיצא הגליון של השבוע, עברה הידיעה מפה לאיון שפצצת קריית שמונה עומדת להתפוצץ ביום הדייט. צאק של קוראי העולם הזה עמד דרוך לשעת האכס, כשמגיע האוטובוס של השעה 11.30 מתל-אביב, ויחד עמו טופס העולם הזה הטרשים.

"אולם, צבא זה לא ידע לשמור על הסוד הצבאי, דובר בפומבי על הפעולה התחתית נית-עמונאית העומדת לביצוע. בזה ניתן הקלף החשוב בידי האויב, שהסתער על תאוטובוס המית, עיקר את התמושת על ידי קניית כל הגליונות והשמדתם.

"חיל בעל עוזרוו הסתער על האויב חוסף-התחמושת, הצליח למלא את המפקיד המסוכן ביותר בשדה-הקרב. הוא חטף פצי צה אחת מידי החוטפים. היה זה גליון אחד של העולם הזה. חילי יחידת קפצו עליו בתרועת-גיל, שמתחת הפכה לאיד. בידיהם התפוצצה הפצצה, הגליון נקרע, לא נותר להם נשק.

"מי שהיה פעם חיל והרגיש את הדריכות והאימה העורבים עליו בשעה של פעולה קרבית, יכול היה להיכנס לאותה ההרגשה ששררה בקרית-שמונה ערב הופעת הגליון. גליונות העולם הזה, שנרמז על תוכנם, הן יזרו את אוירת המאורע השחור של ה-6 במאי (יום ההפגנה הגדולה). האנשים הם אבולו על קניית כל הטפסים על-ידי אנשי מפא"י, כדי למנוע מן התושבים לקרוא את האמת על פשעי השלטון המבוצעים באין האמין, ובהיעדר כל ביקורת ציבורית. ממש כאילו לא היתה קרית-שמונה נמצאת בתחום שיפוט של מדינת ישראל."

מובן מאילו שראגנו כי התחמושת גיע לתקועו מספר מסויים של גליונות נש" לח בדרכים אחרות, הגיע בשלום לתעודתו.

כמה שעות אחרי הופעת הגליון בשוק נתקברו קריאות ס.א.ס. מכל חלקי הגליון — גליונות העולם הזה פשוט נעלמו. קבי רניטי 8/ עברו ממקום למקום, קנו את כל הגליונות. כן קרה למשל שני ושלר

מכתבים

במדינה... התחלתי בקטן — אבא חושי — ונמרתם בנרדל.

אברהם ישראלי, תל-אביב

... ובכך יש לנו לבחור, לדעתכם, בין פתיאשה של משטר השחיתות המפלגתית לבין משטר-האויבים של דיכטטורה מסויית, נכוחס קרית-שמונה. בחירה נאה!

צפורה הרמן, הרצליה

ען הפח אל הפחד.

הצנתם את רוד בוגוריוו כאישיות חזקה, בלתי-סותרת, אישיות שאינה מתחשבת כי עומדים לה למכשול. אם כן, מדוע בוגוריוו אינו קם ללחום בשחיתות ולבערנה?

יאיר כפרי, כפר-סבא

דיקטטורה — הלואין

... כאשר בלרם חולה, קוראים לרופא. בפוליטיקה, כל בור שלם במין ולא כלום בפוליטיקה רוצה ליעץ לרופא מה לא לעשות — מה שיש לעשות לא יודעים. לעזא-זל עם הרמוקרטיה המסולפת והואוה

ירום דלמר, תל-אביב

... העולם מעריך את הכות. ראו באיזה יראת-כבוד מבין העולם על מצרים ויוגו סלביה, וכי יש בהן משטר דיקטטוראטי? רק משטר רוזני יוכל עכשיו להציל את המצב בארצנו. הוא יוכל לכפות על הפועלים לה פיק יותר תוצרת, ישתמש בכספי המנביות והציבור לחיזוק כוח המדינה כפי שהוא רוצה ולא כפי שחבריו לקואליציה הממשלית חית ברמוקרטיה ידרשו.

שירה זיו, תל-אביב

מצאתי שעתונכם צודק במאה אחוז. והרי הנימסרית שלי בנדרון: מ'ר. בוגוריוו = 330 דיקטטור = 330

יוד דיבות דלת, צפת

האיש בחוץ

ראיתי את שידור המלכיויה של אד מורו, שעליו כתבתם כמאמר על משה שרת (העולם הזה 973). שוחחתי למחרת עם לפחות 30 אמריקאים נוצרים מכל הסוגים, כולם, ללא יוצא מהכלל, אמרו: האיש המסן עם השפם שרדור מלים בישפה כה ממוצעת — איך הוא מברר על הפליטים? האם זאת עמדת כל העם היהודי, שכר צריך להיות?

שלמה הררי, פנוריה, ארצות-הברית

שבוע או שבועיים אחרי "שר הרוצה" הפי בה דעתכם על ענין שרת-ב"ג, קצת שונה. מעניין...

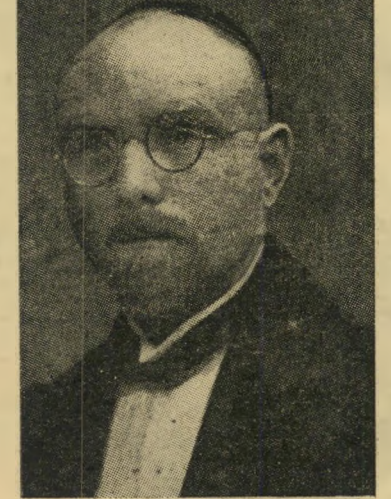
רב"ט שייקה לפידות, צה"ל

טוב שסיימתם את מערכתכם נגד שרת דור" קא בנימה של הערכה הוגנת לאיש עצמו — שלא כחבריו-כניכול שהעליבו אותו בצורה המבושה והשפלה ביותר. יש להעריך את לכבס הטוב, אך מה עם התבונה הפוליטית? עריך לזכור כי סופו (הפוליטי) של שרת אינו סופו של השרתים, שהרי לא היה אלא תופעת-לוויה של המחלה הממארת של המדיניות הישראלית והיא, כלשונכם: ה" ביניים.

אהוד שטרן, חיפה

פרק זכרונות

הסיסקה הקטנה על רצה הפרופיסור דיי האו (העולם הזה 977) עוררה זכרונות אשר

ניצה ריהאן

האמנתי כי שכתתים מומן. האם אתם חייים בים תמיד להעלות רוחות רפאים שיפריעו למנוחת נפשנו? אני אומר — הניחו לפתים לנו ולעבר להישכח.

אלימלך שולץ, חדרה

... ריהאן היה מקורב לחצר המלכות ב" הולנד. נקרא שם רחוב על שמו והממשלה החולנדית הוציאה על חשבונה את כל כת ביות הימים נזכר במוצאו היהודי, פרק מעליו עול מלכות נכרית ובא לארץ ישראל. כאן הצטרף למפלגת המזרחי, פרש מימנה ועבר לאגודת-ישראל, בה הפך להיות לזמן כננד הציגות, שבראשה עמדו או ה" שומרי-העיר ומפא"י.

מלחמתו זו עברה למימרים בינלאומיים ובכוח אישיותו הנדולה התחיל למוטט את כל תורות תנועות השמאל. הללו נחררו מ" בניו ולא ידעו כיצד לבלום יריב כה גדול. הפה התכנלו לו והשמיצותו בעלילות נסות. כשאמצעים אלה לא עלו בידיהם... עשו יד אחת ושלחוהו בו. הוא נרצה על-ידי כדור שורה מרובה, כצאתו מביח-הכנסת בבית החולים וואלאר שבירושלים, ביום הזכרון של אביו.

קורא, תל-אביב

שיקום עדים

הן הן לנס עבור גילויכם החריש בקשר לעד יצחק רוזנברג (העולם הזה 975). בעני רת הלוואות של אלפי לירות מקופת האוצר ובחבטת משרה ממשלתית אפשר להשיג בי מדינתנו כל עד וכל עדות נכר כל מתננד. ובעצם, למה התחממותם על זה שיצחק רוי זנבל קיבל משרה בחברה שבראשה עומד סדי קולק?

צבי גרשטנקרן, נבעת-שאול

חיתוך התיבות

ובכן, חיים נורי לצנזור של ספרים (העו" נ"ה הזה 977) סערת תהיה לנינה לזכר-ברי ג'דה ולסיבאנה פאמפאניני הכותבת לח"ת תר על-ידי משרד הפלמ"ח אני תמה מה חו היו אומרות על כל לו ידעו זאת...

אולי: "הנה מוסלות גופותינו..."

חילול הקסמים

בכתבתם על קופס מסויים שהופיע באחד הקיבוצים (העולם הזה 972) סופר על מעי- שה מבויש, כשפקד הקופס על חברת משק מהופנטת להתפייט.

היות וגם אני קופס המופיע באופן קבוע בהתישבות העוברת, נגרמה לי אינעיסמות בנלל פרסום הכתבה, שבה אינו מופיע שם הקופס, אני הקופס הרי, תכר באגודת ה" קוסמים העולמית, בחוקת היסוד של אגודת תנו מופיעה פיסקה המבשרת על הנינות ה" מקצוע... הקופס הנ"ל הפר בצורה הגסה ביותר את חוקת אגודתנו.

הרי הקופס, תל-אביב

תמונה אסתטית

את תמונת העולה הראו (העולם הזה 977) המתגוררת בתא מלפון ציבורי הייתם צרי- כים לפרסם מול הווילות ודירות השרד של רוזלווי ובריסלע — מתחנה, אגב, על לב- סלע — והיתה זאת תמונה מושלמת של הרמוקרטיה שלנו.

דורשים הכחשה

עבדנו בסיתות אכנים בכפר אבונוש, על פי רשיון מיוחד הממושל הצבאי וכשהינו בררר חורה 13.4.56 לכפר שלנו גילויים, עצר הישור מספר 1843 את המכונית שבה נכענו ולקח אותנו לכסמ חתנות משפחה ולבסוף למשטרת עמי ביפו... שוחררנו בלילה ליד כפר אום אל-פחם על הנבול, וכי בוקר ירו נוסעים יהודים עלינו. ורקנו את התפעים שלנו וברחנו לתחנת המשטרה ב" מגידו. שם היו שוטרים מהכפר שלנו והם סוירו שנים חזרה.

פנינו אל המושל הצבאי של הגליל שיתן לנו רשיון לחזור לאותו מקום ולחפש את התפעים שלנו. הוא סירב. מנינו בתלונה אל חבר הכנסת יוכפ חסיס, ואז החלו פונים אליו נאמני השלטון בכפר והודיעו לי כי ראש הממשלה בישי, באמצעות ראש עיריית חיפה מר אבא חושי, לטפל בענין. הם לח" צו עליו להתחום על מכתב הכחשה של תלוי- נה חבר הכנסת חסיס.

בסוף חודש אייר הופיע הנכבד סלים ג'ובי- ראו ואתו אמנו לין (ניסו של חושי, ה" מספל בעניינים רבים) והומינו להחליט אל ביתו של נכבד הכפר כאמל טריף וניסו ל" השפיע עלי לחתום על מכתב הכחשה שהיה מוכן. סירבתי בכל תוקף ואני מאמין כי טעשיהם של הנ"ל הינם בניגוד גמור לכל עקרונות הרמוקרטיה והנהלה הפרלמנטרי, כי הם מכוונים לעשות חבר כנסת לשקר.

סלים מוחמד עבאס, ג'וליס

למען המוראל

דחילקוס! פרסמתם מודעות מזורות סכל העולם (העולם הזה 975) והודרתם לנסרי את הפרכסטינה הישראלית. להלן מודעות ישראליות להרמת המוראל.

שלט בחתנה המרכזית: "שתו את המיצים הטבעיים של האחים רובנקסו".

שלט אצל מנדלר יפואי: "כאו עושים נעי- לים גם מעור הקונה".

ישראל שמואלי, פתח-תקוה

כצדקום

איתקוט

נכס ושלום

אפרים, זה שלומד לרפא בהמות וחזי, זה שלומד לתחיל עם בנות: כשי- להם פנסם התחיל עם בנות: כשי- היו רואים אחת טובה, היה אחד הולך לפנים, נטפל אליה, מציק לה ואז היה השני מופיע, מכה את ה" פרח ומסלק אתו — ומושיע את החתיכה ומלווה אותה הביתה וכו' וכו'.

העיקר, יום אחד הולכים למרוץ סוסים ורואים שם אחת — אלף התור של חזי להרביץ. הוא ניגש לאפרים ומכניס לו כזאת מכה שי- הוא מתיישב וחוזק מוככים לא רר- אה כלום.

חזי והחתיכה מסתלקים. ביום ראשון אחד הגיע תורו של אפרים להרביץ. העיקר, חזי אומר לו: "לא נפגעת אזי לא תרביץ חזק?"

"בכלל לא, זה בסח לא היה ב" כוונה" עונה לו אפרים. אבל בלב הוא חושב: נקמה!

העיקר, חזי נטפל וכו'. אפרים בא ובכל כוחו מכניס לחזי באמצע ה" פרוצו. אז מתיישב ויוקט דט. אפר- ריים מגיע לעיקר: מציע ידו לב- חזרה. וזו מתנפלת עליו בצע- קות: "ברוטאלו אכזריו!"

ולאפרים לא נשאר אלא לראות איך הבלונדית לוקחת את חזי ב" מסקי הביתה.

אלי שפירא, סטודנט לרפואה, וינה, אוסטריה

הדו"ח המלא הראשון על השערוריה האחרונה

הרקבון במשטרה

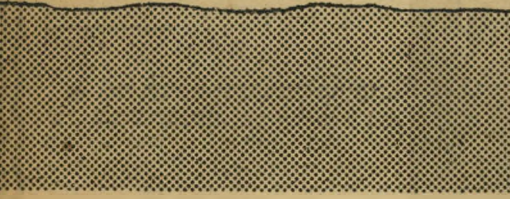
והשוטרים אשר לא נתנו את ידם לשחיתות זו, סולקו או הורחקו. ככל מדינה אחרת היו גילויים אלה גורמים להתקוממות דעת הציבור ולטיהור יסודי של המשטרה כולה במטאטא של ברזל. בישראל קרה ההיפך. הכנסת ניסתה להשתיק את השערורייה, המפלגות, הקואליציוניות והאופוזיציוניות כאחת, מימין ומשמאל, מילאו פיהן מים מתוך חשש להרגיז את ראש-הממשלה. עתונים מכובדים כתבו מאמרים שכל מטרתם היתה לחפות על אנשי הצמרת, נושאי החידקים.

מה שקרה השבוע אינו אלא תוצאה מפשע ציבורי זה. כאשר הדג מסריח מהראש, אין להתפלא כאשר גם סנפירי הזנב מת-חילים להבאיש. הסיפור הבא, שצמרת המשטרה עשתה את הכל כדי לטשטש, מגלה רק טפח מתנועת סנפירים אלה במים עכורים. פרטי הסיפור מתפרסמים זו הפעם הראשונה.

השבוע נדהמו אזרחי ישראל משורה של שערוריות, שירדו על ראשיהם כמהלומות פטיש. בזה אחר זה נודעו גילויים שהוכיחו כי הרקבון פשט בחוגים הולכים וגדלים של משטרת ישראל.

גם לאזרח התמים לא נשארה ברירה אלא להסיק כי המשטרה, המוסד החשוב ביותר השומר על החוק והסדר במדינה, הפכה לכלי בידי כנופיות של חמסנים, סרסורים לדבר עבירה, מזייפי קלפי ומארגני קנוניות פוליטיות אפלות.

אולם לאזרח לא היתה כל זכות מוסרית להתלונן או להתמרמר. לפני למעלה מחצי שנה יצא „העולם הזה“ בשורת גילויים מדהימים, שאיש לא הטיל ספק בנכונותם. גילויים אלה הוכיחו עד מעבר לכל עומץ של ספק כי צמרת המטה הארצי של המשטרה היא גם מכשיר בידי קומץ של עסקני מפלגות וגם מרכז לעיסקות שחיתות מן הסוג המפוקפק ביותר. טובי הקצינים

לפי האשמות שיטתיות, היתה שיטתו של ברדיין דומה לשיטת ליבוביץ. בעלי המחשבות והמאורות נאלצו לשלם תשלום עגול וקבוע לכאוח המדור הפלילי. תמורת תשלום זה נהגו מהגנה יעילה: הנרקומאנים יכלו ליהנות בשקט מתענוגותיהם השמימיים, בידעם כי לא תיערך סריקה מבלי שהסורקים יואילו להחזיע להם על כך מראש. בעלי העסק גם היו מוגנים מפני מתחרים בלתי-מאורגנים, שהיו נאסרים מיד — או מצטרפים לציבור פועלי-החאשיש המאורגן.

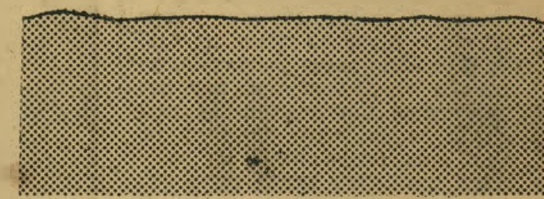
כך שלט הסדר באזור זה והמשטרה היתה מסוגלת למסח באופן יעיל על טושעיה.

משום מה שכח שיטתית להוכיח את האיש השלישי בשם לישית הסמלים. זהו סמל-ראשון רזה ומקריה, המעדיף שלא להעמיד את עצמו בזרקור הפרסום. סמל זה אחראי לשטח השלישי: יש לו סיקות בלעדי על מועדוני-הקלפים. הוא ראה אורחים שלחים משחקים בהתאם לחוק את מישחק הברידג' התרבותי. משום מה לא ראה את אותם האזרחים משחקים סוקר ומשחקי-מזל תמורת אלפי לירות לילה. הוא גם לא ראה שכסף זה שולם לעתים בצורת תכשיטים שנגנבו שעה קלה לפני כן.

ציבור הקלפים מאורגן היטב, ממושמע ומסודר יותר מרוב שאר חלקי הציבור. הוא שילם בשקט, התכוון בשקט לסריקות שעליהן נמסרה לו הודעה מוקדמת, וברוב ידידות גם הומיין לא פעם קציני-משטרה גבוהים ונמוכים לקחת חלק במישחקי התרבותיים.

שער „העולם הזה“ 953

הנהג יצחק גוימן, שוטר במדור הפלילי בתל-אביב, היה רגיל להסיע את הסמל שלמה שיטתית (לא קרוב של השר) בעבודתו. באחד הימים שמע שיחה מעניינת: רועה זונות ידוע, הרגיל לעשות את עסקיו בחברה טובה, הת מרמר באוזני שיטתית שהוא גובה ממנו שכר-שתיקה גבוה כדי — גם בכסף וגם בשרותים מקצועיים לו ולחבריו ואישיים.

הנהג שמע. הוא עשה מעשה אסור בהחלט במשטרה: הוא החל לחשוב. הוא צירף עובדה לעובדה, כתובת לכי תובת. הוא נזכר כי היה רגיל להסיע את שיטתית, מזכיר המדור הפלילי בתל-אביב, לבתי-בואר רבים. מכאן הסיק את המסקנה: מכולם גבה שיטתית את שכרו.

יצחק גוימן היה נאיבי. הוא מיהר אל מפקד המדור הפלילי, ע.מ.מ. זאב שטיינברג, וסיפר לו את הכל. שטייני ברג התרגז מאד. מעולם לא אהב מלשינים, ולבו לא תפס כיצד מעז שוטר להלשין על חברו. לכן קרא מיד לאסיפה כללית של עובדי המדור הפלילי, הרצה להם על חשיבות היחסים החברתיים ואימוסריות ההלשנה.

אלא שגוימן היה תלמיד גרוע. הוא לא הבין את השיעור. הוא מיהר אל ס.מ.מ. אריה נאור (שמילגובסקי), בעל השפם הגייגני, ראש המחלקה הפלילית של המחוז. שמיל-גובסקי פתח בחקירה, הבין את שלמה שיטתית בפני בית דין משמעת. בתי-דין זה, בראשות לוי אברהמי, מפקד מחוזי-ירושלים בעל הויללה הנחמדה והגינה המטופחת בידי עצורים, דן את שיטתית לשנה אחת מאסר.

★ ★ ★
הסורקים נפרקו

שישיח זו היתה כלי-יכולה. היא היתה חתיקה מאד, כל החוטים היו מרוכזים בידיה. ליבוביץ, בעל חתק של 18 שנה, לעג לכל אלה שהציעו לו לעבור לקורס קצינים. הוא ידע כי סמל במקום הנכון ערכו (ושכרו) רב שבעתים מאלה של קצין מדופלם במשמרה-גבול.

אי אפשר לשלוט במדור, כאשר יש בו קצינים פקחרי עין, שוטרים התוחבים את אפם לעסקי הזולת ובלשים בעלי הכרה מקצועית. לכן פיתחה השלושה כשרון מפלא לסלק אנשים בלתי-רצויים, הן מתחתם והן מעליהם.

המדור הפלילי עבר למשטרת-ישראל בירושה מימי המנדט. עכבור זמן הופרדו ממנו כל העניינים הפוליטיים, עליהם ממונה עתה האגף-לפקידים-מיוחדים, המקיים קשר עז עם מנגנון-החושך ולמעשה כפוף לו. הפלילי נשאר לבדו עם עסקי הזנות, החאשיש והקלפים, נוסף על הפקיד-שיגרה בשטח הגניבות הפרוצות.

ראש המדור היה תחילה יעקב קנר, קצין-משטרה חתיק ומוכשר מאד. אולם קנר נועד לדולות, עלה בהדרגה למעמד של סגן מפקד המחוז. במקומו בא אהוד ספורטה, אדם ישר מאד, שלא סבר שיש להשאיר את ריכוז העבודה בידי סמלים. הוא החליט בעצמו על סריקות, הרכיב בעצמו את חוליות הסורקים. זה היה מאד בלתי-נוח לשלישיה. (חמשך בעמוד 12)

★ ★ ★
שער „העולם הזה“ 953

ליבוביץ לבדו היה קובע מתי לעשות סריקות, ומי יהיו הסורקים. לעתים קרובות היה לייבוביץ עצמו כותב מכתב אונימי למטה המחוז, מודיע על פתיחת קרא-הבה. המטה היה מעביר את ההודעה רשמית לייבוביץ. לייבוביץ יכול היה על כן להוכיח שיש לו הוראה מפורשת לסגור את המוסד. על סמך אישור כזה אפשר היה לגבות סכומים ניכרים מידי בעלי המוסדות, שהיו אסירי-תודה, תחת להיות אסירי-בית-סוהר.

כך פרחו עסקי הזנות בעיר. עשרות בתי-זונות, שכתובר תיהם היו ידועות לכל בלש (וגם לאלפים מתושבי העיר) הוסיפו לפעול. מסעם לפעם נסגר מוסד אחד, נפתח למחרת היום בכתובת אחרת. הכל היה מסודר. גם התשלומים היו מסודרים. הם הבטיחו קיום נאה למישהו במדור הפלילי.

★ ★ ★
לא על הכושת לבד

כך הכטיח לייבוביץ לעצמו מעמד כלכלי המתאים לכשרונותיו. הוא התפאר באוזני חבריו שיש לו כספת מלאה בבנק, פתח משרד-חקירות פרטי יחז עם חברו, מפקח שני שירצקי (אחד משני פרחי-הקצונה שנרדמו מול זירת דויד פנקס המנוח, שעה שהוטלה בה הפצצה).

אך לא על זנות לבד יחיה המדור הפלילי. יש לו גם עסק עם מבריתאי חאשיש והירואין, בעלי מחששות ומאורות עישון. הפיקוח על מקצוע זה היה מופקר באופן בלעדי בידי הסמל מנשה ברדיין.

★ ★ ★
אמירים של תודה

במחנה „מעשיחו“ היתה לשיטתית שהות רבה. עתה הגיע תורו לחשוב. בין השאר חשב מדוע נמק הוא בכלא, ואילו חבריו נהנים בחוץ מן החיים ואפילו אינם תומכים באשתו. הוא ישב וכתב מכתב, בו גילה תמונה מורה ביותר על המצב במדור הפלילי בתל-אביב.

עיקר חיציו של שיטתית היו מופנים נגד שני סמלים ראשוניים, המחזיקים למעשה בידיהם את המדור כולו. היו אלה דויד ליבוביץ (43), גבר נמוך ילד-הונגריה, ומנשה ברדיין (30), ילד-הארץ, גבוה, חסון וסימטאטי.

לדברי שיטתית, מזכיר המדור במשך הרבה זמן, שלטו שני הסמלים, שניהם חתיקים עוד מימי הבולשת הבריטית (אלה חזר ברדיין כסוכן אצ"ל), שלטון ללא מצרים בחיים הפליליים בתל-אביב. הם מצאו צורה ארגונית שטושה ויעילה מאד.

ליבוביץ היה אחראי לכל עסקי הזנות בעיר. בידי היתה רשימה מלאה של כל בתי-הבשת והיצאניות הנודדות. שום אדם אחר במדור לא הורשה לטפל בכניעות אלה. אולם הצלחותיו של לייבוביץ היו מעטות: רוב הסריקות שערך העלו חרס, כאילו מסר מישהו במיד מראש לבעלי בתי-הבשת כי עומדת להתקיים סריקה.

המאבק בין דויד בן-גוריון לבין משה שרת יתחדש בקרוב. הזירה: ועידת מפא"י הקרובה, שלקראתה החל שרת מארגן סביבו סיעה חזקה, אליה הצטרפו עד כה: מזכיר מפא"י רפאל בם, ח"כים עמי אסף, עקיבא גוברין, ישראל גורי הרצל ברנר, בבה איזנסון ועורך דבר חיים שורר.

שרת מקווה לכבוש לעצמו שטח שלטון נרחב בתוך מפא"י, בטיסתה של שמירה על אופיה הדימוקראטי של המפלגה.

● בד בכד עם זאת, יוגברו מאמצי ההשתלמות של קבוצת נערי-כנ"י על העניינים:

ייעשה ניסיון נמרץ להחזיר את ח"כ אחד אבריאל לועדת החוץ והבטחון של הכנסת, מקום המגיע, לכל הודעת, לשרת. השפלה נוספת זו של שרת מטרתה להוכיח כי כוחו חוסל לחלוטין.

יוסף אלמוגי מתגנב יותר ויותר ככוח עצמאי. באסיפה סודית בחיפה מתח ביקורת חריפה על הנהגת מפא"י, הציג את עצמו כלוחם עבור זכויות הפועלים במפלגה. על רקע זה, יתכן כי אלמוגי ישיבת את מפעל אתא כהפגנת כוחו. על אף הכחשותיו, משתדל אלמוגי להפוך מזכיר מפא"י.

● לעומת זאת, לא ישתתף בוועידת מפא"י אליעזר ליבנה, ח"כ מפא"י לשעבר. בצורה זו יבקש להפגין את פרישתו המחולטת מהמפלגה.

● ימי מתיחות קשים צפויים למפא"י, עוד לפני התכנס

הוועידה. הרקע: חילוקי הדעות בין השרים אשכול וספיר מצד אחד לבין חברי מפא"י בועדה המרכזת של הסתדרות. תגרום לחילוקי הדעות, תביעה תקיפה של נציגי מפא"י בהס' תדרות להמשיך את השלטון תוספות היוקר כרגיל, בה בשעה ששני השרים דורשים להקפיא כל עליה נוספת בשכר.

על רקע זה צפויה גם אווירת-משבר בקואליציה המחלטית. במקרה זה, תת' פלג המחשלה לשניים: מפא"י דתיים מול מפא"י אחרות-עבודה. בעוד מפא"י וה' דתיים יקבלו את תוכנית אשכול-ספיר להקפאת השכר, ידרשו שרי השמאל לנקוט צעדים דרסטיים, דווקא נגד

הסקטור הפרטי, עלידי הורדת מחירים והקטנת מתח הרווחים.

● אל תצפה לרפורמה קרובה

של מסייה-הכנסה. כל השמועות ש' הוחזרו לאחרונה לעתונות בענין זה נועדו בעיקר להרים את מוראל משלם המיסים, שנפגע קשה אחרי פרשת המשנה האסתטי.

● ישראל עשויה להכריז בי

ימים הקרובים על עמדתה בשאלת המאורעות בממלכת ירדן. בהכרזה זו תבהיר ישראל כי כל

עוד תישמר עצמאותה של הירדן, אפילו בגבולותיה הנוכחיים, תימנע מכל הת' ערבות או פגיעה בירדן. אולם אם יחולו שינויים במצבה של המדינה השכנה, כתוצאה מפגיעה מצרית או עיראקית, לא תשב ישראל בחיבוק ידיים.

● הודעה ישראלית אחרת

תתייחס להסגר המצרי על תעלת סואץ. בהודעה תזהיר ישראל כי היא רואה בהסגר זה הפרה חמורה ביותר של הסכם שביתת-הנשק והחלטת אום על חופש השייט בתעלה.

● למרות הודעתה הסופית כי לא תספק נשק לישראל,

ישתפרו יחסיה של ארצות-הברית עם ישראל. התוצאות הראשונות: הגדלת המענק הכספי לישראל, הודעה רשמית כי ארצות-הברית תתנגד לתכניות השלום במרחב על חשבון קיצוצים בשטח ישראל.

● השתפרות ניכרת תחול גם ביחסי ישראל-בריית-המועצות.

השטח: מסחר. משלחות מסחריות של ישראל ושל ברית-המועצות יערכו בימים הקרובים חילופי ביקורים הדדיים, לשם בירור האפשרויות להרחבת הסחר בין שתי המדינות.

● לעומת זאת, יתערפלו יחסי ישראל-צרפת.

כמה מנהיגים צרפתיים רמזו בגלוי כי ארצם תהיה מוכנה להקריב את יחסיה עם ישראל, על חשבון חידוש הידידות עם העולם הערבי.

● פעולת הציונים-המללויים בקרב ערביי ישראל תגיע

בקרב לממדים גדולים יותר. אחרי שנתמנה אדם מיוחד, איש זכרון יעקב כמנהל מיבצע זה, הוקצב גם תקציב גדול לפעולה.

התפתחות ציונית-כללית אחרת: גוברת במפלגה התנועה לאיחוד עם חרות. באסיפה סגורה של נציגי הגופים הכלכליים בשבוע שעבר, עמד פרץ ברנשטיין סול לחץ קשה, הוכרז להבטיח כי מאמצי האיחוד יימשכו וכי המפלגה לא תיכנס לשום קואליציה ממשלתית שאינה כרוכה בשינוי המסטר.

קדבר לא ימנע, כנראה, את השתתפות מנהיגי הצ"כ בסימפוזיון על עניינים כלכליים עם בנייני בשיחות אלה יציע ראש הממשלה שביתת-נשק כלכלית ועיבוד תוכנית מסותפת בין שני הסקטורים.

העם

החלל הריק

הטבע שונא חלל ריק. השבוע נשבה במרחב רוח-פרצים אדירה שנגרמה על-ידי חלל ריק כזה: ממלכת ה' ירדן, יצור מלאכותי שנראה השבוע קרוב להתמוטטות סופית. ישראל הודיעה על ריכוזי צבא מצרי. ירדן הודיעה על ריכוזי צבא עיראקי. כל הערבים יחד הודיעו על ריכוזי צבא יש' ראלי. בעולם כולו נדלק האור האדום: סכנה!

נחיתה בעקבה. מעבר למסך השמור עות וההכחשות הווקרה בעיה לאומית מי מדרגה ראשונה: מה יקרה אם תתפרק מ' מלכת חוסיין? אפשר היה לצפות כי מצרים תנצל את ההזדמנות, תנחית את גדודיה בחוף עקבה, תהפוך את ירדן לממלכת-יבובות פלסטינאית, אולי בהנגדת המופתי. במקרה זה היתה ירדן הופכת לחלק מן הפדרציה המצרית-

חכ"ם אלמוגי, אבריאל ופולה בן-גוריון משלטים נוספים לבג"מ

באופן מכריע לרעת ישראל, שתהיה מבור' דדת בעולם.

מצרים בירושלים. היתה קיימת גם אפשרות שניה. היא נדונה בחוגים קטנים, לא זכתה למסרסום. היא לא היתה פופול' רית. אחד ההוגים בה היה רוטסום בסטוני, חבר הכנסת לשעבר של מפ"ם.

ערביי פלסטין הם עם ככל שאר עמי ערב. יש להם גאווה לאומית ושיאיה לאור מית. אף שנפגעה קשה עקב מלחמת תשי"ח ותוצאותיה. הם מתקוממים נגד השיעבוד הירדני, והם עשויים להתקימם מחר נגד ה' שיעבוד המצרי, אפילו אם יבוא בדמותו המזוקנת של המופתי הירושלמי.

לוי ידעה ישראל למצוא את הדרך אל ליבם של ערביים אלה, באמצעות ערביי ישראל, היתה יכולה לעזור לגיבוש תנועת השיחרור של פלסטין החופשית, לשבירת ממלכת הירדן ולהתחזות מדינה ערבית פל' סטינית עצמאית. מדינה כזאת, בלתי תלויה במצרים ובסוריה, יכלה להסיר את הלחץ מן הגבול הארוך ביותר של ישראל.

בידי ישראל כל האמצעים למיבצע נועץ כזה. אולם היה חסר לה העיקר: הנכונות לצאת לדרך חדשה של מדיניות עצמאית, חופשית מהשיגרה רבת הכשלונות של ה' דור האחרון. גם בצמרת ישראל קיים חלל ריק — חלל ריק ממשכה חדשה.

לכן היו קיימים השבוע כל הסיכויים כי החלל הריק של ירדן יתמלא באויר מצרי לחוק, וכי חיילי עבד אל נאצר ישכנו ב' קרוב במרחק של קילומטר אחד מבנין ה' כנסת בירושלים.

ציונות

התן האילל

בימים הטובים, שנים רבות לפני תקופת המשגים האסתיטיים, ניהל לוי אשכול משא ומתן עם השייך של אדמות החולה על רכישת קרקעותיו. באמצע המשא-המתן פי' רסם עתון קְּוּנִי באמריקה על כך, סיכן בואת את פל העניין. חוגי המופתי תבעו מיד מן השניך להפסיק במעשה הבגידה. אמר השייך-ללוי אשכול: „אתם דומים לתן. במקום להתגנב בשקט לכרם ולאכול את הענבים, מילל התן עוד לפני שהוא מגיע לכרם. הוא מעיר את השומר. קרן ההצלה. לפני שבוע פורסמה ב' ישראל ידיעה מפוצצת. פילים בן (וישנאי בטק), כתב מעריב, שיגר מאירופה כתבה סנסציונית בה הודיע כי ממשלת פולין עו' מדת להתיר עליה המונית.

הידיעה גרמה לסיבוך בינלאומי. דוברים פולניים בוארשה ובתל אביב הכחישו מיד את התועבה הציונית, אישרו רק שישתנו הקלות מסוימות לעולים אינדיבידואליים. לא תהיה שום עליה המונית.

מדוע יילל התן לפני שהגיע לכרם? הפעם היתה לכך סיבה הגיונית: ד"ר נחום גול' דמן עצמו דאג לכך. הגושי הציוני הבין שהספקת העליה ממארוקו עלולה לפגוע במלאכת המגביות באמריקה. כשאין את מי להציל, קשה לדרוש תרומות להצלה. אר' לם המוני התורמים בברוקלין, שרובם מ' מוצא פולני, היו נזעקים בהתלהבות לה' ציל את אחיהם מפולין האדומה.

הצלת הקרן. אותו רקע מצוין גם את הידיעות החוזרות ונשנות כאילו תבוא בכל זאת עליה המונית ממארוקו. גם שם יילל התן מוקדם מדי.

יתכן כי העליה ההמונית משם היתה יכולה לצאת לפועל, לולא הפרסומת ה' ציונית האדירה, שנועדה להרים את קרן המגביות ואת מגביות הקרנות. ההמולה עוררה את תשומת לבו של קאהירי. שר' שה לסגור את הברז. הברז נסגר. במקום סילון טיפסו ממנו טיפות.

השבוע שוב ניסו כמה כתבים ציוניים להשיך שמועות על חידוש העליה ההמונית ממארוקו. לא היה להן שתר. תחת זאת התכוננה מארוקו לקבל פני אורח חשוב: חאגי אמין אל-חסייני, האישי שניצח על רצח ששה מליוני יהודים באירופה.

הממשל הצבאי

ליה בגבול לבנון

לפני שש שנים עבר גבר ערבי בחשכת לילה את הגבול מהלבנון לישראל. כשהוא רכוב על סוס. מקבלו פגיו הכירו היטב את בעל השפם השחור הקצוץ והקומה ה' נמוכה המוצקה. נימר אפנדי אלי-האראי, ל' שעבר מפסק הארגון הצבאי נג'אדה, עבר לישראל. בחודש שעבר, הצע נער שחרחר בחשכת

סורית, המתכוננת עתה להתאחד רשמית. התוצאה: גבול אחד ומאוחד יתמשך מן ועד נחל עזן. מאחוריו יעמוד צבא אחד ויחיד, כסוף לסיקוד אחיד, שיהיה חופשי לבחור בעת מלחמה בעשרות צירי פלישה גזחים לתוך ישראל.

פלישה לירדן. היתה זאת סכנה גור' ראה. מה היה על ישראל לעשות? לפחות איש אחד העץ לגלות בפומבי דעה השוררת בחוגים רחבים: על ישראל להקדים מכה למכה. הציץ ח"כ אחדות ה' עבודה גבה-המצח, יגאל אלון, למעשה: על ישראל לפלוש לירדן ברגע שזו תתפרק, לכבוש את כל א"י המערבית, להציב גבול חדש על הירדן.

היתה זאת הצעה מסתה. אולם ככל הצעה כזו היתה קצרת רואי. פלישה ישראלית מוצלחת היתה מוסיפה מליון איש למחנה פליטי ערב, הרמת לזעזוע אדיר במרחב הערבי. כזעזוע זה היה גמאל עבדל אל-נאצר משתלט בנקל על כל המרחב ממוסול ועד אסואן.

הגבול החדש שהיה נוצר בצורה זו היה הופך חזית מלחמה מאחוריה יעמוד צבא מאוחד של כל מדינות ערב, שיכלול כמה חטיבות של פליטים פלשתינאים, בהנהגת חאגי אמין אל-חסייני. סיכוי השלום היה נעלם לעולם ועד, הסי' בוב השלישי היה הופך לתדאות מוחלטת. יחסי הכוחות היו משתנים תוך זמן קצר

ספר זכרון

את ליילי גלילי

ליקוים ואיורים

מה יש לך להגיד להגנתך? שאל השופט ונעץ עיניים זועמות בנאשם, שהובא לפניו לפניו באשמת גניבת 500 אלף ל"י מכספי מוסד האלמנות והיתומים.

«כבוד השופט», השיב הנאשם בפרצו בבכי, «נכשלתי. זה היה כשלון איום. עובדה שתפסו אותי».

הוא זוכה.

«אין הרשית לעצמך לקחת 50 טון יהלומים מרכוש המדינה ולהעבירם לווילה שלך, שגם אותה קיבלת בתור שוחד?» התעניין הבלש אצל איש שהיה בודאי נכנס לכנסת, אילמלי היו לפניו ברשימה 119 איש.

«הסתבכתי», השיב העסקן, משועמם. «אין לך אדם שאין לו תסביח».

הוא שוחרר עוד באותו חיום, בלי ערבות.

«ואתה, מדוע רצחת את אשתך באכזריות כזאת, עלייך שיטוף גרונה בתער גלבי?» שאל חוקר מקריי הפוטו את האלמן.

«יכול להיות שהשיקול היה מוסעה», השיב הנאשם בלי עצבנות. «אני מודה ומתודה — זה היה מסנה מדיצני».

משרה ממשלתית בסקטור הערבי, מביאים יהודי מעפולה, מחיפה, אפילו מתל אביב... אף פעם לא אמרו לנוער הערבי: גם לכם יש מה לעשות במדינה!

עוסמן היה רק אחד מבין כשלושים צעירי רים בגילו, בוגרי בתי הספר התיכוניים הערביים בישראל שברחו בשבועות האחרונים גיב מן הארץ. טפשים רבים במדינה שמחו על כך. אמר קצין בטחון אחד, לדברי כתב אחד העתונים: «אני מוכן לעזור ל'הם ללכת!»

אותו קצין שכח לקחת בחשבון רק עיר בדה אחת: כל צעיר כזה הוא מעמד אי-דיאלי לתפקיד קצין מודיעין. ישראל מספקת לכל צבאות ערב, בטיטונות, את הצעירים המכירים את כל שבילי הארץ, היודעים על בוריה (ראה להלן), והבקיאים בכל ההבדלים בין פתנס לבון לבין זיאמה ארן.

לא היה זה האסון היחיד. המערכה על נפש הצעיר הערבי הישראלי היא אחד ה'חזיתות הגורליות ביותר. אם אין המדינה מסוגלת לכבוש את לבו, לא תהיה מסוגלת למצוא את דרכה לנששו של שום ערבי אחר בעולם.

כמו אביו, הפך עוסמן אלהוארי סמל לדורו — את אזהרה לעיני המדינה.

ריגול

ידיעת הארץ

יוסף בן אחמד עליאן (44) היה עד מל' חמת העצמאות פועל ברמלה. בשעת שחרור העיר נפצעו הוא, אשתו ובתו בת ה' שמונה מפגז. הוא הוכנס תחילה לבית חולים הירקון בתל אביב, הועבר אחר כך לבית החולים דוננו ביפו ועם החלמתו הש' תקע ביפו. בתו מתה מפצעיה.

ליוסף לא היתה עבודה ביטה קרוביו ברחו לרצועת עזה, על כן החליט כי מוטב להפיק את בידותו ילדי הצטרפות לקרוביו ברצועה. הוא הגיש בקשה לעבור את הקחים. בקשתו נתקבלה והוא עבר. זה היה לפני שבע שנים. מאז נמסר לו באמצעות הצלב האדום כי אשתו נמסרה בחיים ונמצאת ברמלה הישראלית הוא החליט להגיש עמה, הסתנן ארצה ושוב חזר לרצועה.

עד כאן היה הסיפור ברור. מה שלושה בערפל היה כיצד הפך יוסף, מתושב ה' מדינה לשעבר המדבר עברית שוטפת, ל' מרגל מסוכן, אשר הודה יחד עם חברו דיאב גימעה אל-עזר (35) שהם עברו שש פעמים את הגבול, אספו אינפורמציה צב' אית ממדרגה ראשונה, התגוררו במשך ש' הותם בארץ אצל בן דודו של דיאב, חסין מחמד אל עזר (28), תושב לוד ואב ל' שלושה ילדים, שאף עזר להם באיסוף ידי' עות.

פגישה בבית-הסוהר. טען השבוע יוסף בבית-המשפט המחוזי בתל אביב: «נעצרתי בעזה כמשתתף פעולה ישראלי, מ' אחר שהשלטונות כאן ביקשו ממני להעביר לרצועה מכתב».

יוסף לא הספיק להעביר את המכתב ל' דבריו. נתפס מיד עם עברו את הגבול. תכ' גיתו לשוב, ולהשתתף בישראל התבטלה מ' אליה. במקום זאת השתקע ללא משפט ב' בית הסוהר בעזה שם פגש את דיאב, ש' עות.

«לא אמרו להם...» מדוע ברח עיר סמן? גילה אלהוארי, עיף ומדוכא, לכתב מעריב רפאל בשן: «הצעירים חושבים כי המימשל הצבאי והשוטרים הצבאיים זה מ' דינת ישראל. בתי הספר הממשלתיים (לער' בים) לא שחים כלום. אין ספרי לימוד, אין תכנית לימודים, אין מורים... אם יש

נאשמים בריגול עליאן, דיאב וחוסין בבית-המשפט לא רק בלינה

מותם של יורם ויואב.

מספחתיות אינן נדירות בקיבוץ. חברי מע' ברות לא התחילו ברצינות יתרה לאימויה של גיניה. אפילו כשהחלה להזניח את עבד' דתה בבית הספר סלחו לה והתעלמו מכך, עד כמה שהדבר ניתן.

החיים במשק נמשכו במסלולם הרגיל עד ל-26.10.55 בערב, בו יצא חבר הקי' בוצ' ישי ירקוני לטייל עם ילדו יורם בן השבע. יורם החל מספר לאביו על הנעשה בבית הספר. לפתע הפסיק וצנח על ה' ארץ כשהוא מתחיל מכאבים. כעבור יו' מיים, מת הילד תוך יסורים איומים.

איש לא הצליח לקבוע את סיבת המות. חשבו כי אולי הורעל מרעל עכברים ש' אכל באיזה שהיא צורה.

כעבור עשרה ימים, שוב פקד המות את הקיבוץ. הפעם מת לפתע יואב סטרס' ברג, בן השנתים וחצי, בשעת משחק עם חבריו בני גילו. גם מות זה היה סתום.

איש לא ידע כיצד ולמה מת הפעוט. אולם יואב היה נכדה של מתי, האובחו של דוב יתום. לפתע נזכרו חברי קיבוץ שונים בבטווי השנאה של גיניה כלפי יורי בתה — שינאה שהגיעה עד כדי מכות (המשך בעמוד 9)

חזכיר

מים, מים וששן

עם צאתו של דאג האמרשילד למוסקבה גינה מדור תצפית של העולם הזה (977) בשבוע שעבר במפתיע כי המטרה ח' אמיתית של הנסיעה היתה לרכוש את תמיכת מוסקבה בתכנית חדשה לחלוקת מי הירדן.

כעבור חמשה ימים אישר ה' אמרשילד עצמו את הידיעה, הודיע, שיגיע בקרוב למרחב כדי להמשיך במאמציו בענין הירדן. הסיבה: החשש הכללי בעולם כי דויד בן-גוריון עומד לפתוח מחדש בעבודות הערין, אם לא יושג הסכם בקרוב.

★ ★ ★

האשיש בירושלים

תביעה פלילית על בזיון בית-דין הוי גשה לפני ארבעה חודשים עליידי חיים כהן נגד העולם הזה, אחרי שהעולם הזה (958) הקדיש מאמר לפעולת מש' סרת ירושלים נגד דודו ועכנין, בעל בית-הקפה מולין רובי, ורמז כי קיים חשש שהמטרה עצמה בייסה מציאת האשיש אצל ועכנין כדי להתנקס בי יריב.

השבוע הופיע יצחק בן-הרוש, ממעברת תלפיות, כער במש' פטו של דודו, העיר בשבועת כי שלושה אנשי בולשת ירד' שלמיום הציעו לו כסף לתמורת הכנסת חבילת-האשיש לביתו של דודו.

נעצר באותה אשמה.

השניים ישבו ח'דשים רבים בבית הסוהר, עד אשר שוחררו בתנאי מפורשי: שיעסקו בריגול לטובת הצבא המצרי. סכני החופש משך, השניים הסכימו. שני אנשי פידאיון הביאו אותם עד לקרבת ישוב ישראלי, ה' שאירו אותם שם לנשפש.

חוסין, בן דודו של דיאב, לא היה יכול לסרב להכנסת האורחים המשפחתית, הח' ביא את השניים במשך היום בביתו, ורק בלילה היו יוצאים לעסקיהם.

השניים החליטו כי ידועתיהם בעברית לא יסגירו אותם, מאחר שכל אחד יתשוב אותם לעולים ח'שיים. הם החליטו לפעול גם ביום. הם אספו, בין השאר, רשימה של שמות כל שבויי המלחמה המצריים שהיו בידי ישראל באותה תקופה.

חינוך חינוך לאויב. מי שלא חשבה אותם לעולים ח'דשים היתה העולה החדשה אסתר טוניק, בעלת חנות ספרים בלוד. השנים דרשו אטלס ישראלי, עוררו את חשדה. היא קראה לשיטר שעבר במקום. משפסס, השבוע, לא היה הראשון מסוגו שהובא בפני שופט ישראלי. אין גם לה ניח כי יהיה האחרון. כי יותר מדי ערבים פלסטיניים, שחיו והתאזרחו בישראל, למדו את שפתה ואת דרכיה, החליטו כי אין שוב הם יכולים לחיות בה.

שרות המודיעין המצרי מחכה לצעירים כאלה בזרועות פתוחות.

משפט

תעלונות המודינג השר

ההאשמות נגד גיניה יתום, חברת קיבוץ מעברות, היו סנסציוניות: רצח של שני ילדים מקיבוצה ושל גבר בשם אליעזר גולדברג מסבעון. שלושה מתו מיתה מיס' תורית כשגיניה, אשה בת 49 בעלת פנים אדומות והליכה נמרצת, נמצאה בסביבה. היתה גם האשמה נוספת: נסיון לרצח ה' מורה אריה מימון.

בן לילה הפכה גיניה יתום לנושא קבוע במדורי הפשעים של כל עתוני הארץ.

שני משברים במשפחה. המשבר הראשון בחייה של גיניה בא עם מותו של בנה צבי. צבי היה הילד הראשון ש' נולד לקיבוץ, הראשון שנתקבל כטייס ב' צהיל. הוא היה לא רק בכורם של גיניה ודוב יתום, אלא ילד טיפווח של המשק כולו. בגיל 20, נהרג בתאונת אוויר.

גיניה, המורה לחקלאות של הקיבוץ, הפ' כה אשה שבורה, חלושה מכל הסובב אר' תה. היא הילכה חודשים כסהרורית, לא שמה לב לשני ילדיה האחרים, שרה (18) ושי (10).

יתכן שהיתה מצליחה להתגבר על משבר אבדן הבן, אלמלא אסון נוסף: בעלה דוב התאהב במתי ניסימוב, אלמנה וסבתא ל' נכדים, אף היא ממיסדות הקיבוץ. הוא נטש את גיניה, עבר לאהובתו החדשה.

גיניה לא יכלה לשאת את אסונה לבד. היא סיפרה לכל חבריה את התלבטותיה, בקשה את התערבותם כדי להחזיר אליה את בעלה. החברים פנו למתי, אך מתי סרבה בתוקף לותר על בחיר ליבה החדש, דחתה את כל ההצעות של חברי הקיבוץ. מאוחר יותר, נזכרו החברים כי גיניה אמי רה: «לי אין מה לאבד, דעו שאני אסחוב את כולכם לתהום».

השחיתות היא האמצעי, הטרור - מטרה: החברה לפתוח הטרור

את המתנות הראשונות שניתנו ליוסף פרץ, בעלותו לארץ בשנת 1948, היה פנקס אדום, בעל פס תכלת-לבן. היה זה פנקס החבר של מפלגת פועלי ארץ ישראל. כעבור זמן קצר נתבקש גם לשלם את מחירו: שלום סרדימן, מפעילי מפא"י בירושלים, החל מסתובב בין העולים החדשים תכרו של סרץ, מחתים אותם על יסודות להביא בשמם סחורות ומצרכי-מזון לארץ.

באותה תקופה היה מחסור גדול במצרכי מזון, ושולמו מחירים אגדיים בעד כל נתח נקניק וקומץ קפה. אולם לפי חוק הארץ היה מותר לעולים חדשים להביא ללא מכס ורשיון ייבוא את הפציהם ורכושם. השוק השחור נתפס לתחבולה פשוטה: העולה היה מעיד כי סחורת המכרית היא רכושו. פרידמן היה מוכן לשלם בעד כל חתימה כזאת מאה לירות, כחלק קטן של ההשקעה.

פרץ, שסיים זה עתה את שרותו בגדוד הראשון של הפלמ"ח, עוד היה באותה תקופה בחור פשוט ותמים, מלא אמונה באידיאל הצינוני שהביא אותו ואת ששת אחיו מ' מארוקו, ישר לשרות קרבי בצה"ל. הוא פנה לקסן מפא"י אחו, אורי שושני, ש' הבטיח לכלי ששון של הבטחה להביא את העניין לפני ועדת הביקורת של מפא"י ל' טקע עליו כי כך את פרידמן מהמפלגה. ה' תוצאה לא בושה: פרידמן פנה ל' בדרגה, מונה לתפקיד מנהל בנק.

כאשר הגיעו חסצי העולים, אירגן פרץ את האנשים שחתמו על יפוי-הכח, הביא אותם למחנה המכס בקורדאני. שם נוכ' חו לדעת כי הרכוש שהובא בשמם עצום ורב. מכאן היה רק צעד לגיירי האמת: המשטרה הוזעקה, עצרה את כל המעורבים בדבר. נפתח תיק במשטרה הכלכלית, פרץ נקרא להעיד. שם משפט לא הוגש עד ה' יום.

פרץ לא הורשה להיכנס בעצמו למחנה קורדאני. כך מנע ממנו הגורם פגישה ש' יכלה להיות כמעט היסטורית: כי בערך באותה תקופה עבד בקורדאני אחד בשם מרדכי מאכטימיליאן שטטנר, שהתקדם ב' קוים מקבילים.

יתכן שכל העניין לא היה מסעיר את פרץ באותה מידה, לוא קרה גם משהו בוויי הפרטיים. הוא וששת אחיו הגישו בקשה להעלות ארצה את אביהם הזקן, בן 52 שנסאר עם שדושה אחים קטנים ב' מארוקו. האב חזק אנוש, חסר אמצעים לשלם שכר רופאים, אחרי שבניו הבוגרים יצאו לישראל להגן על המודות הרחוקה בעת המלחמה.

אולם בינתיים הונהג בסוכנות היהודית עקרון העליה הסלקטיבית. האומה המתת' דשת, שיכלה לממן את עסקי פרידמן ושתי' בהברחת סחורות, לא יכלה לממן את ע' ליות האב הזקן. הוא נפטר בחוץ לארץ עירי וגלמוד.

במר נפשו שלח פרץ מכתב לדוד בן גוריון. הוא קיבל תשובה מודפסת במכונת הכפלה, שאישרה את קבלתו.

מאותו יום התמלא פרץ שגאה פקוחת' עיניים למשטר הרקב, החליט להקדיש את כל מרצו למלחמה. הוא עבר להרטיב, הר' כה עלידי ברינו מפא"י כשהיה יושב' ראש ועדת הקלפי ערב הבחירות, הועמד לדון על הכאת שוטרים. משם הובילה דר' כו למקום שבו היה צפוי לו המאבק ה' קשה ביותר במדינה: קרית-שמונה.

★ ★ ★

פרץ והאהודונים

עניינים שחורות, קומה רזה וגמובה, חיוך ביישני, קול עדין — איש לא היה רואה ביוסף פרץ, בן ה-26, דמות ה' רואית של מורד קטנה. אולם בכל מחנה ריכוז צלה דמות כזאת — הדמות הפחות הולמת, המתחשלת תחת מהלומות הטרור, מציתה את זיק התקווה, הוסכת מרכז ה' חלכאים הנודכאים ואינה חושש לסכן את עצמה עד הסוף.

כזהו יוסף פרץ. עדות בולטת לכך צלקת עצומה, החוצה את ראשו, זכר למכות ידית-טוריה שספג בתרסטוב.

למשדרו הוערך הנמצא בתוך סחון לוהט מופיעים מדי יום עשרות אנשים, בעלובי החיים של קרית-שמונה, השופכים בפניו את מר לבם מביאים אליו כל תלונה. תל' נות אלה הן רבות מספור.

אבריאלי, והשני דוד זכאי, ראש רשימת מפא"י, שהיה צורך דחוף למצוא לו מקום עבודה על חשבון הציבור אחרי שתפקידו הקודם נמסר לגורי.

זכאי בא ממצרים בשנת 1949, כילה כמה שנים בקיבוץ והגיע עני ומחוסר כל ל' קרית שמונה. אחרי זמן קצר יחסית של עבודה ציבורית פוריה, יש לזכאי בית מ' רווח, רהיטים יפים שהגיעו לפני כמה שבועות במשאית מיוחדת, וכן אופנוע יקר חדיש.

★ ★ ★

אל יתהלל זכאי במפתח

אלם אם החברה הוקמה במקרה, כדי ליצור גיב שזכאי היה זכאי לו, היה אבריאלי גילה חיש מהר שטמונה בה אפשרות שלא חלם עליה קודם לכן.

באחד הימים פנה מלבין המוסד הציבורי שתפקידו לשקם עולים נכים וקונים, אל המועצה המקומית והציע להקים בכספו מרכז מסחרי שיספק פרנסה קלה לנכים. החברה לפיתוח קרית-שמונה נלהבה לתו' כנית היפה. היא הקימה בכספי מלבין את המרכז, שעלה 20 אלף לירות, והכולל

מנהל החברה, דוד עזיזא, הוא היד החזקה של המכונה בשטח הפחונים, לשם מוכנסת כל משפחה חדשה המגיעה למקום. אני אדם בעל השפעה, אך אני משתמש בה רק מחוץ לשטח ה' מעברה" — מסביר המנהל עזיזא.

טבעי היה שאיש כמו פרץ יתנגש עם טיפוס האנשים אשר אהוד אבריאלי העלה לגדולה בקריה. הם גויסו מכל כנפי הארץ, כאילו היתה קיימת לשכת-גיוס מיוחדת שחיפשה טיפוסים מסויימים מאד, מאלה השורצים בפינות האפלות של הכרכים. אהודונים אלה הם שנקראו להגשים את ה' ציונות הסוציאליסטית ואת מיווג העדות, הלכה למעשה.

כך, למשל, הובא אשר נורי, ראש המר' עצה המקומית, מחיפה. שם היה ידוע יותר בסימטאות העיר התחתית, תושב קבוע של מסבאת קינגס-באר. שאר תושבי המקום אינם אהובים לספר על עברו, אף שהיפורים רבים למדי.

נורי היה פעם ביתר-י, אחד ממפקדי תנועה זו במחנות קפריסין. אולם אחרי ש' גויס מתחנות העיר התחתית למרומי ק' רית-שמונה, הבין כי תורת חרות אינה מביאה לגאולה לאומית, ובודאי לא לבאר' לה אישית בקרית-שמונה. הוא מיהר לה' צטרף למפא"י.

אותה שעה שלט במועצה המקומית דוד זכאי, עולה ממצרים. נורי, עולה ממארר' קו, הבין כי זהו הזדמנות גדולה. הוא טען כי זכאי משתף פעולה עם האשכנזים, דרש את כל השלטון למארוקאים.

אבריאלי הבין כי מוטל עליו להגשים את חזון מיווג הגלויות. הדרך היתה פשו' טה: אאזו בזה, וגם מה אל תנח ידך. נורי מארוקאי הועלה לשלטון במועצה ה' מקומית, אף שהשכלתו אפסית והוא מת' קשה בכתיבה. זה לא הפריע: נורי ידע לקרוא את ההוראות של אהוד אבריאלי, ש' הם היסוד וסדר-היום של כל ישיבה של המועצה המקומית.

אותה שעה הקים אבריאלי חברה מיוחדת, בעלת השם המצלצל החברה לפיתוח קרית שמונה. למרות שם מצלצל זה אין לה שום שייכות למשרד הפיתוח, ודובר מש' רד זה מכתיש בתוקף כל קשר עם מבנה מזור זה. מגילי משרד-הפיתוח פשוט לא שמעו על החברה מעולם.

קשה להבין מדוע זקוק מקום קטן לחב' רה כזאת, ומדוע אין המועצה המקומית יכולה לפתח את כל הפיתוח הדרוש ב' עצמה. הדבר היה מובן יותר אם יזכר שם הנשיא ושם היושב ראש. האחד הוא אהוד

אין זה העסק היחיד של חברה זו. רק עתה קיבלה תקציב של ארבעה מליון ל"י להקים מסויות כותנה. על אף הסכום ה' עצום הזה, חברה זו עסופת מסתורין. איש אינו יודע מי אחראי לה. מבקר-המדינה אינו מטפל בה, אין היא מופיעה ברשר' מת החברות העומדות תחת סיקוח ממשל' תי.

היא שוכנת בחדר קטן אחד, ליד בנק הפועלים בקרית שמונה. אין לה אף סקיד אחד מלבד זכאי, ורק עתה, אחרי שנה של פעולה, פירסמה מודעה על חיפוש פקיד. כספי הציבור זורמים אליה באופן חופשי, משמשים לאהודיזציה של קרית שמונה. החברה הפכה לבורג חיוני במנגנון אהודיסטאן.

★ ★ ★

מקצוע ושמו אהודנות

בשעה שזכאי עשה קאריירה, נכנס לשיכון, לא נשאר מתחרו נורי ללא מיצוי מתאים. גם הוא נכנס לשיכון של שני חדרים נאים, שהוקם על ידי ממ' שלת ישראל בכספי השיכון העממי. כשם שהחנויות היו מיועדות לנכים, כן היה השיכון הנה מיועד לבעלי מקצוע. מקצועו של נורי, כמקצועם של רוב בעלי השיכור' יים בקרית שמונה, הוא אהודנות.

שני חדרים לא הספיקו לאישיות דגור' לה זו, איש סימטאות חיפה. לכן בנה לו הציבור חדר שלישי, שצורך לדירתו, אך נקרא "חדר ישיבות", מעין חדר-שרד אסי' תיטי. לכאורה צריכות להתקיים בו ישר' בות המועצה, שמשום מה אינן יכולות להתקיים בצריפי המועצה עצמה. אולם ב' ניגוד למוחמד שההר בא אליו אין תפקידו של נורי נצחי. הוא עלול שלא להיבחר באחד הימים. במקרה זה יצטרך הציבור להקים חדר ישיבות חדש בדירתו של המועמד הבא.

יד האגרוף היא ידו של דניאל מקובר, מזכיר האגוד המקצועי ב' מקום. ככל שאר אנשי השלטון באהודיסטאן, רודה מקובר בתושבים באגרופו. התושבים, מצידם, יודעים לספר על סיבוכים כלכליים, בהם היה, אולי, מעורב בעירו פתח-תקוה.

כעשרים חנויות. איך חולקו החנויות? קודם כל הוצאו מן הרשימה כל הנכים, כי כוח האגרוף של נכה הוא כידוע חלש מאד. השרותים שהנכים יכולים לספק לשלטון בקרית-שמור' זה עומים.

לעומת זאת קיבלו חנויות: צעיר טוניסאי בשם ויקטור, שהביא יפוי-כוח מהתאחדות עולי צפון-אפריקה ל' הקים סניף מקומי שיכול היה להתחרות עם השלטון, לשמש מרכז אופוזיציוני. אסי' פת-היסוד התקיימה בשבת. ביום ראשון היתה לויקטור שיחה רעיונית ממצה עם מרדכי שלו, מזכיר סניף מפא"י. ויקטור קיבל חנות. הקים מספרה חדשה. שום ס' ניף של התאחדות עולי צפון אפריקה לא הוקם בקריה.

עולה מקאובאלאנקה בשם יוסף בן שבת, שהביא סגולריה מכנית ממולתו, אולם לא השיג מקום בקרית שמונה. מני' הל המעברה, דוד עזיזא, אמר לו בפשטות מלבכת שהוא הצטרף בטעות למפלגה הלא נכונה. הפועל המזרחי, בן שבת הגיש תל' נה לסוכנות. כעבור ימים מעטים התחרט, חתם על אישור כי התלונה היתה בלתי נכונה. באותו זמן עצמו קיבל הלוואה מ' טעם החברה לפיתוח קרית-שמונה וחנות במרכז המסחרי. עתה אין לו כל קשר עם מפלגה בלתי-נכונה.

כך סודרו מרכזו המסחרי, בזה אחר זה, כל נאמני מפא"י וכל מי שהיה צורך לש' חזו כדי שלא יעשה צרות. איש מהם לא נשלח על ידי מלבין. כמה חנויות עודן יריקות.

★ ★ ★

מיום, מיום וציון

בתיק מס' 24/56 של בית המשפט השלום בצפת ביטא השופט יעקב בר' זאב אזהרה חמורה למועצה המקומית, ל'

כך פועלת המכונה הגדולה בקריית-שמונה

בית המשפט שלא לעשות מעשה בלתי חוקי זה. אבל השופט בצפת פעל לפי חוקי החוק הפלילי ורסולי לפי פקודת החוק הגלילי.

כמנהל מחלקת הגבייה דואג רסולי ל-חלוקה נכונה של השלל הדרוש לשימון כל הברגים וגלגלי-השיניים-הטרופות של ה-מכונה. אחת השיטות הפשוטות היתה מ-בוססת על העבודה, שלרשות המועצה ה-מקומית העמדו 600 ימי עבודה בחודש, לצרכי עבודות ציבוריות במקום. ימי עב-דה אלה יכלו לספק פרנסה ל-25 פועלים קבועים, הועסקו בהם, למעשה, רק 10-15 פועלים יומיים.

אין פירוש הדבר שהכסף של שכר העב-דר דה בעד ימי העבודה הבלתי מנוצלים לא נגבה מן הממשלה. אדרבא, הוא שולם במ-לואו, שימש כתוספת משכורת בלתי חו-קית לאלה מעובדי המועצה המקומית ש-שמותיהם נכללו ברשימה שהוכנה על ידי רסולי.

הפעולה הזאת דרשה הכנה גמישה של כרטיסי עבודה נוספים, אותם יש לה-גיש למשרד העבודה כדי לגבות את השכ-ר. אם רסולי לא הוציא את עצמו מן הרשר-מה של הנהגים — אין זה אלא טבעי ב-החלט.

השיב לחוקרי העולם הזה קצרות: "איני משיב על שאלות מסוג זה!"

לבנות ולהיבנות בה

עיסקות דומות נעשו לא רק בכר-טיסי עבודה. כך, למשל, רכשה המועצה המקומית בשעתו טרקטור, שהיה מיועד ל-סינוי האשפה מתחומי המקום, נרכש בד-רכים רשמיות במחיר של 5650 ל"י.

אך איש כרסולי לא יכול היה להתעלם מן העובדה כי בישראל קיים הפרש בין המחירים הרשמיים לבין אלה שמשלם ב-רצון השוק החופשי. הטרקטור נמכר אפוא ליצחק שרייטר, אחרי שהלה הסכים להוסיף אלף ל"י על המחיר הרשמי, כרוח נקי ל-שליטי אהודיסטאן.

גורלם של אלף הל"י לוטה בערפל גלילי סמיך, אולם ברור כי מאותו יום היתה ה-מועצה המקומית צריכה להשקיע את כספי המסים של תושביה כדי לשלם לקבלן פרטי עבור איסוף הובל. קבלן זה היה שרייטר עצמו. הוא חתם על חוזה לפיו תשלם המו-עצה סך של 550 ל"י לחודש מכספי הצי-בור, תמורת פינויו היומי של הובל, בטרק-טור שהמועצה עצמה מכרה לו במחיר השמן.

כך יצאו שני הצדדים נהנים. המפסיד ה-יחיד היה האזרח, אבל אזרח זה אינו נוהג להתלונן בקריית-שמונה. הוא אינו רוצה שיסגרו לו את המים.

בניתיים המשיכה המדינה להיבנות, וגם קריית-שמונה. הבונה היתה, במקרה זה, ה-חברה הממשלתית-סוכנותית עמידר, המקימה היחידה של בנייני קריית-שמונה. רסולי הבין כי מסיבות לאומיות ופרטיות גם יחד אין הוא יכול להרשות שבניין הארץ יתנהל ללא פיקוחו.

לכן נתמנה גיסו, יעקב פנחס, כמנהל ה-חברה במקום. העובדה שפנחס איננו מבין כמעט אף מילה אחת בעברית, לא עמדה ל-מכשול. חשוב יותר היה ששליטי קריית-שמונה יהיו הראשונים להיכנס לדירות ה-יפות ביותר ואף להרחיב עליהן משנהו.

השיטה היתה פשוטה להפליא. האהודאי המקצועי היה נכנס לדירה שאותה קיבל תמורת תשלום חד-פעמי סמלי ושכר-דירה נמוך. אחרי כמה שעות או חודשים, היה האהודאי מפנה את הדירה ומוסר אותה ל-דייר אחר, תמורת דמי-רפתח לפי רוח הזמן.

• היה זה רסולי שבמשפט אחר (העולם הזה 973) דרש לדחות את ישיבת בית הדין בטענה המקורית שלא "הספיק להכין את עדותו".

הנים המאושר קשה לדעת מה היה גורלו של יעקב פנחס, אם דויד רסולי לא היה גיסו בדרך מקרה. בתור גיסו של שליט המו-עצה המקומית, חולש פנחס על עמ'דת מפתח, קובע מי יכנס לשיכון, מי יסאר בפחון הלוהט במעברה.

ביותר במקום משלם 60 ל"י. אנשים שאין נגדם חשבון מיוחד לטובה או לרעה, חל עליהם מס פשוט המקובל ב-כפרים הערבים בישראל ובכל משטר קו-לוניאלי דומה: מס גולגולת של 30 ל"י לשנה, בלי כל הודל של ההכנסה האישית, רמת המחיה או גודל השיכון, נוסף למס זה: התשלום עבור המים והחשמל, הנגבה גם הוא על ידי המועצה.

איש חרירים והשרירות

אגף המיבצעים של המכונה הגדולה מורכב מאיש אחד. זהו איש ב-על שתי זרועות, מבצעות, פשוטו כמשמעו. שמו דויד רסולי, לשעבר איכר במארקו, גבר מוצק בריא שרירים, מהסוג האהוד על אהוד אבריאלי.

היה זה אך טבעי שבעל השרירים זכה במשרה במועצה המקומית עוד בתקופה בה שלטה בקריית שמונה מועצה מקומית ממונה. בניגוד לחוק, הוענק לו על ידי שליטי קריית שמונה כבוד כפול. הוא שר-מש בעת ובעונה אחד גם כחבר המועצה וגם כפקיד שכיר שלה.

ברור שפקיד בעל שרירים כה אינטלי-גנטיים לא נשאר זמן רב בתחתית הסולם. הוא נתמנה כמנהל מחלקת הגבייה, ובאמ-ר עזותו הפכה הגבייה למכשיר הטרור ה-עיקרי של שליטי אהודיסטאן, מלבד לשכת העבודה והמשטרה. היה זה הוא שחזר וניתק את המים והחשמל בכל הדומנות, גם לאחר שהוזהר פעמים רבות על ידי

המורד העקשן. יוסף פרץ קיבל הכשרה טובה כעולה חדש בירושלים ובהר-טוב. שם בא במגע לראשונה עם מכונת הדיכוי המשתלסת על יסובי העולים החדשים. בקריית-שמונה פועל פרץ כמזכיר הפועל-המזרחי, מרכז טיבו את גרעין המתלוננים נגד שלטון אנשי אהוד וחיינו רחוקים מלהיות בטוחים ושלווים.

שום את ילדיהם, בהתאם לזכותם הקבועה בחוק, לבית-הספר הממלכתי הדתי. האיש שהיה מנהיגה של תנועה זו היה יוסף פרץ, שהוא מזכיר סניף הפועל-המזרחי במקום. פרץ עמד בפרץ. לכן היתה הבעייה הראשונה לסלק את פרץ מן המקום, למשך שבוע הרישום. ההזדמנות באה מן השמים: עוד ביום הראשון של הרישום התקיימה ההפגנה המפורסמת, שלא היה לה כל קשר עם בעיית רישום הילדים (ראה הכתבה ה-ראשונה).

פרץ, שידע כי מחכים לאמתה הקלושה ביותר על מנת לשים אותו במעצר, נזהר להתרחק ככל האפשר מההפגנה ומשתתפיה, אחרי שניסה קודם לכן להשקיט את הרוחות ולהזהיר מפני מעשי-אלימות. בשעה שקרו, למרות אוהרותיו, מעשי-האלימות, נמצא פרץ במשטרה, שאלה נקרא לביורו עניין קודם.

אולם המשטרה בקריית-שמונה האמינה בהחלט בפיצול האישיות. אומנם, פרץ ישב בזמן ההפגנה במבצר-המשטרה, יחד עם קציניה, אולם זה לא הפריע לאסור את מידי לאחר ההסגנה כאחד המשתתפים המ-סוכנים בה.

כדי להוציא מכלל פעולה לחלוטין, הוח-ק פרץ בבית-הסוהר הידוע-לשימצה בטבר-יה במשך 12 יום, הוכה מכות אכזריות כ-מעט יומיים. כמסרעה, הוכה פרץ עוד ב-י קריית-שמונה, בשעת המעצר, עלידי הקצין אליהו דביר ומפקד המשטרה ראשפינה מ-פקח ראשון שלמה קולמן.

דביר עוד הוסיף כמה מלים מעודדות: "אלו הית בחוק, הייתי יורה בך!"

התקפה לאשה הרר

אחרי שטוהרה האווירה ופרץ סו-לק, התחיל הטרור להשתולל באין מפריע:

• שרה אלגרבלי, בחודש השמיני של הר-יונה, שרשמה את ילדה לבית-הספר הדתי, לא קיבלה טיפול בקופת-חולים, אם כי היא משלמת מסים כסידורם. אמר לה הפקיד ירו-חם: "לכי לאנשים שלך! לכי לפרץ!"

האשה קיבלה התקפת עצבים חמורה, ו-היה צורך להעבירה לטיפול לבית-חולים. יעקב שמון שבר את רגלו בתאונת-עבודה. לרוע המזל, ביצע פעולה זאת ימים אחדים אחרי שרשם את בנו לבית-הספר הדתי. הוא פנה לקרן-הביטוח של פועלי ה- (המשך בעמוד 18)

את שרי האגודה שסירבו בתוקף להיות שותפים הי 4 שוויתרו על דירות

לשבת קדיש

הסיפור הבא הוא סיפורם של ארבעה שלא רצו לעשות משגים אסתיטיים, סיפורם של ארבעה משרי הממשלה שמאנו לגור בדירות פאר.

הארבעה — שרהבריאות **ישראל ברזילי**, שרהמסחרוהתעשייה **פנחס ספיר**, שרהחקלאות **קדיש לוז** ושרהפיתוח **מרדכי בנטוב** — נמנים על מפלגות שונות בממשלה, שניים מהם למפא"י ושניים מהם למפ"ם, אך המשותף לכולם היא ארצון נוצל את הציבור שבחר בהם למשרותיהם הרמות. ארבעה אלה סרבו להיות חיי ביובו והוללות.

המגווח שבכל הפרשה: כל הארבעה נאלצו לנהל מלחמת חורמה עם פקידי אוצרו של לוי אשכול, כדי שיניחו להם לא לגור בדירות פאר בזבזניות.

ברזילי: מחיצה בפרוודור

כשנתמנה יוסף פרלמן, איש הציון נים הכלליים, לתפקיד שרהבריאות, בר מי הקואליציה הקודמת, לא נמצא למענו דיוור מתאים במהרה. לכן השתקע סרלמן עם אשתו ושני ילדיו בשורת חדרים במלון. אפילו לממשלת ישראל היה ברור, כי זר הי הוצאה מפורזת. פקידי האוצר הציעו לסרלמן לעבור לדירת שרד, כמנהג ישראל. ברחוב ז'בוטינסקי 35 נרכשה דירה בת ארבע חדרים, שעלתה 28775 ל"י. סרלמן נכנס לגור בה.

בינתיים הורידו הבחירות לכנסת השלישית את סרלמן מכסאו והעלו עליו את איש קיבוץ נגבה, ישראל ("יולק") ברזילי, בעל הבלורית המתפרעת ובריאהבשר. ברזילי, שמילא בשנים הקודמות עשרות תפקידים, מהדרכת נוער בתנועת השומר-הצעיר וניצוח על מקהלות, ועד למזכיר המדיני של מפ"ם וצירה הראשון של ישראל בפולין, לא שש להיכנס לדירה המפוארת והיקרה שהיתה צמודה לתפקיד שרהבריאות.

בעיני האוצר היה זה אך טבעי שהשר החדש ייכנס לגור בדירתה-השרד של קודמו. פחות טבעי היה הדבר בעיני השר חבר הקיבוץ. הוא לא התרגל מימיו להיות בין אלה המספיקים למים ושותים יין. אם בקר בוצע יכול היה להסתפק בחדר יחיד, בו הוא גר עם אשתו, בעוד שלידיו מבלים בחדר רק את שעות אחרה-צהריים וישנים במוסד החינוכי, לא ראה ברזילי כל סיבה מדוע לא תספיק לצרכיו דירה דומה גם בעיר, שאינה ביתו הקבוע.

ברזילי פנה איפוא לאגף-מקרקעי-המדינה במשרד-האוצר. הספק הקבוע של דירות השרד, תבע לשכנו בדירה צנועה וזולה של חדר או חדר וחצי. ההגיון הפשוט אומר, כי האוצר, הנאלץ להכביד מדי יום ביומו את עול המיסים ולצמצם ככל האפשר בהוצאות המדינה, יקפץ על המציאה שתאפשר לו לחסוך כמה אלפי ל"י.

אך תגובת האוצר היתה מפתיעה. אגף מי-מקרקעי המדינה אסם את אוזניו לבקשת השר. הנימוק המגווח: אין לאגף דירות קטנות יותר, ואין הוא מטפל בדירות צנע בכלל.

ברזילי פנה לאגף מקרקעי-המדינה פעמים אחדות, ולא זכה לטיפול בבקשתו. לבסוף, החליט ברזילי כי יצליח לצמצם את הביורוקרטיה שנקפה עליו, רק על-ידי יוזמה עצמית פרטיונית.

הוא נתן הוראה למנהל הכללי לענייני מינהל במשרדו, מאיר גלברד, להביא אל הדירה בעל-מלאכה שיפרידו ממנה את מחציתה על-ידי בניית קיר לבנים בפרוודור. את מפתחות המחצית השנייה של הדירה החזיק לאוצר, שלא שמח כלל לקבלם. חדרים אלה נשארו ריקים עד היום.

אולם גם הדירה המקוצצת, בת שני חדרים, נראתה בעיני ברזילי מרווחת וברכבנית מדי. הוא מסר איפוא אחד משני החדרים לרשות סגן המנהל הכללי במשרדו, פנחס דגן, חבר קיבוץ המעשיל, הגר כיום בחדר זה עם אשתו בהיותה בירושלים.

★ ★ ★

ספיר: השר בחדר אחד

לי יותר היה גורלו של פנחס ספיר (העולם הזה 1976) איש הכלכלה של צעירי בי. גי. המתכננים את שלטון המחבר במדינה. יהיו רעיונותיו המדיניים אשר יהיו,

שר הבריאות ברזילי

ספיר הוא אדם הדוגל בנקיון כפיים אישי קיצוני.

למזל, לא היה לו צורך להיאבק מאבק נמרץ עם האוצר כדי לזכות בדירת-צנע, ומסיבה פשוטה: בתוקף תפקידו הקודם, כי מנהל משרד-האוצר, זכה ספיר לקבל בירו"ש שלם דירה בת חדר אחד. הוא גם לא היה זקוק ליותר מכך, כי בכפר-סבא, מקום מגוריו הקבוע, יש לו בית מתאים.

כמנהל כללי של משרד בלבד, זכה איפוא ספיר ליהנות מחסדי האוצר ולהיכנס לדירה צנועה. כשנתמנה לשר, לא עלה על דעת ספיר לדרוש דירת-שרד גדולה ומפוארת, נש-

שר המסחר והתעשייה ספיר

אר באותה דירה צנועה, ולא עבר לדירה ברזבנית יותר, כפי שדרוש האוצר משרים אחרים.

דיוורו של פנחס ספיר עלה, איפוא, לי משלם המסים 5750 ל"י בלבד, ועוד 1700 ל"י לריהוט. הסכום הכולל, 7450 ל"י, הוא קטן יותר ב-150 ל"י מהסכום ש-השקיע פנחס רוזן (7600 ל"י). ברהיטיו, והוא אינו גדול מהרבה מעשיריית הסכום שהשקיע משלם המסים ברכישת דירתו של הרב הי ראשי יצחק נסים (71 אלף ל"י).

ספיר עשה בזאת מעשה שיעשה הרבה להרים את קרן מפלגתו, מפא"י, שירדה בעקבות המשגים האסתיטיים.

★ ★ ★

לוז: על מנעול זכריה

קדיש לוז, חבר קבוצת דגניה ב' שבצמק הירדן, היה מפורסם בין מכריו, בהת-ישבות העובדת, כסמל לטוהר המצפון. כשהוטל עליו תפקיד השר, לא ראה בכך כל סיבה לסטות מאורח-חיינו הצנוע.

אופיינית לשר הענחתי, הלבוש תמיד ב' בגדים פשוטים ומהוהים למדי, היא העובדה כי מעולם אינו מרשה לנהגו לקרוא לו בשם "אדוני", מבקשו לכנות אותו בשמו הפרטי ומוזימו תמיד לאכול בחברתו במזנון הכנסת. מעשים מסוג זה יכולים להיות גם העמדת-פנים של עצמיות, אולם אין דבר רחוק יותר מן השר לזו מאשר העמדת-פנים ורדיפה אחרי פירסומת מכל סוג שהוא.

לכן, לא התלהב השר לקבל את הדירה בת חמשת החדרים שרצה האוצר בכל ליבו להעמיד לרשותו. לזו חזר וטען כי אינו ירדע כיצד להשתמש ביותר משני חדרים.

כשהשמיע אגף-מקרקעין גם באוזניו את הטענה כי אין לו דירות זולות יותר, החליט לזו כי יסגור על מנעול זכריה שלושה מתוך חמשת החדרים, כדי שלפחות לא יהיה צורך למלאם ברהיטים על חשבון משלם המסים.

החדרים הנעולים לא התקבלו על דעת האוצר. לבסוף הוצמדה לרשותו של לוז דירה בת שלושה חדרים ברחוב הפלמ"ח מס' 25, שהוא משתמש רק בשניים מהם.

עוד פרט אופייני: כדי לחסוך למשלם המסים לפחות חלק מהוצאות האש"ל שלו, ביקש לזו מאשתו רחל, כסופת-השיעור, אם לארבעה ילדים, לבוא אחת לשבועיים לירושלים כדי לנקות את הדירה ולהכין לו אוכל. בשאר הימים מכין לזו לעצמו סעודות בוקר וערב. את הגותר ממשכורת השר שלו הוא מוסר לקופת הקבוצה שהוא חבר בה, דגניה ב'.

★ ★ ★

בנטוב: חדר אחד פנוי

כאשר נטש מרדכי בנטוב את משרד מערכת על המסחר בתל-אביב ועבר ל-משרד הפיתוח בירושלים, תבע גם הוא, כחבר קיבוץ משמר-העמק, דירה של חדר או חדר וחצי, ולא יותר. בתפקידו הקודם שחיב אותם לשהות רוב השבוע בתל-אביב, הסתפק בחדר שכור.

התשובה שקיבל שרהעבודה לשעבר מי אגף מקרקעי המדינה דמתה להפליא לחשו"בות שקיבלו חבריו. היא כאילו הודפסה בסטנסיל לחלוקה בין כל המבקשים לחיות בצנעיות. בנטוב נדרש על-ידי האוצר לא להסתפק בפחות מדירת-פאר של ארבעה חדרים, שנרכשה תמורת 25200 ל"י, בתו-ספת תיקונים בסך 340 ל"י. מחאותיו של בנטוב נפלו, כרגיל, על אוזן אסומה.

קיצוני עוד יותר, אגב, היה המנהל הכללי של משרדו, מנחם באדר, חבר קיבוץ מורע. כדי לא להכניס את ראשו למיטה החולה של דירות-השרד, העדיף באדר לקחת את דמי האש"ל הניתנים מטעם המדינה בסך 4 ל"י ליום, להוסיף עליהן עוד 2 ל"י מכיסו

שר החקלאות לוז

עצמו רק שנים מחדריה של דירה זו, ש' בעדה משלם האוצר שכר-דירה של 130 ל"י לחודש. החדר השלישי של הדירה, הנמצאת ברחוב אברבנאל 31, נשאר ריק עד היום הזה, אם כי בנטוב הודיע לאוצר כי סינה אותו.

ואילו הדירה שנרכשה למען בנטוב בבית שברחוב רמב"ן 10, בו נמצאת גם דירת הפאר שנמסרה לדוד רוזוליו (העולם הזה 1977), שעלתה יותר מ-30 אלף ל"י, וגם דירת-השרד של שרהחינוך ולמן ("זואמה")

שר הפתוח בנטוב

=הפאר

ארץ (33200 ל"י) — נמסרה לשרהעבודה החדש מרדכי נמיר, המחוקק גם בדירתו התלאביבית המרווחת, ברחוב מוריה מס' 3.

***

"עניין של טעם"

לפחות שניים מתוך ארבעה שרים אלה נדהמו / מראהעניניהם כשהתפרסמו בעיתונות הידיעות, לפיהן מסר שרהאוצר לוי אשכול לועדת הכספים של הכנסת, כי אילו הם דרים בדירתהפאר היקרות שהוא רכש או הקציב למענם בניגוד לרצונם המורש.

בקשר לברזולי, מסר שרהאוצר כאלו הוא גר בדירת סרלין, התעלם לחלוטין מן העובדה שברזולי משתמש רק באחד מארבעת חדריה. על בנטוב סיפר שרהאוצר צר כאלו הוא מתגורר בדירתהפאר שגרי כשה בשבילו, למרות ססירב להיכנס לתוכה, בנטוב לא השלים עם סילוף זה של המציאות. הוא הורה לדובר משרדו, יעקב ("יאקו") פרוי, חבר קיבוץ חצור, לפרסם גילויי דעת שיבהיר לציבור את האמת.

גילויי דעת הועברו עליידי פרחי ללישכת העיתונות הממשלתית, כדי שיוחלף בדרך השיגרתי לעיתונים. אך למחרת בבוקר, בפתחו את העיתונים, לא מצא בהם כל רמז לגילויי דעת. תחת זאת בא צילצול טלפון ממשרדהאוצר, שהיה המופד היחיד במדינה שקיבל את גילויי דעת בנפץ.

שרהאוצר דרש בתוקף לבטל את מטרסום גילויי דעת. כאשר סירב בנטוב להיענות, איים לוי אשכול כי יתפטר אם לא ירוכז לפחות הסגנון החריף של גילויי דעת, ה"מציג אותו כשקרן מדעת.

הביעה אחרת של שר האוצר: משרד הפתוח ימחק בהודעה את המשפט האומר שהפרטים על דירת השר נמסרו מפי לוי אשכול עצמו בוועדת הכספים. "לא היו דברים מעולם" — טען האוצר. העובדה שכל חברי ועדת הכספים היו נוכחים ב"ישיבה וראו את השר בכבודו ובעצמו כשהודעתו נמסרת מפי ממש — לא העלתה ולא הורידה. האוצר הכחיש.

משרד ממשלתי איים לצוץ באופק. תיאור דור ("טד") קולק, המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה ואישהוזהר של בי גיי, הציע את עצמו כמתווך, בטענה שהשגת שביתת נשק בעניין זה חיונית לשלום הממשלה. בסופו של דבר, הושגה פשרה: בכל מקום שהיה כתוב בגילויי דעת כי השר "תבע" דירה צנועה, נאמר בנוסף החדש כי השר רק "ביקש" זאת. בכל מקום שנאמר כי ה"דירה שהוצעה היתה "חדשה ומפוארת מדי", החולפו המלים הללו במלים "בלתימתאי" מה". אשכול טען כי מלים אלה הן "עניין של טעם", ואשכול רגיש מאד, כידוע, לאס" תטיקה.

***

דוגמות חיות

שלום המסים הישראלי, שרק החודש הוטל עליו שלום ענקי נוסף תחת השם המצלצל "יהב מגן", אינו יכול שלא לשאול את עצמו בתדהמה: מה הטעם לה"ת נהגות מוזרה זו של האוצר, המכריח אפילו את אלה שאינם רוצים בכך לחיות בבובנות ולפור את כספיה המועטים של האומה? לכך יש רק תשובה אחת: אלה הרוצים בדירות פאר מן הסוג של לוי אשכול עצמו (38 אלף ל"י פלוס ריהוט) או של רוזנלוי (25600 ל"י פלוס ריהוט) אינם יכולים להרשות לעצמם כי בקרבנות יחיו אנשים שיהיו דוגמאות לסגנון הוצעו, הוכחה חיה שאפשר להסתפק במועט שאין הדבר גורע כמלוא ניהב מכשירו של שר בישראל למלא את תפקידו על הצד הטוב ביותר ולייצג את עמו העניי ללא בושה בחיי צנע.

כי השור שאינו רוצה להיחסם בדישו, חייב להחיר גם את כל שאר השורים, אם אינו רוצה שהחלקאי יחליט לשחוט אותו.

במדינה

(המשך בעמוד 5)

גלויות. צץ הרמו האיום: אולי גינה הר עילה את הילדים. לפתע, נזכרו החברים כי כבר שנה אחת קודם לכן גילה המורה אריה מימון, הרוק הנצחי של הקיבוץ, כדורי לומינל בפודינג שגינה הגישה לו בחור האוכל.

ענין פנימי בהחלט. חודש לפני מות הילד הראשון, מת אליעזר גולדברג (50), תושב טבעון שהתגורר במלון המלך דוד, השייך לגיסתה של גינה גולדברג נראה אותו יום אוכל יחד עם גינה במלון, בו ביקרה גינה במקרה. הוא קיבל לפתע עוית, מת תוך שעות ספורות מבלי שני תן לקבוע את סיבת המות.

מות הילדים והקשר בין האסון לגינה יתום הפכו לנושא מרכזי בכל שיחות הקיבוץ. תוך ימים ספורים התגבשו ה"חשדות לדעה מוחלטת. בעיני החברים הפכה גינה, חברתם הותיקה, לרוצחת. מיד הורכבה ועדת חקירה פנימית לברר את החשדות. איש מאנשי הקיבוץ לא חלם עדיין על מסירת הענין למשטרה. הם בירו אחר כך חברי הקיבוץ: "אנו כמו משפחה גדולה ראינו בענין בהתחלה ענין משפחתי שלנו. כמובן רצינו קודם לברר את האשמות לעצמנו, ובמקרה שנגיע למסקנות מסוימות, למסור את הענין למשטרה. רה. סוף-סוף, המדובר בחברה ותיקה בקיבוץ".

לבסוף בקשו את גינה שתעזוב לזמן מה את הקיבוץ. גינה סרבה. הקיבוץ שר מש לה בית משך 28 שנה והיא לא רצתה לעזוב. אך מערכת הלחישות הלכה וגברה, גינה הסכימה לעזוב ולעבור לבית המלון של גיסתה בנתניה. בעלה דוב ועוד חבר קיבוץ אחר מונו לשמור עליה במשך כל הזמן. עד היום לא ברור למה נקבעה שמירה זו — אם מחשש שגינה תתאבד או שמא תברח בהיותה חשודה. אחרי יומים של מעצר פנימי, נמסרה גינה למשטרה. העונש המכסימלי על ה"משפחת" של הקיבוץ הפך אחד ממשפטי הרצח המסוכנים ביותר במדינה.

אין הוכחות לרצח. כל חברי ה"קיבוץ שבאו במגע כל שהוא עם גינה נחקרו במשטרה. נתגלה כי הקיבוץ סבל ממכת עכברים וכדי להסידם פוזרו רע"לים שונים. התעורר חשש שילדי הקיבוץ הורעלו אולי מרעל זה. קברי שלושת הנפ"רים נפתחו, הגויות נבדקו.

תחילה סברו כי הנפטרים הורעלו. אולם לפני חודש קבעו סופית כי אין מספיק הוכחות לקביעת הרעלה בגופות המתיים. סגנית פרקליט מחוז תל-אביב, ויקטוריה אוסטרובסקיבהן, החליטה לבטל את האשמות הרצח. נשארה רק האשמת הנסיון ברצח של המורה אריה מימון. בינתים, המשיכו הרוחות בקבוץ לסעור עד שלבסוף הוחלט לא להכות לכל פסק-דין ולהוציא את משפחת יתום על שני ילדיה; "לאור כל מה שקרה אין לחברים אלה מקום בקיבוץ".

בשבע עשרה לאחר שמונה חודשי חקירה נפתח בפני השופט המחוזי משה קנת משפטה של גינה. קודם לכן, מצא שופט השלום הראשי ברנך גלעדי בחקירתו ה"מוקדמת מספיק חומר להאשמות.

תולדות ספל פודינג. ראשון העדים היה אריה מימון (פישר) נושא הנסיון ל"רצח, שעל סמך עדותו הואשמה גינה. הוא סיפר כי באחד מימי שני, בחודש דצמבר 1954, היה הראשון בחור האוכל. אחרי שסיים את הארוחה, הגישה לו גינה פודינג של שיקולד שטעמו היה מר ביר.

מימון טעם כפית אחת והחליט כי מוטב לזרוק את הפודינג לצלחת הציבורית ש"היתה על עגלת ההגשה. אך בשעה שניגש לזרוק את הפודינג, שאלה אותו גינה אם הפודינג שהיא עשתה לא טוב. מימון חשב כי הפודינג, שלא היה כלול בתפריט, ניתן לי על ידי גינה כחסד מיוחד משאריות בית הילדים. הוא לא רצה להעליב אותה, שכן בסני גינה כי יאכל את הפודינג בחדרה. הוא לקח את הפודינג, והלך לחדרו של חברו הטוב ביותר, יונה פינק. שם הוא הראה את הפודינג ליונה. יונה, חובב פודינג מושבע, ניסה בעצמו לאכול את הפודינג אך מיד החוצה לירוק את מה שה"ספיק לטעמו.

הפודינג המיסטורי החל לענין את מרים הלפרין, אשתו של יונה. היא לקחה את הפודינג, טעמה ממנו, קבעה בפסקנות: "יש לו טעם כימי". היא לקחה כפית, החלה לבחוש בספל.

קמיגור אוסטרובסקיבהן ועד תביעה מימון רצה במציאות

פניגור חוטריישי ונאשמת יתום — או במקצת הקיבוץ?

קורם ברכליות מחסן הבגדים והמקלחת הקיבוצית?

דת

עליה בדרגה

הידיעה שהתפרסמה בעתון הקהילה הי" הודית במינכן היתה קצרה: הרב ד"ר ארונ" יהו קראוס נתמנה לרב ראשי בבחאריה. ידיעה אחרת שהתפרסמה שבועות אחדים קודם לכן, השלימה את התמונה: רבה הרא"ש הקודם של בחאריה נעצר ונכלא בעתון מעילה בכספי הפיצויים, שמשלת גרמניה המערבית שלמה לקרבנות הנאצי סבקהללה. הידיעה על מנויו של הרב ד"ר ארונ" יהו קראוס לתפקיד הרם לא היתה מפתיעה איש, לולא היו לו מכרים רבים בישראל. הם הכירוהו דוקא בשם הפשוט וחסר התוארים

לפתע גילתה תריסר טבליות שלמות ועוד מספר טבליות מרוסקות בתוך התוכן. סניגורה של גינה, עורך דין אברהם חוטר ישי, שכבר הכריז בתחילת המשפט כי גינה חפה מכל פשע, לא הסתפק ב"הנחתה של מרים הלפרין. הוא ערך באולם המשפט בחינה למרים. היא נתבקשה לצאת, והוא הוציא מתחת לשולחן צנצנת פודינג, לתוכה תחב כמה טבליות לומינל".

מייסדר זיהוי של גלולה. השופט התנגד לצורת בחינה זו. חוטריישי נכנע. הוא לקח שש גלולות שונות, פרש אותן על גיר לבן ואילץ את מרים לטעום מכל אחת הגלולות כדי לקבוע אלה מהן גלולות לומינל.

מרים טעמה בזהירות רבה מכל גלולה. לבסוף נכנעה. היא לא הצליחה לקבוע איזה גלולה היא לומינל. חוטר ישי רק חיך מאחרי משקפיהקרון העבים. הודיע: "תודה, סימתי את חקירת העדה". גם מרים חייכה: ד"ר מיכאל רוזנבאום, מנהל המעבדה של קופת חולים, קבע את צדקתה. הוא העיד כי ברק גלולות שהיו מכוסות בשכבה שלפי תאורו אפשר היה להניח שזה היה פודינג ומצא כי היו אלה גלולות לומינל.

עדים, עדים, עדים. המשפט הלך ו"הסתבר. עד אחר עד עלה על הדוכן, תי" או פרקי החי קיבוצי בכלל ופרקי התנה" גות של גינה בפרטי פרטים. הם סיפרו על חומר ריסוס ארסי שנמצא ליד ביתה של גינה, על רעל עכברים ש"נתגלה בפח האשפה של גינה, על מגש כלים מלוכלכים שגינה הכניסה למטבח. בסך הכל, הופיעו 17 עדים, דבריהם מר לאו 208 עמודי פרטיכל. אולם כאשר סיימו את דברי עדותם היתה החזקה עדיין ב"עיצומה: האם גינה יתום רצחה באמת או שמא רק בדמיון החברים ובסיפורים, שמי

* סס שינה, אשר כמות גדולה ממנו יכולה לגרום למות.

הארץ

המפקח הכלי של המשטרה. (חארץ) שמואל נור, יפו הוא אשר אמרנו. שבינת המורים נדחתה. הבוקר פרצה שבינת המורים. (ידיעות אחרונות) ע. גש, תל-אביב המלך מת. יחי המלך מפעל הארץ להפצת פר המועדים. (חארץ) מרדכי דן, תל-אביב כרכים יחולקו לחותמים בכל איטליה. ההחלטה נתקבלה רקב קולות מפא"י. (חארץ) אורי שמרלינג, חיפה כפי שאמר שייקספיר ז"ל: משהו רקוב במטלכה. תמרוקי הגיא בירושלים נערכו בהקף מלא. (הבוקר) שולמית ברנר, גבעתיים מקומות הריכוז סומנו בליפטטיק.

המצלצלים: דניאל קראוס, סקיד מחסן כלי קודש של משרד הדתות בירושלים.

כשרון רב מדי. כבר בצעירותו, הר כיה דניאל קראוס, בן הרב הראשי בראנר שהלמה שבהונגריה, נטיה עזה לחיי ה' עסקים. לאחר שנת לימודים אחת בבישיבת הרב דושינסקי, פנה למסחר פרוחת בליפציג. העסק לא הצליח ודניאל חזר אל רבו ל- שעבר, ביקש להתמנות כמוכיר הפרטי. לב דושינסקי, שנחמנה בינתיים לכס ה' יבנות של אגודת ישראל בירושלים, הסכים להצעה. אולם רק הגיע הרב לעיר הקודש, פיסר את מוכירו: מטען כלי הכסף והזהב שהיה כלול בחפצי הרב נעלם באורח מיס- תורי.

דניאל קראוס עבר לפיתוח קשרי מסחר ונרחבים בירושלים. עסקיו כללו, בין השאר, זכר סרטיפיקאטים כשרים ומויפים לעולים, עסק שבגללו ישב פעמים אחדות בבית ה' צוהר.

הקמת המדינה פתחה דף חדש בחייו של יניאל. בין המשרות הרבות שנמצאו למסר יה במשרד הדתות, נמצאה גם אחת שהת' יגמה לו במיוחד. הוא נתמנה לפקיד ראשי מחסן כלי הקודש של המשרד.

אך כשרונותיו של קראוס היו גדולים יר נר מאלה הנדרשים לעבודה שקטה ליד איצ' ובאית תפילין וטליתות. מפעם לפעם היה ייצא פורקן למרצו בנסיעות לחוף-לארץ, והופשות ללא תשלום.

לכבוד התפקיד החדש. באחד מ' סוכותיו הגיע קראוס לכפר ריגנסבורג ב' רמניה, מקום שם בקשו לעצמם 16 המס' חות היהודיות רב, שחט, מוהל וחון - רבקה מקצועות שלא היו רחוקים מרודי ול דניאל קראוס. משם ועד כס הכהונה רבנית במינוח, היתה הדרך קצרה ביותר.

כאשר נתבקש עלידי הקהילה היהודית גדולה של בחאריה לבוא לעמוד בראשה בר הספיק דניאל קראוס להוסיף לשמו את תואר רב. לכבוד התפקיד החדש, צעד צעד יסף, שינה את שמו מדניאל לאדוניאה, רף לו את התואר היחידי שהיה חסר לו דיין: דוקטור.

כך זכו יהודי בחאריה ברב ראשי חדש נמרי.

חינוך

ש בעיות

החתול השחור בביתו של עמי ספיר (8) אשקלון גרם לו לבעיה המרה. מדי יום וא היה זולל את הבשר. חבל היה לעמי הרעיל את חתולו האהוב, אולם כיצד נמור על הבשר?

הוא פירסם את בעיתו בעתון, וזה מיד נטר עצות מאת הקוראים: "לחת לחתול לב ואו לא יודק לבשר", הציעו הם. לכל דבר צריך להיות סדר, צריך לתת לו זל בזמן ואז לא יולל... יש למרות כ את לשונו."

העתון שעל דפיו הועלתה בעיה זו הוא זד העתונים הנפוצים ביותר במדינה. זהו רחון לקטיני אצבעוני, תופעה יוצאת דופן שטח העתונות והחינוך בארץ.

לפני עשרה חדשים, שעה שהעורך מיכה זר (33), מורה לפיסיקה בבית-הספר מאכס יר, הוציא לראשונה את הירחון המיועד לדים מגיל הגן עד לילדי כתיב ג', נבאו רבים כשלוון. ההשקפות הגדולות בהד' זה על גבי נייר עבה בצבעים, לא הניחו מקום לתקוה כי יהיה זה מפעל שאירץ ים.

נעלים אדומות. כאשר הופיע החודש יין מספר 10 של אצבעוני, היה לו צבור ראים קבוע לא אלפי לידים.

אצבעוני לא היה חקיקו לקומיקס האמרי וים הוולים, כי אם עתון לילדי הגן, ערך בעזרתם. העתון מפרסם את מכתבי לדים, שיריהם, ציוריהם ואפילו את סיפור' הם. וכל זה בליות תמונות צבעוניות, ושאלת הצדים החיוביים שבקומיקס.

תוך זמן קצר הפך הירחון למושב בין לדים, התקבל בבתי ספר רבים כחומר זוד. הוא נהיה ידיום של הילדים, כי היכן זה אותה ילו בן שבע וזכה לתשובה נאימה על בעיתו הכאובה אותה ביטא לים אלו: "אמא קונה לי תמיד נעלים ומות, וכל הילדים מצייקים לי ואומרים: לך נעלים של לילה. מה לעשות שאמא גה לי נעלים של ילד?"

על רוכן הנאשמים. בנציון אליעזר דויד, חרש'אילס בן 34, היה החשוד היחידי שנעצר עליידי המשטרה ולא יכול היה להוכיח מה עשה בגיל האונס. הוא גר לא רחוק מבית הילדה שנאנסה, ועדותו היתה מבולבלת ביותר. דברי חשדים בהתרשנות או בשלום

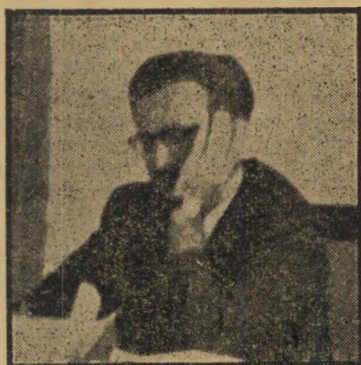
ילדה קמנה זענו

השיחזור המלא הראשון של הפשע החול

מפקח ראשון פסח שמבדל הרים את שפופרת הטלפון בדירתו הפרטית. "מה יש?" שאל בקול נמוגמג. "כאן קצין תורן נפת הדרום", השיב הקול. "בוא מיד."

כעבור עשר דקות עמד החוקר המנוסה בתחנה, מול הפשע המוזעזע ביותר של השנה: מקרה הילדה בת הארבע, שנחטפה עליידי אלמוני מבית הוריה ונאנסה בין חורבות השטח הגדול של יפו. (העולם הזה 975).

במהירות של מומחה, סקר שמבדל את אחת הרשימות המוזרות ביותר בתיקית המשטרה: רשימת עברייני המין והחשודים בעבירות מין, תושבי מרחב תל-אביב. כולם נעצרו לחקירה.

שופט-השלום ברוך גלעדי סקר שייב לעדים. בסוף החקירה המוקדמת יצטרך להחליט אם יש להעביר את התיק לבית-המשפט המחוזי או לחו' ציא פסקדין המזכה את הנאשם.

מכוננית הניידת. השוטר אברהם בלקין קרא לו שוב: "בוא הנה."

משך שעות הסתובב בלקין בשולי ה' שטח הגדול, מבלי לגלות משהו. עד אשר ננעצו עיניו בבגדיו של בנציון אליעזר דויד. על המכנס השמאלי, בין כתמי המלט, הש' חזר כתם דם קרוש.

הוא נעצר מיד. אולם כל שאלות השוט' רים לא הוציאו תשובה מפיו. הוא רק פער את עיניו בחוסר-אונים. הוא היה אילם. נקרא לעזר סמל משרטה, שהתמצא בשפת חרשים-אלמים. באיטיות, בעזרת הנועות, הצליח לפענח מדברי החשוד כי הלך לישון כליל האונס כשעה שמונה, אך התעצבן ולא יכול היה להמשיך לישון.

בניגוד לשאר החשודים, לא יכול היה בנציון דויד, 34, מחוסר עבודה קבועה, להר' כיה את האליבי שלו. בו בזמן שעשרות ה' חשודים האחרים נחקרו במהירות ושחררו כעבור זמן קצר בלבד, נשאר בנציון דויד במעצר.

היו סיבות מספיקות לראות בו חשוד רציני.

החקירה הסתעפה. קרוביו, שכניו, מקום

שמבדל גם הכין רשימה של יוצאי בתי החולים למחלות רוח, חולים בחופשה ומר' עמדים להיכנס לבתי-חולים אלה. הנחתו: שום אדם נורמלי לא היה מבצע מעשה גר' רא כזה. שמבדל גייס לעזרתו עשרות שוט' רים וקצינים, שהתפרו מיד בשטח, כשבירר הם הוראה מפורשת: לעצור כל אדם שיראה חשוד באיוז שהיא צורה.

מקום הפשע

ארתו זמן, כבר התנהלה עבודת הנמלים של גיסי החשודים שנעצרו לפי הרי' שימות המוכנות. "מה עשית בליל שבת? עם מי היית?" נשאלו. בעקבות התשובות, יצאו חוליות שוטרים לעשרות כתובות, ל' חדא את האליבי של כל עצור.

עדות מרכזית בכל החקירה היתה עדותו של אבי הילדה. הוא מסר כי בתו התלוננה על דוד רע, שלקח אותה למקום אשר ממנו רואים את הים ואשר בו נמצאים עינים ו' שעון. שם עשה לה את הרע.

מיד עם וריחת השמש, הובא כלב גישוש. הוא ויחרח סביב הבית, הוביל לעבר כנסי' ית טרה-סנטה. שם אבדו כל העקבות. האב לא התיאש; הוא היה בטוח כי הכלב לא הוביל את החוקרים למקום הנכון. מתוך הכרת השטח, ניגש לגבעה ממול, ממנה אפשר היה לראות את הים ואשר עליה רעו עינים ליד מגדל שעון.

האב חיפש בעקשנות. לבסוף גילה את ה' סימן הראשון: כתמי דם. מיד נקראו לשם החוקרים ויצא כלב הגישוש. הכלב הריח את הדם, יאם בצעדים מאושישים לכיוון בית הילדה. העקבות היו עקבות גבר וילדה.

בדרך נתגלה הסימן השני: תחמוני הילדה, שנורקו אל תוך כבדת קוצים. לא נותר כל ססק; נתגלה מקום הפשע. אך העקבות שוב אבדו.

כתם דם קרוש

"הי, אתה, הכח רגע!". הגבר והפרוע, בעל העינים השחורות, ה' פנים הצמוקים ולבוש הבגדים הבלויים, ה' ביט בתמיהה על השוטר שקרא לו מתוך

מגוריה, עברו של החשוד נבדקו בקפדנות. קטעיות הצטרפו, תיאורים חסרי-קשר לכאורה חוברו זה לזה. לאט-לאט, החלה מצטיירת תמונה בהירה של מאורעות אותו ליל קיץ מכובב.

***

חזוית בחדר אפל

ש תים אחר הצות, ליל השבת, 15 ביוני 1956. השטח הגדול ישן. מרחוק נשמעה שירת שיכורים מקוטעת. במימסת המדרגות שליד כנסיית טרה-סנטה, על שם פאולוס הקדוש, מלחה יצאנית את לקוחה האחרון לדלת.

בקצה הסימטה נשמע בכי של תינוק. ב' אחד הכוכים בקומה השניה של בית אבנים ישן, עולה אור. אשה בעלת תחיי פנים ר' חבים מתמתחת בעייפות, ניגשת למיטת יל' דה בן ארבעת החודשים.

רק מציצותיו התאוותניות של הוולל הקטן נשמעות בחדר. אחר-כך הוא נרדם בחיק אמור, שבע ומחיך. האם מכבה את האור, חוזרת למיטתה, ליד בעלה וילדתה ל. בת הארבע.

בעברה השני של הסימטה מתהפך גבר בעל קומה בינונית על מיטתו העלובה. זה זמן רב מנסה בנציון אליעזר דויד, להירדם ולא מצליח. מחשבה מעורפלת איננה גור' תנת לו מנוח. הוא מלא תאוות, ילדות מרד' פות בערסלי הזיוותיו.

הוא רואה את עצמו שוב כילד, משחק ברחובות הרובע העתיק של סופיה, עיר מולדתו. הוא רוצה לשחק עם הילדים אך כולם לועגים לו, כי אינו יודע לדבר. רק לילה קטנה אחת, ויקטוריה שמה, מסכימה ללשחק עמו. הוא בן שש, היא בת ארבע. משחקים אבא ואמא.

בנציון אינו יכול לשכב יותר. הוא יוצא החוצה, כשגרונו נחנק באנקות-בכי. אין צו' רך להתלבש: בגדיו הבלויים והמצמינים מ' שמישים לו גם בגדי עבודה, גם פיגימה.

***

גבר בסימטה ריקה

ה סימטה ריקה. הגבר המרופס עולה במדרגות, יורד, פונה לכיוון הכנסייה. מרחוק מבלחים אורות האניות. הגבר אינו שם לב להם. הוא חוזר על צעדיו, עולה במדרגות המובילות ישר לקומה השניה של בית משפחת א.

בשקט, הוא מסיט את בריח העץ הצידה. בתוך הדירה, המשמשת גם חדר מדרגות לשאר דיירי הבית, מפריד קיר אבן בין בני המשפחה הישנים לבין חדר המדרגות.

הדל רק בזה כי חלון ריה. פעם אך מריס ליתו שהו ברגל הו הדום החש ומעי לחתו חופץ ברגל הדרו הו אותה הילד עליים עותי ובור

הדל רק בזה כי חלון ריה. פעם אך מריס ליתו שהו ברגל הו הדום החש ומעי לחתו חופץ ברגל הדרו הו אותה הילד עליים עותי ובור

הדל רק בזה כי חלון ריה. פעם אך מריס ליתו שהו ברגל הו הדום החש ומעי לחתו חופץ ברגל הדרו הו אותה הילד עליים עותי ובור

הדל רק בזה כי חלון ריה. פעם אך מריס ליתו שהו ברגל הו הדום החש ומעי לחתו חופץ ברגל הדרו הו אותה הילד עליים עותי ובור

הדל רק בזה כי חלון ריה. פעם אך מריס ליתו שהו ברגל הו הדום החש ומעי לחתו חופץ ברגל הדרו הו אותה הילד עליים עותי ובור

הדל רק בזה כי חלון ריה. פעם אך מריס ליתו שהו ברגל הו הדום החש ומעי לחתו חופץ ברגל הדרו הו אותה הילד עליים עותי ובור

הדל רק בזה כי חלון ריה. פעם אך מריס ליתו שהו ברגל הו הדום החש ומעי לחתו חופץ ברגל הדרו הו אותה הילד עליים עותי ובור

הדל רק בזה כי חלון ריה. פעם אך מריס ליתו שהו ברגל הו הדום החש ומעי לחתו חופץ ברגל הדרו הו אותה הילד עליים עותי ובור

הדל רק בזה כי חלון ריה. פעם אך מריס ליתו שהו ברגל הו הדום החש ומעי לחתו חופץ ברגל הדרו הו אותה הילד עליים עותי ובור

הדל רק בזה כי חלון ריה. פעם אך מריס ליתו שהו ברגל הו הדום החש ומעי לחתו חופץ ברגל הדרו הו אותה הילד עליים עותי ובור

הדל רק בזה כי חלון ריה. פעם אך מריס ליתו שהו ברגל הו הדום החש ומעי לחתו חופץ ברגל הדרו הו אותה הילד עליים עותי ובור

זבאבא על ידי המשטרה, תורגמו למענו על ידי שני מתורגמנים והוא חגיב עליהם בדבאון, זק מדי פעם היה סניד בראשו ואוסר: „לא, לא“ העונש המקסימלי הצפוי: עשר שנים.

קהל בשמח הגדול ביפו שבוצע

בנציון. האם הנסערת הובלה החוצה. היום הראשון של המשפט נסתיים.

שני סוגי דם

מפקח ראשון מנשה שיקמוני עלה ל"דוכן" מצוייד במפות ותרשימים. כראש המעבדה לשיחזור ושרטוט הפשע במטה ה"אוצר" סיפר שיקמוני את חלקו בחקירה.

„יומיים אחרי ביצוע הפשע ערכתי תרשים של השטח“, הסביר. „סימנתי את הי מקום בו נמצאו התחמונים והעקבות. לפי כתמי הדם, צורת ההתזה שלהם וכיוון התזה, קבעתי כי הם נטפו מגובה של 90 עד 120 סנטימטר. הסקתי כי הילדה נישאה בידי אדם מבוגר. את הדם גירדתי מהאבנים, ומסרתי אותו יחד עם כתמי הדם שנתגלו על בגדי הנאשם לבדיקת מעבדה.

„אחר כך ביקרנו בבית אחותו של הנאשם, סניורה סולו. הראו לנו לילה בת ש"נתיים בערך. הראו לי סריטה ברגל הילדה ואמרו כי כל כתמי הדם על מכנסי הנאשם הם מפצעי הילדה שנשרטה. השריטה היתה קטנה, ולא ייתכן כי דם כה רב יזוב ממנה.“

במשך יומיים סיירתי בשטח לבד ואחר כך עם ד"ר גלילי, מהמכון הביאלוגי, כדי למצוא צמחים הצומחים במקום הפשע.

21 ביולי הוביל אותנו הנאשם, יחד עם הסמל אבני, למקום לא הרחק מהכניסה לשטח הגדול. הוא הראה על מקום מצד שמאל, בו מונחים צמיגים, והצביע על מקום מסוים בו שכב, לדבריו, עם זונה. זה היה 17 מטרים מהמקום בו נמצאו מכתמי הילדה.

בדקתי את המקום ובין הצמיגים גיליתי שילינג אחד. כשחזרנו, בדקתי את מכנסי הנאשם. היו שם שטר של לירה אחת, שטר חצי לירה, ארבע מטבעות של עשר פרוטות ושילינג אחד.

„שאלתי את הנאשם אם זה הכסף שהיה במכנסיו, הוא אישר זאת וטען כי היו לו שני שילינגים ולא אחד. הוספתי שני שירלינגים לטכום שבדיו, כך שהיו לי שלושה. הוא מחה על כך וטען כי היו בדיו רק שני שילינגים ושוב מכה. כך שמסקנתי היא ש"היו בכיסי שני שילינגים לביל הפשע.“

סיור במקום הפשע

באותו סיוור, הוביל הנאשם אותי ואת הסמל אבני, המפקח שמבדל וא"חונה ברטה מבינתו, לכנסית טרה-סנטה. הוא סיפר כי בסביבה ראה ילדה פצועה כבטן בסכין והוא הלך אתה דרך קצרה. אחר כך

דחפה אותו הילדה, והוא השאיר אותה לבד, המשיך בדרך, התיישב על אבן וחיכה. לפי גות בוקר, הלך לאמו לישון.

הנאשם הרגים גם כיצד לקח את הילדה, בעזרת ילד שנומצא במקום. כל השיחה זור צולם בסרט. כעבור חמישה ימים שוב יצאתי לשטח עם הנאשם. הפעם הצטרף אלינו אחי יוסף. הנאשם הוביל אותנו. הלכנו בסמטא העוברת ליד בית-אמו.

„הוא הראה מקום בו טען כי פגש בילדה, ואחר כך הראה מקום אחר, בו ביצע, לדבריו, מעשה מגונה בילדה באצבע. משם חצה את הדרך, עלה על השביל העולה ל"גבעה, פנה מזרחה, הצביע על מקום שבו זרק את תחמוני הילדה.“

בנציון, שניסה תחילה לעקוב אחר דברי העד, המהם: „לא מבין קיום דבר. למה השופט רושם כל כך הרבה?“

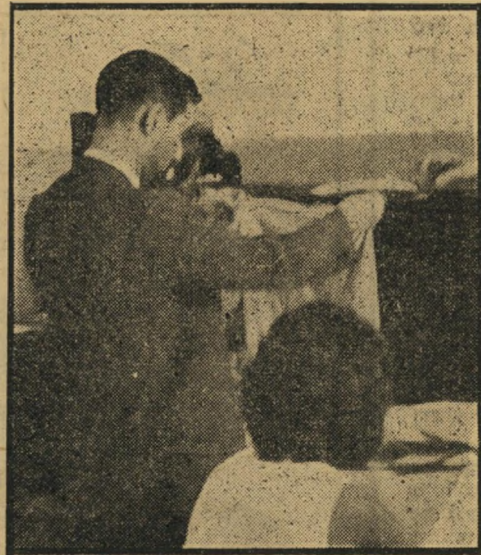
ד"ר לודוויג דרסלר, מנהל בנק שרותי ה"דם של מגןדוד אדום, המשיך את הסיפור: לפי בדיקותי מצא כי סוג הדם של הילדה הוא O.M.N., כמו סוג הדם שנמצא על מכנסי הנאשם ובמקום ביצוע הפשע. סוג הדם של בת אחותו, לעומת זאת, היה סוג אחר לגמרי.

ד"ר משה כלב, אשר העיד כיצד בדק את הילדה ומצא בה פצעים פנימיים רבים, לא האמין כי פצעים כה קשים אפשר לעשות בעזרת אבר מין של גבר. לדעתו, מן הרגע הראשון, היתה, כי המעשה בוצע על ידי אצבע או מכשיר כהה. כאשר ראה אחר כך את יד ימינו של הנאשם, מצא כי אצבע אחת לקיחה ולא ניתנת לישור — גילוי שחוק בו את השקפתו הראשונה.

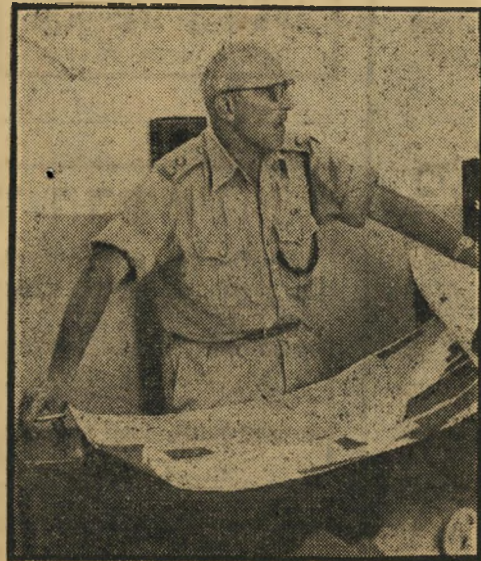
***

„זהו האיש!“

מגדת המשטרה הילדה חוה, חוקרת נוער, סיפקה את התחילה הבאה. „לרא" שונה באתי לילדה יום אחרי המקרה. הייתה

מוצג הרמיים. פרקליט המחוז יעקב בראור מציג בפני בית המשפט את מכנסי החוכתמים של הילדה הקטנה — קרבן הפשע הנורא.

כך זה קרה: מפקח ראשון מנשה שיקמוני, מומחה המשטרה לשיחזור, סתאר בעזרת ספה בדיוקת של מקום הפשע — השטח הגדול.

לבושה כאחות. ישבתי עלידה ושוחחתי עמה על נושאים שונים, אך לא נגעתי בעצם הענין.

תחילה היתה הילדה תחת השפעת המור"מיום שקיבלה אחרי הניתוח. אבל אחר כך, סיפרה לי כעצמה. זה מה שהיא אמרה לי: הוא היה שחור וגדול ויש לו עיניים שחורות ורגלים שחורות. הוא לקח אותי וסחב אותי ברגל וסחב אותי וסחב אותי וסחב אותי... האיש דיגדג אותי מתי שישנתי ליד האבא שלי והוציא אותי דרך החלון. הוא סחב אותי מהרגלים חזק. הוא פתח את הרגלים שלי ושחט אותי עם אקרה.“

למחרת, הציגה הסמלת לילדה משחק של תמונות. במשחק היו 24 דמויות. „שמתי את כל התמונות על מיטת הילדה ושאלתי אותה למי דומה האיש. הילדה הצביעה על אחשוורוש, דמות גבר עם זקן קטן ואמרה שהוא דומה לו. הילדה התחילה להכות תמונה אחרת ואמרה: „היה לו אקדה כמו לוח“. הילדה הצביעה על תמונה של חייל עם רובה שהיתה בין יתר התמונות.

„שאלתי את הילדה: מה העשי אם אני אביא את האיש?“

„הילדה השיבה: „אני אהרוג אותו עם אקרה, ואפתח לו את הרגלים, ואקרע אותו!“

המשיכה הסמלת: „למחרת נכנסתי לחדר בו היתה הילדה. היו שם כבר רופא הסמל החולים ד"ר גיילר, המפקח שמבדל, הסמל אבני והנאשם בנציון. לקחתי את הילדה על הידים וניגשתי עמה לכל אחד מהנוכחים, כשאני מצביעה על כל אחד מהם ושואלת אם זה האיש. היא תמיד צנתה לא. כשהצביעתי על הנאשם, הילדה הצביעה עליו ר אמרה: „זהו שעשה לי. הוא הכניס לי ברול. זה האיש שעשה לי דם.“

***

אורה נמצעה ברגל

ניורה סולו, אחותו של הנאשם, צערה צנומה, בעלת הבעה של חיה נרדפת, היתה העדה השנייה. היא התקשתה לדיבור ומדי פעם העיפה מבט הססני לעד בר בנציון ואחותה ברטה. ברור היה כי חששה מה הם יגידו לעדותה. את השאלות היה צריך להסביר לה פעמיים-שלוש ואפילו יותר מזה. רק כאשר נדמה היה לה כי לא תיזק לאחיה, השיבה כהלכה.

סיפרה סניורה, בת ה-22: „כשבנציון בא לבית שלי, בו אני גרה יחד עם אמא שלי, אני נותנת לו לאכול. אמא שלי מכבסת בשבילו את הכביסה. כשבא ביום שבת ל"בקר, הוא לקח את הילדה שלי אורה ביד (פחותת להראות כיצד לקח את הילדה. רק לאחר מצמוץ עיניים של ברטה אחותה, הסכימה להרגים את התנועה. תוך היסטוס רב, והלך לקנות לה שוקולד בקיוסק על-יד הבית. הילדה היתה יחסה ופצעה את עצמה ברגל והתחילה לבכות. בנציון לקח את הילדה על הידים בשביל שלא תבכה וירד הרבה דם מהרגל שלה. כל המכנסים שלו היו מלאים דם.“

גם החולצה שלו היתה מלאה דם. הוא השאיר אחר כך ביום ראשון את הבגדים לכביסה. אבל באה מסטרה ולקחה את הכל. לא הסקנו לכבס אותם.“

***

גם משוגע לא עושה

בית מפפר 19, ברחוב 39, יפו, הוא בית בן שלושה חדרים בו גרות שלוש משפחות. בבית זה גרה משפחתו של ה"נאשם באונס בנציון אליעזר דויד. הגברים של הבית ישבו על המדרגות לפני הבית, והנשים השכיבו את הילדים או הכינו את ארוחת המחר.

דורה אליעזר דויד, אמו של בנציון, ישבה וקילפה גזר. כיצד מסבירה היא את התנהי גות בנה?
„אני בטוחה שהוא לא עשה ככה“, קבעה.

„נכון. הוא לא בסדר. אבל הוא לא יעשה דבר כזה. כשהיה ילד ורציתי להכניס אותו לבית-הספר, לא רצו לקבל אותו. אמרו שלא יודע לדבר. הוא שאר לשחק ברחוב. גם את בתי סניורה לא רצו לקחת, מפני שלא ידעה לדבר. אבל אחר כך לקחו אותה והיא למדה לדבר בבית-הספר. אבל בנציון לא למד. הוא עבד כל החיים שלו כסבל.“

„בנציון אין לו חברים. הוא תמיד הולך לבד. כמו משוגע. אבל מה שאומרים שהוא עשה, זה לא נכון. כי אפילו אדם משוגע לא יכול לעשות ככה לילדה קטנה.“
היה זה בדיוק מה שיעקב בראור, טרקי ליט מחוז תל-אביב, החליט שיוכיח כי אמנם ביצע בנציון אליעזר דויד.

הדקבון באשטרה

זינגר, שהיה לו חלק בביעור כנוספי-המור עלים בעיריית רחובות. אולם המשטרה היתה עדינה מאד. היא דאגה (תוך הסכם עם עורכי העתונים) שלא יפורסם שמו של שטיינברג, ושני הסמלים שנעצרו. אפילו כשנעדר ממשפט בו היה עליו להעיד, נמסר לעתונות כי "הקצין שטיינברג חלה".

היתה סיבה טובה לעדינות-נפש זו: שטיינברג הוא חברו האישי של סגן המפקח ה" כללי, עמוס בן-גוריון, ומדריכו בסיוורים אישיים רבים בעולם התחתון התלאביבי. חוץ מזה, ידעו כי הנאשמים יותר מדי על עסקי הבוסים במשטרה.

★ ★ ★

קלפים וקלפיות

אודי היו לקצינים גם סיבות מוסרי-איתיות יותר לשיטוט פשעי פקודיהם: אחי רי ככלות הכול, קשה לדרוש כי הבלשים, המעורים בתוקף תפקידם בעולם התחתון ר- הנתונים לפיתוי מתמיד, ישמרו על רמה מוסרית גבוהה, כאשר נלגד עיניהם ממש עוסקים גדולי המטה הארצי בעסקי-שחיתות הרבה יותר גדולים ומכניסים.

קשה גם לדרוש מבלשים קטנים לשמור על שווי-משקל רוחני וללחום בנגע הצנינות בלבם, כאשר הופכים אנשי-הצמרת את ה- משטרה בגלוי למכשיר להפרת החוק. אם חסרו לך דוגמות (ואין כל חוסר בהן) הרי דווקא החדש התגלה ספח מפרשה מסמרת-שערו, שעד היום לא העז איש לגלותה במלואה.

דני הרקק במדור הפילי עסקו בקלפים. הלהייתנים במטה הארצי עסקו בקלפי. קשה לדעת מה פחות מוסרי.

הפרשה החלה כאשר עלה על דעתם של קציני-המשטרה הגבוהים לדאוג לייצוג צי-מם בחזקת הארצית הקרובה של מפא"י. המפלגה סידרה קלפיות במקומות-עבודה רבים. מדוע לא יוקם קלפי גם במשטרה, חשבו הקצינים. הם לא רק חשבו, אלא לקצינים טובים ניגשו במרץ לביצוע המשי-מה, שסתרה לחלוטין את חוק ישראל ה- אוסר פעולה פוליטית בין אנשי משטרה בתפקיד.

קודם כל הורכבה רשימת-מועמדים, היא קושטה בשמותיהם של עסקנים שונים, שלא נשאלו כלל, ושמתרתם העיקרית היתה ל- שמש הסחאה לשמות המועמדים האמיתיים: ישראל בן-אליהו, הקומיסאר הפוליטי של מפא"י במטה, לשעבר קצין עתונות ו- טישטוש, ראש אגף כוח האדם.

● אליהו דקל, לשעבר סגן מפקד מחוז תל-אביב.

★ ★ ★

משטרה ומשמרע

כדי להקק על השוטרים על החליט בעד מי להצביע, אורגנו הקלפיות בצורה מתאימה. בכל קלפי ישב קצין גבוה, מדר-גה ע.מ.מ. ומעלה. אחד מהם היה ישראל בן-אליהו עצמו, האיש הקובע למעשה את עלייתם בדרגה של כל השוטרים. אחרים שמילאו תפקיד זה היו ע.מ.מ. חיים פלסר, סגן מפקד הזנה הצפונית, האחראי על 200 שוטרים, וע.מ.מ. נשר, סגן מפקד הנפה הר-רומית, האחראי על 300 שוטרים, מפקח ראשון ברצון, הקובע מי מן השוטרים זכ-אי לשיכון ולשאר צורות הסעד.

השוטרים הוכיחו בגרות מדינית. הם נכ-ו נכו איש איש לבדו לחדר הקלפי, הסתכלו בקצין היושב לפניהם, והצביעו בעד הרשרי מה שהמפקד המליץ עליה. קציני המשטרה נבחרו פה אחד.

משלם-המסים שילם כמובן את ההוצאות: עשרות ימי העבודה של הקצינים והסמלים שאיגרגו את המכביצע, הוצאות הבנוין ו- האמורטיוזיה של כללי-הרכב שהופעלו. לשם חסכון, הפסיקה המשטרה כמה ימים לפני כן במקומות שונים את סיורי המכוניות ה-ניידות, מחוסר תקציב לבנוין.

השערוריה (אך לא שמות האחראים) נת-גלתה על-ידי אנשי מפא"י מסיעה יריבה, שלא רצו שהקצינים יוסיפו לכוחות מתנג-דיהם. הם התלוננו בפי מרכז המפלגה, בטע-נה שהבחירות היו מוזייפות. המרכז הודרו לבטלן, לפני שתתפשט השערוריה. מטה המשטרה אפילו הודיע שידיח את הקצינים האחראיים, הוא רק שכת לציין מי היו.

הודעה זו היתה מצחיקה למדי. כל קצין ידע היטב שאם יתחיל תור הפיטורים מת-מת שחיתות פרטית או מפלגתית, הרי עומי-דים לפניו בתור כמה אישים משטרתיים יותר חשובים. אפשר להתחיל ממש מראש הדג.

(המשך מעמוד 3) ספורטה סולק בצורה יעילה. לפתע נפוצו שמועות על חייו הפרטיים, שהיו כוזבות לחלוטין, אך הספיקו לעורר נגדו את זעם הממנים עליו. הוא סולק מעמדת-המפתח, הפך קצין נמוך במטה הארצי.

תפקידו עבר בירושה לסגנו, זאב שטיינ-ברג, שמינה כסגנו החדש את המפקח-רא-שון חיים גליק. בניגוד לשמו, לא היה ל-גליק מול רב במדור. הגבר הגבוה והקרת, מפא"יניק טוב ככל קצין-משטרה הזוכה בקאריירה, התיחס ברצינות-יותר גם לתפקי-דו, הסמלים חששו שהוא יפריע לבנינם הכלכלי המפואר, תיכננו את סילוקו.

לרוע המזל, לא מצאו גם הבלשים ה-מוכשרים של חולית-הבלוש, שום דופי בחייו הפרטיים של מפקדם. הוא חי חי משפחה למופת, לא השתכר, לא שיחק קל-פים, לכן נאלצו להאשימו בהאשמה אחרת: שהוא בטלן חסר-יוזמה, המפריע להם בעי-בודתם. זה הספיק. גליק סולק, קיבל ב-משטרה גיב שגירתו משעמם, כראש המוקד.

באותו זמן סולקו, בזה אחר זה, כל שאר הבלשים שעשו רושם של יודע-דבר, תוחבי-ישרלם או חדר-מח. ביניהם הסמלים ציון דבני, עזייהו, פסח קרייסברג, והשוט-רים דוד אילטיס, יעקוב שאראק, עמי לסי-מן ורבים אחרים.

כולם הועברו עם מכתב האלצה למפקדים אחרים, שנבקשו לא להעסיקם בשום פנים ואופן בעבודה הקשורה בבלוש ובחקירות. כך נמנעה האסכנה שהם יתערבו בכל זאת בעבודת השלישייה.

★ ★ ★

לחיות ולתת לחיות

בראש המדור עמד עתה זאב שטיינ-ברג. הסמלים שמחו על כך מאד מאד. הם אהבו את מפקדם החדש.

שטיינברג הוא בלי כל ספק קצין-משטרה מוכשר מאד. הוא יודע מה פירושה של עבודה במללים, והוא השיג בשעתו הצ-לחות מזהירות בביעור כמה כנופיות.

הוא התפרסם כאשר החליט שופט מחוזי כי שטיינברג שיקר בעדות בשבועה, כדי לחפות על שוטר שזיף טביעת-אצבעות, כדי להרשיע נאשם.

אולם שטיינברג הוא גם אדם נוח לב-ריות, השונא לריב עם פקודיו או לעורר את מורת-רוחם.

לאטלאט הכניסו הסמלים את שטיינברג למציאות המדור. הוא היה המפקד הרא-שון אשר גילו לו את רשימת בתי-הבושת, מועדוני-הקלפים ומאורות-החאיש. שטיינ-ברג ידע להעריך אמון זה: הוא לא הת-ערב בעבודת פקודיו. בניגוד לקודמו, ספור-טה, לא הרכיב בעצמו את חוליות-הסורקים, לא פיקח בעצמו על הסריקות. הסיסמה היתה: לחיות ולתת לחיות.

לא ברור באיזו מידה השתתף שטיינברג גם בצד הכלכלי של פעולת סמליו. אך ברור שהוא ידע לשמור על קשרים טובים עם אנשי-העולם התחתון. הוא הוציא עש-רות פושעים ממקצועותיהם השונים, אירגן להם מקום נכבד ברשימת מקבלי-המשכורת של מלך בתי-הבושת בעיר. תמורת זאת החליטו הפושים לא להטריד את מנוחת התושבים בפריצות, מסרו לשטיינברג ידי-עות טובות וחיו על חשבון רוחיהן של הגבירות העוסקות במקצוען הבלתי-חוקי, בחנות המשטרה.

לשטיינברג, לסמליו ולפושים היה שקט.

★ ★ ★

חברו של עמוס

מצב אידיאלי זה יכול היה להימשך כ-פעד אין סוף, לולא רוע לבו של אותו סמל שיטריט בביה-הסחה, שהחליט לפוצץ את הענין ולערער את סדרי העולם העליון והתחתון גם יחד. הוא הרגיש את עצמו מקופח, אחרי ששטיינברג הבטיח לדאוג שיוקל בעונשו, אך לא היה מסוגל לקיים את ההבטחה.

הסיבה היתה טבעית. אחרי שסולק שטיינ-ברג, עם גילוי שערורית שיטריט, הרגישו הפושעים ששוב אין איש מגן עליהם, ושיש להם יד חופשית. הסמלים עצמם נאלצו ל-בער את בתי-הבושת ומאורות-הפשע מתוך רגש-נקמה גבוה שיטריט.

הסמלים חינו עד עבור זעם. אולם הזעם לא עבר. שיטריט גילה חלק מן הידוע לו (אך לא את הכל). אי-אפשר היה עוד לטש-ש את הענין. נפתחה חקירה, שבראשה עמד איש שהובא במיוחד מחוץ-לעיר, סגן-מפקד משטרת מחוז המרכז, ס.מ.מ. יוסף

ארמון

הסיגריה שכדאי לעשן
הסבך העדין שבה מנופח
שלוש פעמים ובעשן
שאתה שואף אין שמץ
של אבק. הדישה המזי
בדת לסיגריה ארמון
הוכחה לטיבה המעולה.

שטוחות-עגולות
20 סיגריות 320 פרוטה
אחים בזינו בע"מ

ארמון
סיגריה קלה ועדינה

כעת חניע חזמן
לנקות אצלנו את

לסיחיק

ביסודיות ובמומחיות. כמגן
נגד העש בשטיחים ובדברי
צמר אנו מציעים קשת
חסון נגד עש, פרטים בכל
סניפי קשת.

קשת

השער ולוקיינו יחמפנו

וקרי

נקה משחת שספו
נקה חלמון שספו
נקה לנולין שספו
המפיצים: חבי גורית בע"מ

כעת חניע חזמן
לנקות אצלנו את

לסיחיק

ביסודיות ובמומחיות. כמגן
נגד העש בשטיחים ובדברי
צמר אנו מציעים קשת
חסון נגד עש, פרטים בכל
סניפי קשת.

קשת

השער ולוקיינו יחמפנו

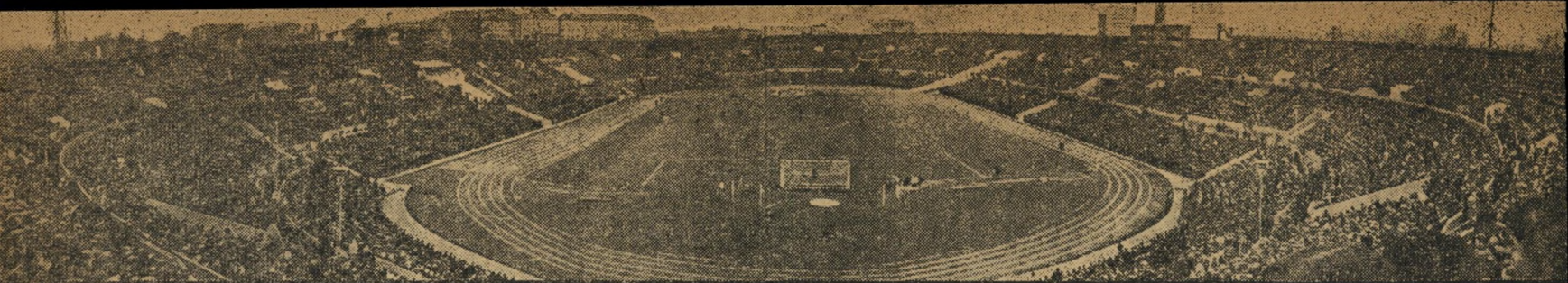
קשת

מנקה וצובעת

משקה ביתי חדש!

בשבוע החולף חנכה חבי "טמפו"
בית-חרושת חדש באזור התעשייה
בחולון. המפעל נחנך בייצור ה-
משקה החדש — "מי-עמי". המש-
קה החדש משוקק בבקבוקים גור-
לים המכילים שש כוסות משקה.
נוסף לצורתו הנאה, הדומה במב-
נהו לבקבוק של "טמפו" — מצויד
הבקבוק בפקק קפיצי-הרמטי ה-
שומר על המשקה מפני התאדות
גם לאחר פתיחתו. מעלתו העיקרית
לעקרת הבית היא שהבקבוק אינו
תופס שטח גדול במקרר.

המשקה החדש "מי-עמי" שונה
מ"טמפו" בכך שאיננו ממותק. ב-
עלי המפעל, החי י. תבורי ומ.
בורגשטיין, הסבירו בעת חנוכת
המפעל החדש את התהליך המיוחד
של השבחת המים ע"מ לשחררם
מעודף סיד, מאויר מיותר וחיתוים
מכל גוף זה. המניע לייצור "מי-
עמי" הוא הרצון לאפשר לשכבות
העממיות לרכוש משקה טהור ו-
טוב במחיר השווה לכל נפש. כי
בקבוק "מי-עמי" (המכיל 6 כוסות
משקה) נמכר ב-150 פרי.

זירת הקרב. זהו איצטדיון דינאמו במוסקבה, בו תיערך ההתמודדות בין נבחרת ישראל וברית המועצות בכדורגל. כל 80 אלף המקומות שבאיצטדיון הנמצא בקצה העיר, מוקף

הרשימה הראשונה של שחקן הנבחרת, כתב „העולם הזה” בשערי „דינאמו”

מאמן גיבונס
כמה כדורים במוסקבה?

לאמריקה, קרה לנו בו אינצידנט. אני, לאחר ארוחת הבוקר, הוריד המלצר את הכפיות מהשולחן. כשהוא יצא, נכנסה בעלת המלון. היא הסתכלה על השולחן ונדהמה כשלא ראתה את הכפיות. היא פנתה למגנר וצעקה שהחברה גנבו את הכפיות.

אספו את כל החבורים ואמרו להם: תוך דקה החזירו את כל הכפיות! החברה הסתכלו זה בזה ולא ידעו מה לעשות. בדיק באותו רגע עבר המלצר עם הכפיות, ושמוליק בך דרור הוציא אותן ממנו וזרק אותן לפרצופה של בעלת המלון. הפעם היא לא ראתה את פרצופה. היא לא ידעה ששמוליק לא בא איתנו.

שיכנו אותנו כל אחד בחדר. השחקנים באגף לחדר והי מלווים לחדר. סוף סוף מוכרח להיות דיסטאנס. אבל בבוקר התברר שתזדורוב (הוד) לא ישן בחדרו. באמצע הלילה הוא נכנס לחדרו של שניאורי, בסענה שהוא פוחד לישון לבד.

בשעה אחת עשרה וחצי בבוקר אנו ממריאים לפראג. חוצים את מסך הברזל. ברגע האחרון עוד מזהיר שייע גלור את יצחק לוי, המלווה מטעם משרד החוץ ששבר את רגלו שלושה ימים לפני הטיסה ואף על פי כן לא נכנע ונסע עמנו: „אל תסכים שיורידו לך את הגבס ברוסיה. הם יכולים להוריד לך את כל הרגל.” אני ממחר ונאלץ לסיים מאחר שאני שומע מאחורי הדלת צועקים: היכן מיריבוניקי? אני כאן. כבר יורד. נוסעים למוסקבה.

החברה. כך קורה שנחום פלד (סטלמן) מתעורר ורואה פתאום את שלמה מינצברג-מיצור (אחד המלחים) ישן יותר מדי טוב, ונותן צעקה בחלל המטוס: מינצברג, סלפון! מינצברג מתעורר בחללה: „כן, אני בא...”

★ ★ ★

הצעירים מדברים

אחרי שמונה שעות טיסה בערך, הגענו לאתונה. כולם מתנפלים על החנות ושולחים גלויות מצוירות. ביחוד מרבים הצעירים לשלוח לכל מיני חברות וידידות: „היינו גם ביוון.”

אחר כך נשארו עוד כמה שעות טיסה עד בריסל. זה היה ממש תענוג לנוח אחרי השבועות המייגעים של אימונים ומסיבות פרדה. אמנם בימים האחרונים הפסיק גיבונס להוציא לנו את הנשמה בתרגילי פתוח גוף. במקום זה הרביץ לנו המון תרגילי סקסיקה. כל אימון היינו לומדים בערך עשרה תרגילים חדשים, ביחוד תרגילי התקפה ופריצה לשער ובעיטה ממצבים שונים.

אפשר לומר שהיינו תלמידים טובים. החברה היו מתחל-קים לשתי קבוצות, מגינים ומתקיפים, ואף אחד לא הפריע לשני וכך היו התרגילים מצליחים בדרך כלל. מה שלא ברור אם הרוסים גם כן לא יפריעו לנו לבצע את התרגילים.

החברה בכל זאת קצת נרגשים. לא כמו כל הגואמים והמרצים במסיבות הפרידה, שבלי התרגשות בכלל, דברו על השגת נצחון.

לשיע, למשל, יש דעה משלו על תוצאות המשחק: „כש נחזור, ישאלו אותנו מה זה? שיחקתם כדורסל?”

שתי שלישיות בולטות במיוחד במטוס. הראשונה זאת השלישייה של החברה הצעירים ממכני תל-אביב. שאל מתניה הגבוה והשחרחר לועס גומי לעיסה בעצבנות ושתק כמעט כל הזמן. לידו יושבים בנימין רבינוביץ ויצחק נחמיא, אסי החברה שפעם היינו מסתכלים עליהם מלמעלה למטה. שיהם היו בקבוצת הנוער, היינו עושים להם טובה ומכניי סים אותם למגרש להסתכל במשחק. עכשיו הגיע גם תורם. השלישייה השנייה, הם שלושת החברה ממלבי, נחום סטלי מך, משה חלדי ובוועז קאופמן. כשרוצים להקניט אותם, שואלים אותם: „חברה, איך זה קרה שמשלחת גני הילדים מפתח-תקוה לא באה להיפרד מכם?”

בדיחת היום היא על חשבון סטלמן. כשכל החברה באו לבית-הדר עם מוזרות ענקי, כאילו הם חושבים לנסוע לסיביר ולא לרוסיה, הופיע סטלמן פתאום עם נסטר קטן ביד. „יש לו בטח איזה דוד עשיר בבלגיה.”

★ ★ ★

חוצים את מסך הברזל

רגענו לבלגיה. השעה אחת וחצי אחר תצות. כולם מתים לישון במיטה ולא בכסא. אבל כשיש יותר מדי מנהלים, שום דבר לא דופק. התעכבנו שעה שלימה בשדה התעופה, בלי כל סיבה מיוחדת. לבסוף נוסעים לבריסל למלון טיטיג.

זה אותו בית מלון שבשנת 1948, בעת מסע הנבחרת

גאת יוסף מירזוביץ

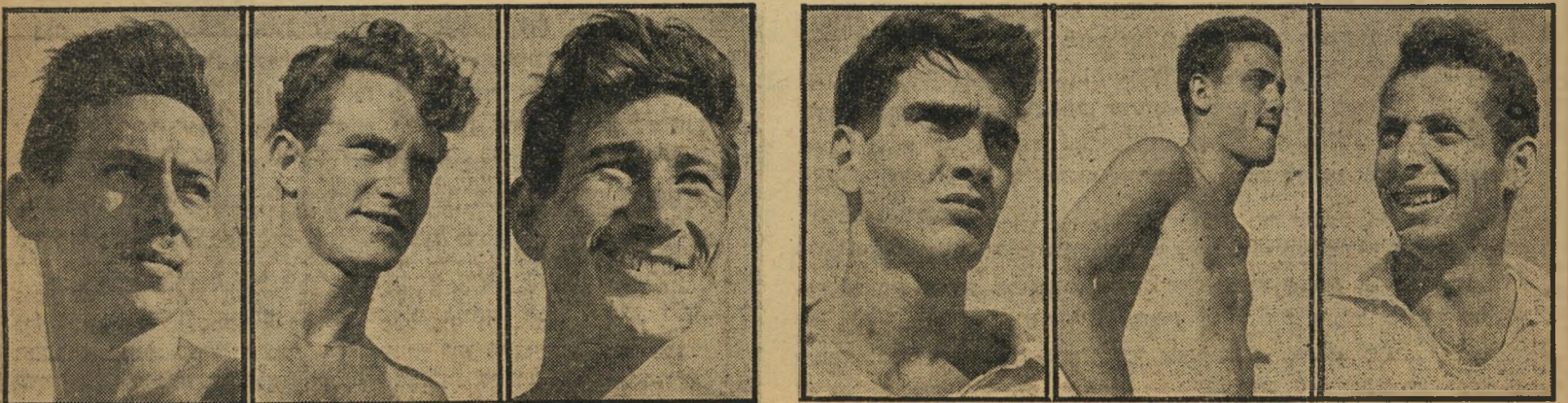
(ראה שער) בריסל, מיוחד העולם הזה.

בשעה אחת בצהריים בדיוק, נעלה דלת מטוס אל-על. המנועים רעמו וכעבור דקה כבר ניתן המטוס והמריא. הכל היה מאחורינו: הפרידה, העצות הטובות שהמטירו עלינו הצילומים והנדנודים.

הנחמה הגדולה היו שתי הדיילות החמודות. חוה הבלונדית, בעלת הגוף התמימי, מוכרת בעיקר למתרחצי שפת ימה של תל-אביב ואילו השנייה היתה עליזה פליישר המסונה. שקיבלה בתחרות הדיילות ביוהנסבורג רק ילום אחד. הן הרגו את שיע נורא. „אני לא מבין את אל-על.” התמרמר, „פשוט אי אפשר לישון. שישמו דיילות מכווערות ועקומות ואז אפשר יהיה להירדם בשקט.”

אחת הנוסעות, צעירה בשם אלונה, מעבירה נחש בתיק לנן החיות בבריסל. איננו יודעים אם הוא ארסי או לא. גם היא אינה יודעת. אבל מדי פעם, כשהנחש משלש את ראשו מבצע התיק, קופץ יענקלה שלנו כנשך נחש. יענקלה חודר רוב ידוע כשונא מובהק של חתולים ושאר בעלי חיים. תארו לעצמכם מה קרה כשלפתע הרגיש הנחש שלא בנות, יצא מהתיק והתחיל מתפתל בין הכסאות. חודרוב גשאר תקוע במקומו, כאילו הרוסים כבר התחילו לבעוט לו לשער. אלונה תפסה את הנחש והחזירה אותו למקומו, בעזרתו האדיבה של יצחק נחמיאס.

לרוב החברה אין זאת הנסיעה הראשונה; הם שוקעים בכורסות וחוספים שינה הגונה. רק אמציה לבקוביץ מתרגש ואינו יכול להירדם. זאת טיסתו הראשונה. אפשר היה להכיר זאת עוד בשדה התעופה, כשכל המשפחה וכל השופנים הפעם מתעורר מישוה ומחליט לעורר גם את שאר

סטלמן

חלדי

קאופמן

מתניה

נחמיאס

רבינוביץ

שלישית שחקני מכוני תל-אביב הצעירים, המיצנים את ישראל זאת הפעם הראשונה. (מלבד רבינוביץ, שהשתתף בסעוד הנבחרת לאמריקה). הם נמנים על שחקנים המבטיחים של הנבחרת קאופמן לא ישחק את תפקיד החלוץ המרכזי ובמקומו יבוא רזביה רזוביטס מהפועל ת"א.

זה אותו בית מלון שבשנת 1948, בעת מסע הנבחרת

מסמך אכזרי, איום ומזעזע — הדו"ח על הגיהנום

זהב... היו משחררים בלילה את היהודים ששילמו את כופר נפשם. כדי לעקוף את המשמרות האוקראינים, היו מבריחים את אחיהם בתוך ארונות מתים, יחד עם מתים ממש... הילדים היו מוכנסים לתוך דודים חללים גדולים המכוסים במכסאות ובאמתלה שהולכים להביא מים, היו מבריחים אותם החוצה."

קצב תמותה לא-מעשי

הטרגדיה האיומה לא שכחה גם ליצור מצבים טרגיקומיים כאותו יהודי שהחליט, בעת אחת האקציות, להציל את נפשו על-ידי ישיבה נצחית כמעט בבית-הכסא הציבורי שבתחנת הרכבת, כשהוא נלחם בכל כוח שנכנעו באזרחים הלא-יהודיים הזקוקים למקום מסיבות דחופות, אם כי לא חיוניות כמוהו.

או אותה חליפת מכתבים מזעזעת בין רב המחוז ליועץ המקומי לענייני דת. כתב הרב:

"מר ק. אשר קדם לך במשרה זו עשה הכל כדי לקיים קבורת מתים בהתאם לדיני המסורת, הווה אומר, בשימוש בלוחות עץ אחדים. (לעומת זאת) בראשית תפקידו פרסם כבודו הוראה בכתב להשתמש בלוח אחד בלבד בקבורת המתים, וחרף מאמציה הרבים של משלחת יהודים דתיים שהתייצבה בפני כבודו לא שינה אדוני את החלטתו זו..."

ענה היועץ לענייני דת:

"לצערי הרב, לאור הקצב המשוער של התמותה בעיר... נמצאת תכנית זו (של שימוש בלוחות עץ אחדים) כבלתי-מעשית."

שואה בתוך שואה

בין החורבות עוד צמחה האהבה, ביחוד לקופל שסבר כי "האהבה היא מקור של כוח". וברומן האוטוביוגרפי של השואה עוד הספיק קופל הולצמן, הוזה עם קופל, גיבור הספר ("עצבני, נוח לכעוס, תשוש-כוח אחרי ניתוחי כליות וקיבה") לשזור את שואתו הפרטית, את אהבתו ללא-גמול לנערה היפה ב" עיר, אירמה, בעלת הפנים הנאים, העיניים האפורות-ירוקות, האף הקטן, הגומות הקטנות בלחיים בחייכה והשיניים הקטנות."

אירמה סימלית ל"באין אלוהים", כשם שקופל הולצמן נתקל בחומת האדישות של האנשים שנותרו ללא דמעות, כך נטשה לבסוף אירמה את קופל, אחר שהוא הצילה בימי השואה.

הולצמן בן ה-44 לא היה מעולם סופר. הוא היה בעל בארות נפט מצליח בפולין המזרחית שזכה בימי השואה הגדולה בסרט "א" המציל "א" עבור ארבייטר הגרמני, עובד) כמוביל פסולת ברזל. שעה שהיה רחוק ליצול עגלת הפסולת, החליט לאסוף את החומר לשם הנצחת השואה.

קופל הולצמן

העמידה על חרם

השחרור התישב הולצמן לשנתיים וכתב את התעודה המחרידה. כשראה הספר אור ב-1946, רעשה פולין לקריאת המסמך-הרומן מאת ניצול השואה שכבר ראה את הכל ושכבר חי את הכל.

הולצמן שתאר את זעקות האמהות שילדיהן מובלים לטבח, לא היה מוכן להשאר על האדמה שנשארה את שליחי השטן, הוא עלה ארצה ב-1949 ונדהם. השואה נשכחה במדינת היהודים כמעט כליל. לראשונה חשב כי השואה נשכחה בגלל עוצמתה, שהיתה כל כך איומה בממדיה שאי-אפשר היה לתפשה, כאילו אבדה התחושה האישית לנוכח מיליוני המושמדים. אך במהרה נוכח לדעת כי מדינת היהודים עומדת על הדם, מסכימה אפילו לחרפת השילומים.

הולצמן החליט להפר את קשר השתיקה, להיות המוכיח בשער, לעורר את המצפון הנרדם. במאמצים על-אנושיים הוציא השבוע את ספרו בעברית על-מנת להזכיר לעם ישראל את שארע בגולה רק אתמול. כי אין הולצמן בטוח שבנינו לא ישכחו אותנו כפי שאנו שכחנו את אבותינו.

באין אלוהים—קופל הולצמן—הוצאת גלעד—435 עמודים—6 ל"י

דיוק בשעה חמש החל הפגרום. ועד מהרה התגוללו יהודים מתים וגוססים ערימות עדימות על פני הכבישים. היה זה ביום האחד עשר להתקפה הגרמנית על רוסיה, השלישי ליולי 1941. הגרמנים שברו את הקו, נכנסו לבוריסלב ואפשרו לאוקראינים להגשים את חלום חייהם: "סמארט ז'ידום!" (באוקראינית: מות ליהודים!). רק אחר שמאתיים ועשרים נפש נפלו בטבח הנורא, החליטה המפקדה הגרמנית כי "פעולת התגמול" של האוכלוסיה האוקראינית-פולנית נסתיימה.

וכל אותו זמן ישב אלוהים אטום, חרש וחדל-מעש. זאת היא מסקנתו של קופל הולצמן, מחבר "באין אלוהים" וגיבורו הראשי של "באין אלוהים". לפי עדות הספר ישב האלוהים אטום, חרש וחדל-מעש גם בארבע השנים הבאות כאשר בבוריסלב אקציה * רדפה אקציה ומטרת הגרמנים, האוסטרוטונג (בגרמנית: עקירה מן השורש) של קהילת בוריסלב התגשמה. ביום השחרור נותרו מ-15 אלף יהודי בוריסלב בחיים שלוש-מאות בלבד.

אקדה בפני הילך

יפורה של בוריסלב הוא סיפורה של יהדות אירופה, אם תוכל קהילת בוריסלב בארבע-מאות, תתגלם השואה במלוא אכזריותה, על ששת מיל-יון קרבנותיה. מגיפת טיפוס רדפה את הרעב, רצח רדף את השוד.

הזיק האנושי אבד כליל: "העגלון קופץ מן הדוכן בצעקה גדולה... דרך הפתח הפרוץ של הקרון נשפ" כות ככרות לחם חומות וטריות על הדרך הכבושה. הידיים הרעבות מתרוצצות באויר, חוטפות, תופסות, טורפות. הככרות החמות נקרעות לגזרים, בתאוותנות חוטפים האנשים זה מזה את הבצק המהביל. רעב של זאבים מטלטל את גופותיהם המדולדלים..."

וזאת היתה רק ההתחלה. אחר-כך היו הדברים איומים הרבה יותר. הם התגלמו בפרויליין רוטפילר ה" אדמונית, ראש הפולקסדויטשה (יוצאי גרמניה) ב" בוריסלב, שחגגה את יומה הגדול כשצצה בכל נקודת ריכוז יהודית בעיר "והיהודים שרוכזו, שימשו מטרה ליריות אקדה הבלגי הקצר, בטירוף בהמי כיוונה את לועו אל פני ילדים יהודים עזובים..."

"הראוס! הראוס! יודן!"

באין אלוהים הוא דו"ח על הגיהנום. ספר איום ואכזרי על פרפורי המוות וכליונה של יהדות אירופה. ספר המתאר, ללא רחם, את האקציות ואת המצודים, את אנשי הגסטאפו המוצאים את היהודים האחרונים ממחבואיהם בעליות הגג ובמרתפים בצעקות "הראוס! הראוס, יודן!" ("צאו החוצה! החוצה, יהודים!") וגם את חרפת יהודי אירופה — העלוקות וה" טפילים: מן היהודי האמיד ששלח יהודי עני ליום עבודת כפייה תמורת שלוש פרוסות לחם ועד לאיש האורדונגסדינט (בגרמנית: שירות הסדר, למעשה משטרת הגיטו היהודית) שמסר את אחיו היהודים להשמדה מתוך תקווה (שלא נתקיימה) להציל בכך את נפשו.

הטרגדיה האיומה של יהודים הסוחרים בדמי אחיהם: "בערמה, כשהם מודרכים על-ידי אינסטינקטים שפלים ביותר, תמורת בצע כסף, בעד

* באידיש: מבצע, שהתבטא במצוד על יהודים, ריכוזם ושילוחם לעבודות כפייה ולתאי הגזים.

ציור

עין אחת חשובה

שלמה זיגפרד אלחיס, שחבריו כינוהו בחיבה אלוהא, ואשר תערוכתו נפתחה ה' שבוע בביתן הציירים בתל-אביב, היה נער חלוני שאהב מאד לשמוע את סיפורי ה' חסידים של אמו. הוא נולד בברלין להורים אמידים, התחנך עד גיל עשר בעיירת סבו בגליציה.

בבית סבו, לא ידע מהן מכות. עד אשר, בהיותו כבן חמש, החליט כי גם בבית ה' סבא חייבות להיות חמניות כאלה שבגן השכנים. בחוסר כל התחשבות בחוקי החי' לאות, יצר את הפרחים בעזרת תחית' פחם, על כל קירות הבית. הסבתא נעורה בשטיה החינוכית העתיקה ביותר בתולדות האנושות ומאז נזרה שלמה שלא לצייר על קירות.

כאשר התבגר הנער והפך גבר, ניסה את מזלו במסחר, בהוצאת ספרים, בניסיון. לבסוף, בהיותו בן 28, ארז את חפציו, נטש את אשתו ואת ילדיו בבית אביו, יצא לר' אור את יצירות הציירים המפורסמים ברחבי אירופה. הוא השתקע לתקופה קצרה ב' סאריס, הפך מורה לציור, היגר לארץ-ישראל.

אלא שמציאות ארץ-ישראל, 1932, היתה רחוקה מזו שנצטיירה בסיפורי אמו על ארץ הקודש. בכלכלה חלוצית, לא היה מקום לצייר חדש שיתפרנס מיצירותיו. הוא היגר חזרה לפאריס.

העניינות היא מופיקלית כיום יושב אלוהא בלונדון, אליה היגר לפני מלחמת העולם השנייה ואשר בא נשא את אשתו השנייה. שמו כצייר ידוע עתה בעולם האמנות: הוא שייך לאותו סוג של ציירים אשר כל אחד מהלל את כשרונם, ואשר רק מעטים מבינים את כוחותיהם הכמוסות.

רוב נושאי שאובים מזכרונות ילדותו. סימן היכר מיוחד: רוב דמויותיו הן בעלות עין אחת נראית; השנייה מוסתרת. כי, ל' דברי אלוהא, אדם מסתכל ממילא בעין אחת לתוך נפשו ולכן מיותר להבליטה. שיטה זו לתוך נפשו ולכן מיותר להבליטה. שיטה מסיכולוגית זו בציור היא פרי רוחו של אלוהא עצמו, שהוא גם המאמין היחיד בה, לפי שעה.

כל ציורי אלוהא מסמלים את הבדירות והעצב, צבעיו קודרים. רק לעתים רחוקות מכניס הוא גחן עליו. אולם בציורים אלה, אין הוא מנסה לבטא את רגשותיו. במקרים אלה מצייר אלוהא כשהוא תחת השפעתה של המוסיקה והוא מנסה להביע את התחוים ה' עליונים בצבעים עליונים.

זמרה

חליל הכספים

לולא היו מגלים את אמריקה לפני שער שנים, יתכן וישראל לא היתה מגלה לעולם את אילקה ואביבה. על כן שמורה בלב זוג הזמרים העממיים הישראליים פינה חמה ל'

"בת-שבע" של אלוהא אחרי הגירה סחאריץ

אולמות הקונצרטים של ארץ הודו סאם. השבוע חזרו מסיורם השני מעבר לאוקיינוס, כשכפיהם נעימות שמחה על תוצאות ב' קורם.

בפעם הראשונה, היתה נסיעתם של הלל ואביבה לארצות הברית, אפורה ומיגעת איל-קה, חבר קיבוץ רמת-יחנן לשעבר, איבד את רגלו במלחמת העולם השנייה, ביקש ל' קבל טיפול רפואי נאות. אם הוציא מאמר תחתו אחד מחליליו האהובים, היה זה רק

זמרת אביבה באולפן הקלטה

גילוי אמריקה

כדי להפיג את שיעמומו הוא ושיעמום חב' ריו לנטיעה הארוכה.

למזלו של הווג, שהה אותו זמן עוד צעיר ישראלי מבטיה בארצות-הברית: כוכב עולה בשמי המגבית היהודית, בשם טדי קר' לק. הוא שמע את נגינת אילקה וחליל הק' סמים עשה את שלו. הוא החליט להסכו ל' חליל הכספים: הווג צורף לרשימת בדרני המגבית, החל מטפס בסולם המוסיקלי.

בלי נעלים באולפן. הפעם, היתה נסיעת הווג שונה לחלוטין. את הדרך עשו במטוס, על חשבונם הם. כאשר נחתו בניו-יורק שוב לא היו זקוקים למנגינות-פתיחה של פרסומת. הם הכירו את האמרגנים, את השדרנים ואת מקליטי התקליטים.

הפעם הופיעו בעיקר באוניברסיטות, לא תמיד בפני קהל יהודי. לתוכניהם המקורית של שירי עם ישראליים הוסיפו גם שירים איטלקיים, רוסיים ושודיים, אותם למדו דוד' קא בהיותם בישראל.

הם הופיעו בתוכנית טלביזיה על נושא דתי, שארכה חצי שעה. צויינה לשבח על ידי המבקרים כרוגמה נאה למה שאפשר ל' השיג כמעט הוצאות ובכשרון טבעי. באר' לם הקלטה מבודד, אשר רק מיקרופון עמד במרכזו, ניצבו הווג כשאלקה לוסת את חלילו ואביבה את תופה.

כדי לא להפריע למנגינה, חלצה אביבה את נעליה. "אני פשוט רגילה להתלהב בזמן השירה. הקצב סוחף אותי ואני רוקעת ב' רגלי", הסבירה. "ככה אני יכולה לדפוק לפי הקצב כמה שאני רוצה, מבלי שזה יפריע להקלטה."

שם התקליט ארוך-הנגן: שירים מארץ כ' נען, מיועד במיוחד לחג המולד ומכיל שירי רים עבריים כפי שהיה שר אותם ישו ב' אותם הימים.

כאשר חזר הווג לבנם אודי בן השלוש, אחרי שלושה חודשי הופעות, הביא עמו מטען מיוחד של מזכרות. אילקה, הנהוג ליצור בעצמו את חליליו מקני סוף, קיבל מכתור ממערךי יהודי חליל עשוי עצם. מע' שה ידי אמן אינקא, מלפני 500 שנה. הוא מנסה עדיין לנגן בו כהלכה.

אולם חשוב מזה, הביאו עמם הרגשה מיוחדת במינה לאמן ישראלי: שהם יכולים להרשות לעצמם לצאת לסיבוב מכניס באר' צות-הכרית, לפי תנאיהם הם.

עוד שיר שקיבלתי לכבודי: חדשים לבקרים לי תמונתך תבהירי תשכיחי חזון אפור ממראה פניך לו אראה מראה דמותך באורך אזי למכתי נפשך אבין פשר מדורך

אחת הסיבות, כפי שאני רואה אותך, לתופעה של ספרות ושירה בלתי מו' בנות בימינו, הוא הפחד שלא נכיר ב' זמננו את הגאון, כפי שקרה לגאונים רבים בהיסטוריה. על כן אנו מקבלים הגל ומנידים את ראשנו בהבנה. אני אינני שונה מכל השאר. מי יודע אזי שיר זה הוא נפלא?

צברית חמודה ועוקצנית

אני מעיינת ברצינות באפשרות לפ' תוח סניף בלונדון. העסקים מצוינים. עתה קיבלתי משם מכתב חבוב מ' (1968/978), הלומד שם הגדסת מסוסים ומשתגע מן הערפל הלונדוני, שאותו תוכל לפזר במכתב מעניין נערה י' ראלית עד גיל 24. אין לכן מה לד' שוש מהתחרות, בנות, הוא טוען כי הנערות האנגליות הן אומנם אריכות ומליאות טאקט, אך משעממות עד מוות. הוא מתגעגע לצברית חמודה ועוקצ' ניה, שתכניס מעט רוח שרבית מרע' גנת בה הוא נמצא.

ישראל, איך?

משתעממת כנראה מאד ב' רחוב דיונגוף, תל אביב. שפטו ב' עצמכם:

...רצוני להתכתב עם אדם הנמצא בקיבוץ או ביישוב ספר, או שעוסק ב' ארכיאולוגיה, או בחינוך נפט, או חילל בצה"ל או כל דבר אחר המוסיף טעם ועניין בחיים, ושיוכל לספר לי על חיו' אלה שהם שונים בודאי מחיי פה בעיר. בין העובדים בקידוח נפט ידוע לי על בחור אחד בשם ישראל. אולי יקרא הוא את הדברים האלה ואם יכתוב אלי — זה יהיה באמת מעניין. על הבחור להיות בגיל 36—30 בערך. אמצא טעם להתכתב עם אדם שמצא לו איזו דרך מטיימת ומטרה מסוימת לחייו ומוצא בזה עניין רב ויוכל ל' עניין אף אחת כמוני הרוצה שיגויים וגחונים על-ידי ההכתבות."

הילכו שנים יחדיו?

לפני שהחל לספר לי על עצמו, ה' ביע שבני (1970/978) אימרה גדולה שמיד העתקתי אותה לספר הפתגמים שלי. הוא אמר: ההליכה בשניים קצרה כפלים. לאור זאת, רוצה הצעיר בן 20 להסביר שהוא מתכוון להכיר א' שית את זו שתכתוב אליו. טיולתם, ספורט, קולנוע, ותיאטרון — הם ה' דברים האהובים עליו ביותר. וכשהוא אומר ללכת, הוא מתכוון לעזרה הבאה.

שלום, גב' צ'יפס

בתמימותי הרבה חשבתי שעל מורה להיות, אחרי שעות בית-הספר, עסוקה נורא: מתקנת שיעורים או מבחנים, מסתבר שיש להם פנאי גם לכתוב מכ' תבים. כשחתי, הרי החופש הגדול החלו ובכו, (1978/978) היא מורה וגם סטרי דגטים. בת 21. מתעניינת, כפי שהיא מגדירה בעצמה. "בכל הנושאים הנדר' שים ששמש מופיע במדורך פעמים רבות: מוסיקה, שונאת: סוביזם". ל' מורתנו גם פנאי להסתכל בראי ומה שהיא רואה בו משיבץ בהחלט את העיין. כך היא מבטיחה.

ההבדל הקטן

חשבותי שרק נערות בנות 16—17 עשויות כך. מתברר לי שגם נערים ל' קים לפעמים במחלה הזו — הבדל קטן, או לא. אתם יודעים למה אני מתכוונת: כאבהעולם וההרגשה שאף אחד אינו אוהב אותך. קחו למשל את מכתבו החבוב של (1978/972):

"אני בן 17 שנים. שנים, אבל לא אביבים. הייתי יכול לספר לך על ימים רבים של סבל ודכאון, ועל ימים מוע' טים של שמחת אמת.

כל כך טוב כשיש משהו שאתו אפ' שר לחלק את רגשות השמחה או ה' צער, וכשאין צורך לקבור הכל עמוק עמוק בתוך הלב ולנסות לשכוח. ל' עתים אני משתף את המפוחית שלי בצרותי. תצחקי ודאי למקרא קטע זה, אבל זו עובדה. נעים כשהעצור חולף עם המנגינה, וההרגשה היא הפוכה כ' שלא מוצאים מנגינה אשר סופגת ב' צליליה את היגון.

משום כך פניתי אליך, אם תמצא נע' רה אשר תהיה מוכנה להתכתב אתי, הרי עליה להיות רצינית ובת 16."

לא מארי אנטואנט

הבחורים בחברתה של (1978/973) נמאסו עליה. הם אמנם גיטלמנים מאד, ממהרת היא להבטיח, אך במחיצתם יש לה ההרגשה כאילו חיה היא באר' מונה של מארי אנטואנט, לא פחות ר' לא יותר.

היא נערה חמודה למדי, אומרת היא, ועל כן רוצה היתה להתכתבות עם נער בין 20—18, לא פחות נחמד. על מה? "הכל, חוץ מפילוסופיה."

בלי חוכמות

(1978/974) הוא בחור רציני שלא אר' הב חוכמות. לכן רצונו שמכתביו, ר' מאוחר יותר מבטיח, יופנו אל נערה רצינית שתתעניין במוסיקה קלאסית ר' שלא תהיה גבוהה למעלה מ'168 ס"מ. היא לא מוכרחה להיות יפה, אך יש לו דעות קדומות על גינגינות. זה כי נראה חלק מלהיות בחור רציני.

הוא מספר שאומרים עליו שהוא ב' חור יפה, אך הוא פשוט מסרב לה' אמין להם. אופקיו אומר הוא, רחבים מאד. בסוף המכתב, אחרי קריאה ש' ניה, הוסיף שבצעם הוא לא כל כך נורא כפי שהוא נשמע. הוא אוהב ל' בלות בחברה נעימה, ואפילו לרקוד.

מהחברה הטובים

פשוטה וקולעת היא (1975/978) אם כי לא מבטיחה ביותר, המודיעה לי בפשטות שהיא בת כפר המודיע, בר' גרת מקוה-ישראל, חובבת טבע וטי' לים ובמיוחד אתלטיקה קלה. מה היא רוצה? "להתכתב עם בחור מהחברה הטובים היודע לעשות שמה בחברה והמעוניין לארגן טיולים ברחבי ה' ארץ."

זה לא מספיק. עליו להיות מצויד גם בקומה גבוהה, מראה נאה וגיל המסתובב בין 26—22.

לפריקת עול

לא תמיד מקבלת אני מכתבים בנא' ליים. לעתים, בעיקר בזמן האחרון, הרי לך וגדל מספר המכתבים המעניינים. אחד מהם, אני חושבת, הוא זה של (1978/976).

"לומר את האמת הפשוטה לפני, אין זה מהדברים הקלים ביותר אך ב' ידעתי, כשהמדובר הוא בהתכתבות ל' שמה או בהתיידדות, או בשניהם גם יחד, הרי נוצר מצב כאילו אדם משיג את מבוקשו על-ידי פנייה לרותי, ה' נראית פנייה דיסקרטית כביכול בגלל המספר ללא שם מלא.

"ואף על פי כן, או בגלל זה דחאק, שהתכתבות זו נעשית במיסתורין ב' מקצת, יש להיחש שמלבד הצד המעשי שבדבר, יש גם לעודד את הצד השני, אשר לזאת אף אחד מהפונים לא שם לב, וזה הגורם האידיאלי, לדעתי, מלבד הצד המשעשע שבו: לתת סרוקן יתר לרגשות נסתרים, אשר משום מה אדם מטבעו נוטה לא להאמין בולת, אלא אם זקוק הוא ביותר לאותו איש, ש' ידע אי' טעם לתסוס מקום נכבד ב' עולמו הוא.

"אני מניח שיש דמויות אידיאליות כאלו שעד כה לא העיזו לפרוק את עולן על ידי קריאת חניג שונעות ב' דרך כלל במחשבה נסתרת, אך בצורה מוורה. בין אם הובר כך או לא, היי' תי רוצה לשמוע צבקת חניג שתאצ' מפי נערה שתדע לצאת לסיבוב מכניס באר' או לעלות אותה לפחות על הגייר."

בנים אכלו בוסר

סגן המפקח הכללי במשטרת ישראל — עמוס בךגוריון. הוזמן השבוע לבלות שלושה ימיו בירושלים בחברת אביו, ראש ממשלת ישראל דוד בךגוריון. עמוס עצמו הסביר את סיבת ההזמנה: "הזקן חושב כנראה שהוא צריך לעודד אותי אחרי מסע ההשמצה נגדי. הוא חושב שאני סובל מפני שאני בנו. האמת היא שהוא סובל מפני שהוא אב". . . . באתו שבוע עצמו, בו החלו במשטרה חקירות פנימיות נרחבות בקשר למעשי שחיתות (ראה עמוד 3). נר אה ידוע של עמוס, המפקח הכללי של המשטרה "חזקאל ספר", כשהוא עסוק ב"חקירה מסוג אחר לגמרי. הוא בלש את הניירות לעתיקות וחפצי אמנות בירושלים, המשטרה: עורך מפקח מחוזי אליעזר (לויקה) "שילוני, ראש המחלקה הפלילית בירושלים, ערך לבנו נשף בקרמלית. מפורא בלחן המלכוד, אחד היקרים ביותר במדינה. בין האורחים: מפקד משטרת ירושלים לוי אברהמי, ראש העירייה גרשון אגרון וח"כ הפועל המזרחי יצחק רפאלי, שהביא מתנה יקרת-ערך. . . . מתנה אחרת של רפאלי: לאה, אשתו של שילוני, המשמשת כמכירתו, תצא כשליחה למשך שבועות אחדים למאסרי בלחית בעלה. . . . חגיגת מפא"י בבה אירוסון מסרה השבוע כי בשנת 1937, כשהיתה ב"שליחות במכסיקו, נפגשה עם לב טרוצקי קי המנוח והציעה לו לעלות לארץ-ישראל ולהשתקע בה, בין בני-עמו, טרוצקי, ש"סירב להצעה, נרצח שלוש שנים לאחר מכן. . . . חתיקי קיבוץ אפקים קיבלו לאחרונה דרישת-שלום מאשתו של הסופר הרוסי ה"מנוח מאקסימ גורקי, שעמדה בשעתו בראש הצלב האדום בברית-המועצות. וכן התר קא תפקידה זה סייעה להם לצאת את המ"דנה כמגורשים. . . . רומא הילדים ד"ר חנה סנה, אשתו של ח"כ מק"י במש"ה (הדוקטור) סנה, זכתה השבוע להבטחה מפיו שר אב, שיהיה על זנב את שני ילדיו: "אני אעשה ממך שתי רופאות! . . . המוכיר הכללי של מק"י "שמרד מיקר" צ"ט סיפר עם שובו מסירונו כדי לקבוע נזים כי מאות יהודים עולים ב"היום הברור של מייסדה-החסידות רבי ישראל בעז שם טוב בעיירה מויז'בו".

הכטחה בשעה 11

בעוד ששר המסחר והתעשייה פנתה ספיר עסק השבוע בתוכניות מיקפות להבראת כלכלת המדינה, נפגעה באורח חמור הכלכלה הפרטית שלו: גנבים פרצו ללול שלדי ביתו בכפר-סבא (ראה עמוד 8) והריצו מתוכו את התרנגולות. . . . פרופסור בנימין מזר, נשיא האוניברסיטה העברית בירושלים, הופע לאוניברסיטה כשהוא לבוש בחליפה מעוכה. כשהעיר לו על כך, השיב: "אין דבר, לעסקי המגבות של האוניברסיטה זה לא יזיק!". . . . פרופסור אל" עזר הדוי פרנקל, איש המתמטיקה, ידוע כזיקן מושבע גם בחייו הפרטיים. כשהוזמן השבוע להרצאה באחד הקיבוצים הדתיים, וחברי המשק איחרו להתכנס בהי"דרהאוכל, חיכה פרנקל בסבלנות עד שה

פסוקי השבוע

- ראש הממשלה דוד בךגוריון, בישיבת הממשלה השבועית, בה נדון בין השאר ביקורו הקרוב של המזכיר הכללי של האו"ם דאג האמרשילד בישראל ובשכנותיה: "כיום אני מסחר יותר מפני מתחריריה-השלום מאשר מפני מתחריריה-המלחמה".
- המימאי שמחה בלאם, באחת מהמלצות שהניח אחריו עם פרישתו מחברת תיכנון המים לישראל: "יש להתפלל לשלום אנשי האוצר. אומנם אין הם מסוגלים להמסיר מים, אך בכוחם לגרום לכצורת".
- ח"כ חרות ד"ר שמשון יוניצ'מן, בקבלו על גובה המסים המוטלים על-ידי ראש עיריית ירושלים גרשון אגרון: "אל תקרא ארונה, אלא אגרונה".
- מנהל חברת החשמל אברהם רוטנברג, בתגובה על סידרת מאמרים ב"הארץ": "לפני אלפיים שנה הושמעה בארצנו הסיסמה: אשרי עניי הרוח, כי לאדם מלכות-השמים. הטרדיש של זמננו הוא בכך, שעניי הרוח שבתוכנו פנו עורף למלכות השמים ושלחו ידם למלכות הארץ".
- העיתונאי שלום רוזנפלד, לאחר שחקני נבחרת הכדורגל החליטו את שמותיהם בעבריים, ערב נסיעתם למוסקבה: "מה שלא יעשו בעזרת הרגלים אולי יצליחו לעשות בעזרת השם".
- שחקן "הבימה" דוד ורדי, בטכס חלוקת פרס רמח"ל, הנקרא על-שם רבי משה חיים לוצאטו, מחבר המחזה העברי הראשון מסילת ישרים: "איני יודע אם כל השחקנים שזכו בפרס בקיאים במסילת ישרים, אבל כולם בקיאים די והותר במסילת-ישרים".
- "יהודי", בטאון עובדי עיריית תל-אביב: "הפקיד צריך להיות סקרן כחתול, חסון ככלב בולדוג, פסקן כנהג מונית, סבלני כאם אוהבת, דיפלומאט כאשה, בחון ובעל מרץ כגובה מסים".
- הרקדן יצחק משיח, לאחר שרגלו נקטעה השבוע כתוצאה מתאונת דרכים: "תמיד הייתי צוחק ומעולם לא בכיתי, גם עכשיו לא אבכה, אולם מעתה לא אוכל לצחוק לעולם".
- הסופר משה שמיר, עם חידוש הצגת הוא הגד בשדות: "היתה זאת הפעם היחידה בה רציתי באמת לכתוב מחזה אקטואלי. וכשכתבתי אותו מחדש, נוכחתי כי גם הוא, כמו שאר מחזותי, מחזה היסטורי".
- ברנארד יעקובס שומאן, שרה-התחבורה הדרום-אפריקאי, על האפליה הגזעית במדינתו: "הכושים מסוגלים לעבודה מקצועית, אם ישכירום לכך. משום כך אסור לנו לתת להם הכשרה מקצועית".
- ז'ורז' בירו, שר החוץ הצרפתי לשעבר: "טיטו דומה לכדורגל. תחילה ניפחו אותו, אחר-כך בעטו בו, וכיום כולם רצים אחריו".

לחיי. כשהגיע לנוצרי היחיד בתוכם, התייבון בו בעיון וקבע בפסקנות: "אותה תהיה רבו". . . . תופיק אברא-היהודי, ראש ממשלת ירדן לשעבר שהתאבד לפני שבוע, נועדה בשעתו להצדיק את חתימת ההסכם שמסר את המשולש הקטן, על 33 אלף תושביו, לידי ישראל. התגונן או ראש הממשלה לפני מאשימו בבית-הנבחרים ברבת-עמון: "מה אני אשם אם הלגיון שלח צבא בור שאיני יודע לקרוא מפת? הניציג: (אז) אלוף-משנה עלי אבו נוואר, כיום מפקד הצבא הירדני, שחתם בשעתו על "מפה לא מדוייקת".

זוה אל הנשק

בהצגת ה-600 של החייל האמיץ שווייץ, שנערכה לא מזמן בתיאטרון אהל, נכנס אל חדר-האיפור של בעל התפקיד הראשי מאיר מרגלית אחד ממפקדי הפלמ"ח הגבוהים לשעבר ואמר לו: "מרגלית, אני עולה מ"דרגה לדרגה ואתה נשאר כל השנים אותו טוראי". . . . יושבראש הוועד למען החייל, יוסף ברק, חבר קבוצת דגניה א' נתן השבוע הוכחה אישית ליעילותו של מפעל השייח, והמכתבים המצורפים אליה, כגורם שדכני. הוא סיפר כי שניים (מתוך המשת) בניו נשאו נשים באמצעות מכתבים לחיילים ולכן נקרא אחד מנכדיו בשם ש. . . . זוג הזמרים הילד ("אילקה") ואכיבה רוזה (ראה אמנות) סיפרו כי בסיודם בארצות-הברית פגשו את הכוכבת בדרך זיוה "פיר", בצורת מודעת פרסומת על גבי חצי-עמוד בעיתון ניו-יורק פוסט, בה תוארה זיוה כ"הנערה הישראלית מ"צה"ל". . . . לאחר הצלחתו בתפקיד השוטה בהצגת המלך ליר של אירסון וולם, קר בל עתה שחקן הבימה לשעבר אלזוין אפשטיין את אחד התפקידים הראשיים בהצגה הנייורקית של אנו מחכים ל"דואל". . . . שחקן ישראלי-לשעבר אהל, תיאודור ביקל, חתם על חוזה הסרטה למשך עשרה שבועות עם חברת מטרו גולדוויין. המשכורת המובטחת: 18 אלף דולאר. . . . תוכניות הייבוא הקרובות של האמרגן משה וואלין: הצגת הצופרן הג'או המעולה ביותר בעולם לואי ("סא"צ'מו") ארמסטרונג עם תזמורתו, הב"א את תזמורת הג'או הצרפתית של סירניי בשה, הבאת הזמרים הצרפתיים איב (שכר האימה) מונטאן ואדית פיאף, והבאתו של הפנטומימאי מארסל מארסן לסיבוב שני בישראל. . . . שיא חדש בשגן-פירסומת הושג על-ידי הכוכבת ה"בלונדית האמריקאית ג'יין מאנספילד, גיבורת התשחית ההצלחה את דוק האנסדו! היא הומינה לעצמה מכות-כתיבה מצופה כמעט כולה בפרוות שועל כסף. . . .

ספסלים התמלאו, ואחר קם והוויע כי אצרו לו יוכל להצטרף, כיוון שהבטיח לי-אשור להיות במיטה בשעה 11 בדיוק. . . . אנב כתיבת מאמר-הספד על ידי שהלך ל-עולמו, גילה השבוע הסופר יהושע (רבי בנימין) "התלמי עורך נר לשעבר, את גילו המדוייק, אותו שמר עד כה בסוד כמוס. הגיל: 77. . . . אמם של ייבאל ויוסף ידיו, חיה פיינסדורסקי, אחת הגינות החתיקות ביותר בירושלים, קיבלה במתנה משכנה, הסופר חיים הזז, טופס של ספרו היושבת בגנים, בלחית הקדשה: "למי שיושבת בגנים מזה ארבעים שנה, מוגש ספר זה ממי שישב בשכונת בית-וגן, ויושב עתה בבית ללא גן". . . . הרב הרא"ש של תל-אביב איסר יהודה אונטרמן יצא להתקפה חריפה על תוכניתו של הארכיאולוג נלסון גליק להקים בעיר בית-כנסת רישומי, כמקובל באמריקה. טען אונטרמן: "לא לחינם נוטים דחק הארכיאולוגים אחרי הריפורמה, הם תופסים את הדת כמשהו ארכיאולוגי". . . . ואילו הרב הראשי יצחק אייזיק הלוי הרצוג נכ"ל של טענות בלתי-נעימה: השבוע ביקרה ב"ביתו קבוצת סטודנטים מארצות-הברית, וב"תוכם נוצרי אחד, עבר הרצוג על פני אורי חיה, בירך את אחד מהם והציע לו מקצוע

כוכבת מנספילד עם בתה (במרכז) בדוגמנית וכנערת-פירסומת התשחית אותה ההצלחה?

אנחנו יוצאים לחופשה..

עם נעלי קל-גומ

המגפר HANGAPER

(המשך מעמוד 7)

עבודות הציבוריות, הגובה ממנו בכל חודש חלק ממשכורתו לצורך מקרים מסוג זה שקרה לו.

אולם הפקיד בקרן הביטוח היה מעוניין משומה בבעיות חינוכיות. הוא היסנה את תו לסניף מפא"י במקום, ושם הוסבר לו ברורות כי לא יוכל ליהנות מקרן הביטוח אם לא תוכל מפא"י ליהנות מנשמת בנו. רק לאחר שששון הסכים, בלית ברירה, לי הוציא את בנו מבית-הספר הדתי - ניתנו לו כספי הביטוח החינויים לפרנסתו בשעת המחלה.

אחד המורים בבית-הספר הממלכתי הידתי, דב אבניר, לא יכול היה לשאת בשל"ו את משטר הטרור. הוא פנה לדוד רסולי, האחראי לרישום כאיש המועצה המקומית, בתלונה על קיפוח בית-הספרו. רסולי לא הישיב במלים, אלא במעשים: הוא ירק בפני המתלונן, היכהו ודחף אותו ממקומו.

הפועל מחלוף האן לא חזר על שגיר אות קודמיו. הוא רשם מראש את ילדיו בבית הספר הכלידי, אבל לא מטני ש"הבין בעצמו כי כך טוב יותר. את זאת טר חו להסביר לו באופו אישי חיים נחמני, מדכיר לשכת העבודה, ודוד עזיז, מנהל ה"מעברה, שאמרו לו כי סיכוייו לקבל עבודה או שיכון אחר מאשר הפחון יצטמצמו לי אפס, אם ילדיו יבקרו בבית-הספר שהם לא בחרו בו.

דוד עזיז הודה בעובדה זאת כפה מלא, אם כי טען באוזני חוקרי העולם הזה שהוא מסביר עובדות-חיים אלה דווקא לתושבי הישיבות ולא לתושבי-המעברה. כחבר מפ"ם לשעבר, שהמניעים להחלפת מפלגתו היו רחוקים מלהיות רוחניים, ידע עזיז היטב כיצד להכות בפטיש. בדיוק מעל ראש המס"מר, גם התושבים, שידעו היטב עד היכן מגיעה השפעתו של עזיז, הבינו עד מהרה כי מוטב להם שלא להכנס בריב פעוט עם מנהל המעברה, על ענין של מה בכך: הפרת חוקי המדינה, שלילת זכותו של הי אזרח לחנך את בניו כרצונו.

כל אלה אינם אלא מקרים מעטים מתוך מאות רבות.

החוק אוסר בפירוש להתערב בשאלה ה"מצפונית לאיזה בית-ספר ישלח אדם את ילדיו. אולם זהו החוק של מדינת-ישראל, לא של קריית-שמונה. שם מוציאים השלי"טים אסילו פתקים כתובים (שאהודים מהם נסלו בידי חוקרי העולם הזה), בהם הם גות"נים הוראות להעביר ילדים לבית-הספר היחביב על השליטים.

★ ★ ★

קריית שני מיליון

יש חוקיות של ברזל בפעולתה של מכונה מסוג זה. הדמיון בין אהדיסטאן וחויסטאן, עם כל השוני, מוכיח זאת. מר"חק של ארבע שעות נסיעה באוטובוס אינו מעלה ואינו מוריד, בפרט, לאהודונים הי מצויידים בכלי רכב חדישים, הממהרים ליגיע לחויסטאן, על מנת לקלוט תורה מהרב הגדול: אבא חושי.

גם פה גם שם, האמצעי הוא שחיתות, והמטרה - שלטון של טרור פוליטי. גם פה גם שם עומד בראש אדם המתגאה ב"נקיון כפיו האישי, אך המוכן בציניות מוש"למת להטביע את גאמניו בים מזוהם של שחיתות, כדי שהיו מכורים לו לחיים ול"מות, מוכנים לבצע את הבזויים במעשים, שהם עבודתה השחורה ולחם חוקו של הי טרור יומיום.

אולם יש הבדל גדול אחד, חויסטאן ש"כנת בלב היישוב החתיק. היא כפי שאמר אבא חושי עצמו, "ביתן של זכוכית". תר"שביה הם בעלי בגרות והשכלה המספיקים להבין את הנעשה, ואם כי לא הצליחו לש"בור את מכונת החושים ולסלקה, הרי הצ"ליחו לעצרה בדרכה ולגרונם לנסיגתה אחרי הגלויים.

אולם אהדיסטאן שוכנת מעבר להרי החורש. לא רק מבחינה גיאוגרפית, אלא גם מבחינה עדתית ונפשית. רבים מן החתיקים יכולים להשלות את עצמם כי הנעשה שם אינו נוגע להם.

זוהי החמורה בטעויות. אם תתארגן מכר נת הטרור ותצליח להפיל את חתיקה על כל ישראל השנייה, מקריית-שמונה ועד אר"ל - ייחצר הרקע הפוליטי הדרוש לברי סוס דיקטטורה במדינה כולה, שרוב תושביה הם כבר עתה עולים חדשים.

קריית-שמונה יכולה להטון מחר לקריית שני-מיליון, בחסותם האידיה של אהוד אבי ריאל וקבוצת חבריו.

עבודה בוטרת

בחיפה, לאחר שהועיק כבאים לכבות דליקה במוסכו, נדמה היה לבעל המוסך כי הכבאים אינם יודעים את מלאכתם, ניסה לעזור להם, גרם להתלקחות מחודשת ש"פצעה אותו, שני כבאים אחרים.

★ ★ ★

משנה מקום

בפארדים, בילתה פטמה בקי לילה ב"בית קרוביה, שכחה עם קומה בבוקר כי אינה בביתה, יצאה דרך חלון הדירה, נפלה מן הקומה השניה לחצר.

★ ★ ★

ברכה לקללה

בירושלים, גנבה עוזרת-בית כרטיס של מפעל-הפיס מבית מעבידתה, ברכה מן העיר לכשנודע לה כי הכרטיס זמה בפרס הראשון של 10 אלפים ל"י, מבלי לגבות את הכסף.

★ ★ ★

חוסר הגינות

בתל-אביב, קיבל גנב מועד חופשה מיוחדת של שלוש שעות מבית-הסוהר, כדי ללכת הביתה, לאחר שנודע כי גנבים התפרצו לדירתו וגנבו ממנה חפצים בהעדרו.

★ ★ ★

עזרה ראשונה

בלוד, התפוצץ חומר נפץ שהוסתר על ידי הגנה בשלד של אמבולנס בימי ה"מחחרת, שעה ששני מכונאים ניסו להפוך את האמבולנס המיושן למכונית משא.

★ ★ ★

מחיר האהבה

בירושלים העתיקה, הסביר עטאללה ממדוח מדוע גנב סכום של 1300 דינר מקופת הבנק שבו עבד: "רציתי להתחתן עם אשה רביעית, אבל הוריה דרשו שאר כיח להם קודם שיש לי ממה לפרנס אותה."

★ ★ ★

פרט חשוב

ביפו, כאשר נתבקשה צעירה לתאר את הבחור שניסה להיטפל אליה, מסרה ל"משרתה: הוא נסע בשברולט 1952, מצבע אפור, לבש חולצת גילון כחולה, היתה לו טבעת גדולה על היד השמאלית וקרא לי מתקן."

★ ★ ★

לבריאות!

בחניתה, עבר אחד מאורתי בית ההב"ראה בכל חדרי המבריאים, התנצל כי אינו יודע עדיין בדיוק איפה חדרו הוא, הריק תוך כדי ביקוריו את כל הארנקים שמצא בחדרים הריקים.

★ ★ ★

סוד החצלחה

בעכו, הובא למשפט חמיד מנסורי, על ששנא אשה שניה ושלישית, מבלי ש"יטריח את עצמו לגרש את אשתו הראשונה הצטדק: "שכחתי!"

★ ★ ★

חמין החזק

בתל-אביב, הכניסה הנהלת גן-החיות שני חתולי ביצה וחחולה אחת לכלוב משותף, נשמר לרווחה כאשר לא פרצו כל קטטות בין הזכרים, גילו לעצמם כי האה"בה בין השניים הרחיקה לכת עד כדי כך שחילקו את כל מנות המזון ביניהם, מבלי לשתף בהן את הנקבה, שמתה כעבור כמה ימים מרעב.

★ ★ ★

חוראות שימוש

בחיפה, הציב דוד בבאיוף שלט ב"פתח ביתו, בו הודיע כי הוא מוכן למ"סור, לרגל נסיעה: "מקרה לא חשמלי, רדיו, מיטת-זוג טובה, בתוספת חוראות לשימוש והדגמות."

אי-סאי המשקה הביתי המים עוברים תהליך השבחה מיוחד המבטיח את טיב המשקה. הבקבוק הכיל 6 כוסות משקה. מיוצר תחת ההשגחה של מערכת פרום קלוסשמוק. תוצרת טאפו.

המחיר לצרכן: 150 פרי

כאב ראש אין ככדורי KPC רפא פועל חזק להפסקת הכאב.

הצט רולקס הנצוי. כחובן הטובה ביותר הוא.

30.000 ל"י הזכיה הגדולה בהגרלת המיליון העממי שתתקיים ב-17 לחודש זה. אגרות להשיג בכל הבנקים.

מקור

עברי פי שחת

כי תמול אנחנו (חנן אילתי, תרגם א. ד. ספיר, ספרי גדיש, 219 עמוד), מתאר משפחה יהודית בפאריס, שיצאה מן הי פלאצל לשכונה מהודרת יותר, ואשר בניה מתבוללים באינטליגנציה הפאריסאית.

הבן, ז'אק, הוא קומוניסט חובב, המנהל פרשת אהבים עם בת פאריס נוצריה, יורד למחתרת, עם כיבוש פאריס עליידי הנאצים, משתתף בפעולות חבלה, נרדף על-ידי ה' גיסטאפו האוסרת את אביו ככן תערובת עד להסגרתו.

הספר, שנכתב אידיש במקורו, לא הצ' ליה להמחיש את הכיבוש הנאצי בצרפת ואת גורלה של היהדות המקומית. מדובר בו על חטיפת יהודים ושליחתם למחנות, כמעט כלאחר-כך. תיאורי הברית ההמונית של תושבי ערי השדה מפני הגרמנים ה' קרבים, לוקים דרמטיות, מלוחחים על-ידי תיאור התעלסויות של חיילים בורחים עם פליטות על גבי השחת.

לגרום או לחדול. את ז'רמן, הנערה הפאריסאית, אהובתו של ז'אק, תיאר המח' בר כאלו חרפה מתוך הבדיחות והאגדות הנפוצות על הצרפתיות, כשעיסוקה החביב ביותר הוא המין:

"ויוצא אתה לשכב עמי היום?" משיבה ז'רמן לפנייתו האילמת של ז'אק, "הרי יכולת לומר מיד... אולם היום אין לי פנאי, עלי לנסוע הביתה משום שהבטחתי לאמא לעזור לה היום בתיקון גרביים... וחוז' מזה, אני רעבה ככלב."

תרגום

אנג'יל הולך לבית

עלילה ומשפט (דון מאנקביץ, הוצאת לדורי, 252 עמוד). נערה בשם מארי וילס, נמצאת מתה על שפת הים בעיירה הקטנה סאן-יוונו, ארצות-הברית. תושבי המקום צמ' אים לדמו של אנג'יל שאונו, הנער המקסר קאי שאותו הם מאשימים באונס ורצח הנערה.

פרקליט צעיר, דוד בלייק, היוצא לחפש נסיון מקצועי, מקבל על עצמו, אחרי שר' דולו של פרקליט ותיק בשם בארני, להגן על הנער שהוא מאמין שהינו חף מפשע. אך מתברר לו שהוא והנער האומלל הינם כלי משחק בדי תושבי סאן-יוונו, הדוגלים באמלייה גזעית. הקומוניסטים, לעומתם, מ' עוניינים באנג'יל כבקדוש מעונה, והמחמה המאק'ארתיסטי, אף לו אינטרסים בעניין.

מאק'יקארתי הקרוי באטל. בצורה מאופקת, אך מליאת מתח, מתאר הספר את הדרמה האיומה המתרחשת בבית-המשפט, את חוסר האונים של הפרקליט הצעיר ה' משתדל בכל כוחותיו לרופף את התככים המפלגתיים, הסכניקה הנוראה של מאק' קארתי, המופיע בספר בשם קארל בארון באטל.

מגדירה את הפרשה בצורה מועזת אבי, מזכירתו של בארני, המתגלה כקומוניסט שמסר את ההגנה לידיו הבלתי מנוסות של בלייק כדי שיוכל הוא לעסוק בצד הפוליטי:

"אנג'יל שאונו הולך לבית. עליך לדעת זאת. הוא הולך למות מכיוון שפאסס סאנ' דרט (הסוהר) הבטיח להמון המשתולל כי ימות. מכיוון שגוהן ארמסטרונג (התובע) הבטיח לסאנדרס כי לא ייוכה... עתה חזר בארני ומטרותיו שלו תובעות כי הנער ימצא חייב בדין. ואיזה סיכויים יש למכסר קאי הקטן והמסכן כששני הצדדים חותרים לקראת חיוב בדין?..."

חדש וקריא

קיצור תולדות הציונות (ישראל כהן וד"ר נ. מ. גלבר, ספרית דני למדע 1919, 333 עמוד). הכל אודותיה. החל ממקור הברכה לשנה הבאה בירושלים וכ' לה בבחירתו של יצחק בן-צבי כנשיאה השני של מדינת-ישראל, מוגש בצורה פופר' לרית, במידת האפשר.

יסודות הבריאות (ב. עינו, הוצאת גוילם, 112 עמוד). מסביר שבריאותו, מר' אהו ומצב רוחו של אדם תלויים בתזונתו. כולל טבלאות הרכב מזונות וחשיוב קלר' ריות.

תחרות

ד ר ר ה

ז'יהוי

ד ו ו א

מי אני?

אני נערת „דיה" האלמונית.

הלובשת בגדי-ים

מתוצרת „דיה"

אטייל בשבת, 14.7.56.

בשעות שלפני הצהריים,

בשפת-ימה של הרצליה,

ליד מלון „אכדיה."

הראשון אשר יזהני

לפי צילום בגד-הים

הניתן כאן

ויגש אלי

ויאמר: —

„את נערת „דיה" הלוכשת בגדי-ים מתוצרת „דיה" משום שבגד-הים של „דיה" הוא הטוב ביותר!"

יזכה בפרס הנאה של

בגדי-ים אלגנטי

ושלוש חזיות. המוגש על-ידי

הנהלת בית החרושת

„דיה" — יצרני בגדי-הים

והחזיות הידועים בטיבם.

בית החרושת „דיה" הקיים זה 14 שנה, הוא מהוותיקים בענף זה בארץ. כמשך תקופה זו תרם את תרומתו לאופנה הישראלית על-ידי המודלים המקוריים והגזרה המושלמת של בגדי-הים אשר כבשו בהצלחה את השוק הישראלי ואף רכשו להם שווקים רבים בחוץ-לארץ.

באיחולי הצלחה,

להתראות בשבת על שפת „אכדיה",

נערת „דיה"

הפרד מעללתו התחנה

בג'רסון סיטי, במדינת מונטאנה, אין אדם רשאי להשליך את עונו מירתו על פני הרכבת.

§ § §

במדינת פנסילאניה אסור בהחלט לירות בצפרדעים ביום א' בשבוע.

§ § §

אין אדם רשאי לשאת ברחו בות ושינמון, בירת ארץ צות-הברית, עמוד חשמל ללא רשיון רשמי.

בעיר סולידו, במדינת אוהיו, אסור לשום אדם לרוק נפש על אדם אחר.

§ § §

ילדים למטה מגיל 18 אינם רשאים להלך על גבי חבל בעיר רוצ'סטר, במדינת ניו-יורק.

§ § §

אסור לקחת דבר מתוך פחי האשפה בעיר אוגוסטה, במדינת ג'ורג'יה.

§ § §

בעיר יומה, במדינת אריזונה, קובע החוק כי כל אדם שייתפס כנגיבת תפרי זים ייענש בשתיית שמך-קיק.

§ § §

במדינת ורמונט, אסור לאדם לקפוז מתוך מסוס ללא רשיון.

§ § §

בעיר אטלאנטה, במדינת ג'ורג'יה, פשע פלילי הוא לקשור ג'ראף אל עמוד טלפון.

§ § §

במדינת קולוראדו, אין אדם רשאי להשליך חכה חסימה בשבתו על גב סוס.

§ § §

במדינת אוקלאהומה, פשע פלילי הוא להשקות רג ב' משקה אלכוהולי.

§ § §

מורות המקצרות את שערן אינן זכאיות להעלאה במסכרות, לפי חוקי מדינת ארקאנזאס.

§ § §

אסור להשתמש במספרה ככח-רשימה - קובע ה' חוק במדינת אילינוי.

כל אדם הסבור כי חוקיו של היועץ המשפטי חיים כהן הם המזורים והבלתי-הגיוניים ביותר בעולם - סימן שלא גילה עדיין את אמריקה. ב-48 המדינות ובאלפי הערים של ארץ זו שוררים חוקים רבים המגלגלים כבדיחה, אך כי הם מציאות משעשעת. הם נתקבלו על-ידי בתי-הנבחרים והעיריות לפני עשרות ומאות שנים, ונטולי כל ערך מעשי כיום, אם כי איש לא מרח לבטלם באורח רשמי. לקט של חוקים כאלה מוגש בזה לידיעתם של ישראלים חובבי-משפט. גם אלה המתכוונים לבקר בארצות-הברית ייטיבו לעשות אם יבינו את עצמם לחיכוכים עם המשטרה המצפים להם מעבר לים.

אדם המעוניין לדגוג את תלמידות בתי-הספר האיכותיים במדינת דרום קארוליינה חייב לקבל קודם כל רשיון בכתב ממנהל בית-הספר ה' נוגע בדבר.

§ § §

אין אדם רשאי לטייל ברחוב הראשי של העירייה מאקי-דנאלד במדינת אוהיו כ' חברת אוויו.

§ § §

לפי החוק בעיר סטרוב, במדינת אילינוי, אסור לשום אדם לזמזם שיר לעצמו בלכתו ברחוב ביום א' בשבוע.

§ § §

בעיר מיאמי, במדינת פלורידה, אסור לשום אדם ל' חקות קולות של חיות.

§ § §

מעשה בלתי-חוקי הוא בעיר ג'נו קוב במדינת ניו-יורק, לאסוף יותר מ-24 שילשולים מן האדמה בפעם אחת.

§ § §

במדינת ורמונט, פשע פלילי ל' הוא לשרוק מתחת ל' מים.

§ § §

אזרחי מדינת קנסאקי אינם רשאים לאכסן פרות חיות בבירותיהם.

§ § §

במדינת אוהיו צפוי למאמר כל אדם המקצף את זנב סוסו.

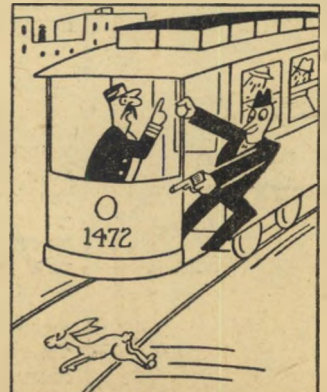
§ § §

בעיר פירבורי במדינת נבראסקה, אין החוק מתיר למכור סיגריות מבוסמות.

§ § §

חוקי העיר מילחוקי, במדינת וויסקונסין, אוסרים על אדם לנסות למשוך תשומת-לב על-ידי נגינה בחליל ובתוף ברחובות.

§ § §

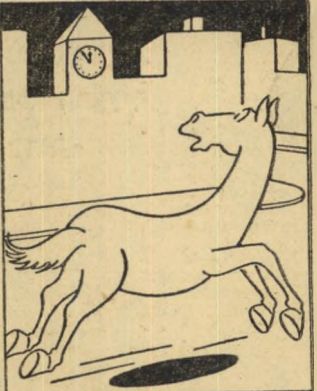

אזרחי העיר ניו-יורק אינם רשאים לירות בארנבות מבעד לחלון האחרון של אוטובוס ציבורי.

במדינת דרום-קארוליינה רש החוק מכל אדם הרוצח לרדת לתעלות הביוב רשיון בכתב.

§ § §

החוק במדינת קונטיקאט מחייב את שירותי הרכבות לשלם 25 דולאר לכל נוסע, במקרה שהרכבת מת' אחרת ביותר מחמש דקות.

במדינת פנסילאניה, אין סוסים רשאים להסתובב ב' חוץ לאחר הצות-הלילה.

§ § §

פשע פלילי הוא, לפי חוקי מדינת וירג'יניה, להתעטש בתוך קרון הרכבת.

§ § §

חוקי העיר העירוניים בעיר מוריסוויל, במדינת פנסיל' וואניה, אוסרים על הגברים להתגלח ועל הגברות להתי אפר, ללא קבלת רשיון מ' חד בכתב.

§ § §

במדינת צפון-דאקוטה, אין אדם רש' אי להוציא משום עיר בית שתלים עליו מסים עירוניים.

§ § §

אין מבקרי-הכרטיסים כר' כבות רשאים להתנשק עם הנוסעות, לפי החוק במדינת וויסקונסין.

§ § §

אין אדם רשאי להשתמש במים כ' שעה ספרצח שריפה בעיר סיסל, במדינת וויסקונסין.

§ § §

בעיר לובוק, במדינת טקס' סאס, אסור להוביל ברחוב פיל, נמר, קוף, דוב, יגואר או פרחונית, מבלי שיהיו קשורים בחבל לצווארם.

§ § §

אסור להתגלח באמצעו של הרחוב הראשי - כך קובע החוק העירוני בסיילסאון, במדינת מיסורי.

במדינת מאסאצ'וסטס אסור לאדם להתגלח בשעה שהוא נוהג כמכונית.

§ § §

במדינת אינדה נשיקות הגמטכות יותר מחמש דקות רצופות הן בלתי חוקיות.

§ § §

הליכה על חבל מתוח מעל לרחוב ציבורי היא עבירה פלילית בעיר ברמינגהאם במדינת אלאבמה.

בעיר לורנס, במדינת קאנזאס, אסור לאדם ללכת ברחוב כשהוא מחזיק בדורים חיות תחת כובעו.

§ § §

בעיר באריאה, במדינת קני' סאקי, דורש החוק כי לכל חיה הנמצאת ברחוב לאחר חשיכה יוצמד אור אחורי אדום.

§ § §

בלתי-חוקי הוא לדגוג נערה מתחת לסנטרה בנוצת-אוזן בעיר פורטלנדה, במדינת מיין.

§ § §

ישובה על פחי האשפה הוא מעשה מזגרי לחוק בעיר מונטגומרי, אלאבמה.

§ § §

אין זה חוקי להתעטש או לגהק בשעת התפילה בכנסייה בעיר אר' סהה, במדינת נבראסקה.

§ § §

בעיר בינגהאמטון, במדינת ניו-יורק, אסור החוק על תלמידי בתי-הספר התיכונים ל' לגדל שפמים.

§ § §

אין לתחזק יותר משמונה שפנים בדירה אחת בעיר סוסקומביה, אלא' כמה.

במדינת ג'ורג'יה אסור החוק לפתוח מסריה לעיניו של פרד.